

Diospa naatiiwi udiwadi

Yura

Diospa naatiiwi udiwadi

Génesis
en el idioma
Yura

Diospa naatiiwi udiwadi
Dios creó todo
(Génesis)
en el idioma yura [mts]

Texto: © 2024, Wycliffe Bible Translators, Inc.
ScriptureEarth.org

La ilustración a color de la carátula por Louise Bass,
se usa con permiso.

Las demás ilustraciones por
© 1996, David C Cook Publishing Co.,
se usan con permiso.

Editor:
Liga Bíblica del Perú
Jr. Huaraz 2030 (CONEP)
Pueblo Libre, Lima, Perú
Correo electrónico/sitio web:
<https://www.ligabiblicaperu.org>

Primera edición, junio de 2024

Hecho el Depósito Legal en la Biblioteca Nacional del Perú
Nº 2024-06788

Se terminó de imprimir en julio de 2024 en:
Altamar Ediciones e Impresiones EIRL
Avenida General Córdova 759 – 302 Miraflores
Lima - Perú
Tiraje: 300 ejemplares

Diospa naatiiwi udiwadi

Na Génesis awarawu taediwu nauxũ nu tapitiru. Libro Génesis yuiya bai udita dai udidi. Naskata pedadi. Wakishiwari udidi. Enewariwi weeriwi yuinawuri nawu Epa Dios Awẽ tsaima udiwadi. Epa Dios dukuwede naa keskara udibadi. Kayakawikui Epa Dios wisti Génesis aduxu duku yuiya. Génesis tsai ewapa rawe paxkanabea reke taea capítulos 1—11 wetsa 12—50.

Nauxũ nu tapitiru naskaweke nadu wisti na tsai wisti historia primitiva. Libro Génesis aduxu capítulos 1—11 duku tapibatiru sharakui natiwi na baitiu ikawu na atũ iwu. Naskatari awara wetsa keskarawu yurawu Epa Dios atũ diaiwũ. Dukuwede awĩwe iki taedi na rawe Dioswe isharakuipaudiwu. Dikakuipaudiwu Epa Dios atu yuiyaitu. Dukuwedeweta awĩwawe tsai bitsisipa shara dikadiwuba. Naskakadax chakai taediwu. Naa rawe uduax yurawawe atũ chaka udi taedi. Ma chakawiwawe Epa Diospa atu putawixu atu putadiba ipaxanuwu. Naskake libro Génesis adu kedeá.

Historia de familia capítulos 12—50 naatu duku tapibatiru yurawawe atũ chakawu Epa Diospa suaxutiru. Naawu iki taediwu Abrahampa awẽ kaiwu awẽ kaiwu uduax ichapanawãwu kaĩpakedakawu. Diaiwu Diospa Abraham yuidi awẽ bai aduax katanu naskawatari yuidi: “Bai ẽ bia inata mewẽ kaiwu uduax ichapanawãwu kaĩpakedakawu ichapa ipaxanuwu”. Epa Diosweta Abrahampa shinakuidiwu yurawuwetariwi. Epa Diospa yuikuidi: “Atũ kaiwu uduax ichapanawãwu kaipakedakawaweri naa shina wupaxanuwu”. Nawu Isaac Jacob idiwu. Nawu bai wetsadua ipaudiwu. Epa Dios dikakuipaudiwu atu yuikuiyaitu. Bai Canaán adua Abrahampa bai kawashara peiuxũ widi nadu awẽ awĩ Sara baiwanupukunuwu awẽ kaiwuuri nadu baipakexanuwu israeliwu.

Nadu israeliwawe atũ epa Abraham iki taedi bai wetsa aria libro Génesis duku tapibatiru. Epa Diosweta yurawawe shinadiwu nadu Génesis kedeā naa yurã akuidaitu. Epa Diospa na apaiyai axutiru. Epa Dios awē shina yura retetaba yuina retexu inayaitu Epa Dios idibatiru awē chaka suaxunu.

Dios naatiiwi udiwadi

1 ¹Diospa udiwakĩ taewadi dai yawi bai. ²Bai sharaba idi. Wakishiwane enewa wepua idi. Epa Dios awē Espíritu Santo enewa manaũ kawakedi. ³Epa Diospa yuidi: “Chaxayai inu”, waadu chaxatadi. ⁴Epa Dios uĩya sharakui idi. Chaxayai ita wakishiwa paxkanawadi. ⁵Chaxayai adekĩ peda, wadi. Wakishiwa adekĩ yabe, wadi. Yabeta pedai taedi. Ma peda wisti ika idi.

⁶Epa Diospa yuidi: “Daiwe”, waadu daidi. “Dai nexpakayaduax ede paxkanu”, wadi. ⁷Naskawaxu dai Diospa udiwadi. Ede atiriwi dai mera ikaidu atiriwi amanauri idi. ⁸Diospa uĩya dai sharakui uĩdi. Na adekĩ dai, wadi. Naskata yabeta pedadi. Ma peda rawe ika idi.

⁹Naskata: “Dai nunamariduax nadu wisti enewa ichanu”, Diospa wadi. “Bai betu tsekenu”, waadu kushi naskatadi. ¹⁰Epa Dios bai betu adekĩ bai, wadi. Enewa nadu wisti ichawu adekĩ enewa, wadi. Epa Dios uĩya shara idi. ¹¹Diospa bai adu uĩya sharakui idi. Bai adu iwiwu ma ika idi. Wibiyawu wasiwu exeyawu idi. ¹²Bai adu charuwu wetsa keskarawu wuaita wasi exeyawu ita iwi wibitiruwu Diospa uĩya sharakui idi. ¹³Ma peda tres ma ika idi.

¹⁴Naskata Epa Diospa yuidi: “Dai mera chaxayaiwu inu Peda yawi yabe paxkanawaduwu. Naawuxu peda tapita wariya bechaka nu tapinu. ¹⁵Dai meraxu bai adu chaxaiwu inu”, waadu naskadi. ¹⁶Epa Diospa chaxayai ewapa rawe wadi. Wari pedata chaxanu uxe yabetari chaxanu exteweruri wadi. ¹⁷Nama chaxanuwu Epa Dios dai adu netadi. ¹⁸Chaxayai ita wakishiwa

paxkanawadi. Pedata chaxata yabetari chaxanuwu. Epa Diospa uīya sharakui idi. ¹⁹Naskata ma peda cuatro ika idi.

²⁰Naskata Epa Diospa yuidi: “Ede mera ikawu wetša keskarawu inu. Enewawu mera ikawu ichanuwu. Peiyawuri wumakaya dai mera yuyatiruwu inu”. Diospa uīya sharakui idi. ²¹Naskawaxu Diospa ede meradua shima ewapanawawu kaitiru udiwata peiyawu udiwadi. Diospa uīya sharakui idi. ²²Tsai shara iskara atu yuidi: “Ichapakexakawe yuina wetša keskara edewu mera ikawu. Ewapanawawuriwi ichapa wakewuya ipaxanuwu. Peiyawu wetša keskarawu inu. Peiyawawe wakewu bai adu ichapakexanuwu”, Diospa wadi. ²³Yabeta pedadi. Ma peda cinco ma ika idi.

²⁴Epa Diospa yuidi: “Bai adu ikawu yuina idawanabetiruwu dii mera yuina ikawuri ichapakexanuwu”, idi. Naskatari: “Yuina pitiruwu ita yuina pitiruwuba bai adu xaratiruwuri inu”, Epa Diospa waadu naskatadi. ²⁵Epa Diospa udiwadi yuina pitiruwu ita yuina pitiruwuba bai adu xaratiruwuri. Epa Diospa uīya sharakui idi.

²⁶Naskata yuidi: “Dukuwede nu udiwanu duku keskara inu. Yuinawu atũ iwu inu”, Diospa wadi.

²⁷Diospa dukuwede udiwadi

awẽ shina keskara inu.

Dukuwede udiwata awĩwu udiwadi.

²⁸Epa Dios tsai shara iskara atu yuidi:

“Ichapakexakawe.

Ede mera ikawu shimawawe atũ iwu peiyawawe atũ iwuri na dai mera yuyatiruwuri

yuinawawe iwuri bai adu xaratiruwuri nawuwawe iwu mi ipadaka.

²⁹Ë bia bai inai. Iwi wibiyawu exeyawu naawu mi pitiru.

³⁰Yuina wetša keskarawu peiyawu xaratiruwu wasiwu inata badi peiwuri ã atu inai nawu pinuwu”, Epa Diospa Adán wadi.

³¹Diospa uīya sharakui idi. Ma peda seis ma ika idi.

2 ¹Naskadu Diospa bai yawi dai naatiiwi awarawu udiwakĩ adaitidi. ²Seis peda yuduta ma peda siete ikadu Epa Diospa tededi. ³Naa pedata yurawawe tedekata idibapakexanuwu.

Awarawu udiwakĩ taewayabea naa pedatamai keyuxu. ⁴Ikũkui Epa Dios udiwadi dai yawi bai.

Dukuwede Adán bae Edén adu idi

Naskadu Epa Diospa bai yawi dai udiwakĩ adaitidi.

⁵Dai yawi bai udiwaitadu adu diiwu wasiwu exeyawu idiba. Epa Diospa adu ui ibayuabadu. Adu dukuwede idiba yudupana. ⁶Naskawia bai meraduax ede tsekeiniwuwadi na baitiixu bechananu. ⁷Epa Diospa bai yura wata dukuwede udiwadi. Naskawata awē rechukuki xuũ adi. Dukuwede xakaita widinakawādi.

⁸Na wari uwaikiri bai Edén adu nadu Diaiwu Diospa awē wadawu idi. Naskata na wai adu Diospa da dukuwede udiwaa nadu

ibadi. ⁹Naduxu Diaiwu Diospa dii wetša keskarawu wuaibadi na iwiwu sharakuiwu idi. Awē wibiwu pitirupinishara naa wai babaki nexpakaya iwi rawe diawu idi. Wibi wetša piāx nu ipatiru. Wetsauxū chaka tapita shara tapitiru idi. ¹⁰Naa bai Edén aduax ede tsekepaudi. Ene bai bechanawapaudi naa ede axka awē tuaika cuatro idi. ¹¹Axka ewapa awē ade Pisón. Naa bai Havilátiixu chiti chiti ika. Havilá adu nadu oro idi. ¹²Naa bai adu oro sharakui idi. Naduriwi iwi awē ede ini sharakui. Naduri ruwe ónice. ¹³Awē axka wetša Guihón. Naū bai Cus ari kaa Custiixu chiti chiti ika. ¹⁴Axka wetša Tigris. Na bai Asiria wari uwaikiri idi. Wetša axka awē ade Éufrates idi.

¹⁵Epa Diospa awē wai Edén nadu dukuwede ibadi naduxu yuduta kexenu. ¹⁶Naskata Diospa dukuwede yuidi: “Da wai adua iwiwu atū wibiwu mi pitiru. ¹⁷Diiwu mera dia iwi awē wibi ma pitiruba. Nauxū chaka tapita shara mi tapitiru. Awē wibi piyabawe. Piāx mi datiruki”, Epa Diospa Adán wadi.

¹⁸Epa Dios iskadi: “Dukuwede ares itiruba. Ē watura wetša udiwanu aweta yudubis inu. Na aweta yudubis shara iki”, idi.

¹⁹Yuina wetša keskarawu peiya wetša keskarawu udiwaawu naawu Epa Diospa bai udiwaxu dukuwedeki wedi. “Atu adepakenu”, ixu nawu aki ewedi. Naskadu dukuwene yuina wetša keskarawu peiyawu naawu wisti rasi awara ade adea naa awē ade ipaxanu. ²⁰Naskaxu dukuwene yuina idawanabetiruwu peiyawu dii mera yuinawu atu adedi naatiiwi. Naskaweke yuinawu meradua tsua wichidiba Adánwe rawenu.

Naskawata dukuwene awē shina meraxu shinadi: “Eweta yudubis ē wichiyuaba”, idi. ²¹Naskake Epa Diospa dukuwede uxabakuixu awē pishi wisti tsekaxu awiana na ika keskara wadi. ²²Naskata naa pishi xaū Epa Diospa awīwu udiwadi. Naa awīwu dukuwedeki ewedi.

²³Naskaidu awīwu uīta dukuwede ares wisti iskadi: “Da ewē dabikui ewē pishiri. Naskake ē adei awīwu, ē wai dukuwede uduamai ewē pishi wita Epa Diospa udiwaa”, Adán idi.

²⁴Naskadike na nu ibis keskara iskapakedaka. Dukuwede awīwuwe wianaxikī apaduax awaduaxri paxkatiru. Awīwe wianakadax na rawe yura wisti keskara itiruwu.

²⁵Na dukuwede Diospa udiwadi dukuwene awẽ awĩri chituria ipaudiwu. Naskawikadax rawĩpaipaudiwuba.

Dukuwene Dios ikũira wadiba

3 ¹Naatiiwi yuinawu Epa Diospa udiwadi. Rudu chaniki tapikuiya ipaudi. Runu awĩwu ñukadi: “Ikũme Diospa batu yuiya: ‘Iwiwu atũ wibiwu ma pitirubame’, batu waame”, runu wadi.

²Awĩwawe kebad: “Watura iwi wetsa awẽ wibi nu pitiru.

³Diospa duku yuita: ‘Iwiwu wada nexpakayadua iwi wisti dia awẽ wibi ma beetiruba piax ma datiru’, duku waita”, Evapa rudu wadi.

⁴Runu awĩwu yuidi: “Ë bia paraiba. Mi dadakaba. ⁵Diospa tapikuiya ma piax shara tapita ma chaka tapitiru. Dios keskarakui ma itiru”, runu wadi.

⁶Evapa uĩya iwi awẽ wibi sharakui uĩdi. Naskaxu tapikuiya iixikĩ raixu pipaikuidi wibi wisti wita pidi. Chipu wede inadi. Naaturi pidi. ⁷Naskatadaidu naa wibi pikata kushikui tapitadiwu. Na raweta uĩyawu atũ kaya ñewakui idiwu. Naskata higerapa pei ekexdiwu sawexikakĩ.

⁸Adánweta Evapa dikadiwu Epa Dios wai adu uwaitu ñatapake deweaidu. Udei wukadi ichudiwu iwiwu nama. ⁹Epa Diospa Adán kedadi: “Adán mi wanime”, wadi. ¹⁰Adánpa kebad: “Ë bia dikai wai babaki mi uwaitu ã besei. Ñewax ã udea”, wadi.

¹¹Epa Diospa Adán ñukadi: “Aweskawaxu mi tapiame mi ñewa. Iwi awẽ wibi ma pame ‘Piyabawe’, ã batu wawiake”.

¹²Adánpa kebad: “Na awĩwu ewe rawebis inu mia inaita naatu ea wibi ina ã pia”, wadi.

¹³Naskake Epa Diospa na awĩwu ñukadi: “Awa mi aweskawaame”, Epa Diospa Eva

Génesis 3.6 adewe.

wadi. Awĩwawe kebadì: “Runu ea parayaitu ẽ wibi pia”, Evapa wadi.

¹⁴Naskake Epa Diospa rudu yuidi: “Na mi akauxũ ẽ bia chakawai. Datiã mi bai adu mi xarapakedaka. Mi bai putu pipadaka”, wadi.

¹⁵Epa Diospa rudu yuidi: “Awĩwuwe mi duikaspananapakedaka. Naskatari mewẽ kaiwu uduax ichapanawãwu kaĩpakedakawu. Na awĩwawe awẽ kaiwu uduaxri ichapanawãwu kaĩpakedakawu nawuwe duikaspananapakedakawu. Mewẽ bapuki bia peabadu awẽ tae chichukuki mi chachixiwi”, Epa Diospa rudu wadi.^a

¹⁶Epa Diospa awĩwu yuidi: “Mi wake kaĩ mi pae beepakedaka. Mewẽ wede mi duipakedaka. Naatu bia yudupakedaka”, Diospa Eva wadi.

¹⁷Naskata Epa Diospa dukuwede yuidi: “Ewẽ tsai mi dikataba mewẽ awĩni tsai mi dikana. Mi iwi awẽ wibi pia ‘Piyabawe’, ẽ bia wawiake. Miriwi ubiskuipakedaka. Miuxũ ẽ bai chakanawai. Mi ichapa yudupakedaka piixikĩ”, Diospa wadi. ¹⁸“Nawawakisiwu tutux buxawuriwi mewẽ bae adu nawu wuaipadaka. Dii mera kawasakĩ mi weru tuu keskara wedaxu mi pipadaka. ¹⁹Mewẽ yuduxu mi piti pipadaka. Naskabixakĩ mi bai udidì. Ma daaxriwi ana mi bai inupukui”, Epa Diospa Adán wadi.

²⁰Adánpa awĩ adekĩ Eva,^b wadi: “Naa uduax yurawu kaĩpakedakawu”, wadi. ²¹Adán awĩya Epa Dios yuina wichĩ atu saweti waxudi sawenuwu.

²²Epa Diospa yuidi: “Ma datiã wedewe awĩwe ma duku keskarawu. Shara tapita chaka tapiawu”, Dios idi. Naskata: “Na iwi awẽ ade na piax ipatiru awẽ wibi piyabanuwu. Naa wibi pikadax dapaxatiruwuba”, Epa Dios idi.

^a **3.15** Eva na Diospa yuiya keskadiba. Satanás dikadi. Nadu chakakuwupaudiwu. Ma naskabiswuadu Jesús bai adu udi. Evapa awẽ rewudu Jesús idi. Nuku chakawu uduax ubiskuidi cruz aduax nadu Satanáspa awẽ bapu Jesúspa peabai keskara idi. Nuku chakawu uduax Jesús bai adu udi. Na yurawawe ikũira waawu naawu Jesúspa atu bitsisipa inadi. Satanáspa atu chakawabapaiyai anuwuba. Naskawiax Satanáspa awara chaka yurawu atu abatiru. Jesús cruz aduax ubiskuidi yurawawe atũ chakawu suaxudi. Da verso adu duduri yuiyai iskara yuiki. Jesúspa awẽ tae chichukuki Satanáspa chachiadu. ^b **3.20** Yura naatiiwiwu atũ ewa.

²³Naskake Epa Diospa atu tsekadi Edén aduxu. Yudukĩ taewanu na bai aduax udidi adu.

²⁴Ma atu putata Diospa ángelwu waĩ awẽ ade Edén adu nichidi wari ubiskiri. Epa Diospa espada xuisai keskara wai babaki wadi tsua adu kayabanu wibi shara tsuã piyabanu na piax dayabapakexanuwu.

© 1996 David C Cook

Génesis 3.24 adewe.

Caínwe Abel

4 ¹Dukuwede Adán awĩ Evawe idi. Evapa ma wake dadea idi. Naskata werunawake kaĩdi. Awẽ ade Caín idi. “Ea Epa Diospa wake ina”, Eva idi. ²Chipu Abel kaĩdi.

Caínpa udiwetsa Abel oveja kexebis ipaudi. Caínri wai yudubis ipaudi. ³Peda wetsa Caínpa awẽ wai adua yudu wudi Epa Dios inaxikĩ. ⁴Abelpari oveja wake na kaĩ taeyabea xuakuiya wudi Dios inaxikĩ. Abel Diospa idibaxudi. ⁵Abel akai keskawadiba Epa

© 1996 David C Cook

Génesis 4.5 adewe.

Diospa Caín awē yuduwuki idibaxudiba. Naskake Caín sidakui wechupidi.

⁶Epa Diospa Caín ñukadi: “Aweskai mi sidai mi wechupime. ⁷Mi shara akaitu ē bia axusharatiru. Mi chakaitu chakapa bia winui. Askataba mi chaka winutiru”, Epa Diospa wadi.

⁸Wetsatiã udu nu uĩkanuwe Caĩnpa udiwetsa wadi. Narixu kushata udiwetsa retedi.

⁹Epa Diospa Caín ñukadi: “Wani mewē extu Abelme”, Diospa Caín wadi. Caĩnpa kebad: “Ē tapiaba. Ē kexeaba”, Caĩnpa wadi.

© 1996 David C Cook

Génesis 4.8 adewe.

¹⁰Diospa yuidi: “Aweskawakĩ mi iskawaame. Ma ẽ tapia mewẽ extu mi retea. Bai aduxu mewẽ extu awẽ imi ea ñuka awa chakawaba. Naskake ẽ axui. ¹¹Naskake mi chakakui iki ana da bai adu mi ikiba. Mewẽ extu mi retea ẽ bia bai wetsadu putai. ¹²Ma mi wai wawiadu yuduwu bia kaĩxudakaba. Naskax kawa kawakakaĩkĩ mi tedepakedakaba”, Epa Diospa Caín wadi.

¹³Naskake Caínpa Dios kebadì: “Mia ea chakawai keskara ẽ tedetiruba. ¹⁴Datiã ma mia putai da bai aduxu. Ẽ biki udekawakakaĩdi ẽ kawasapakedaka. Watura wetsa ea wichixu ea retexiwi”, Caínpa Dios wadi.

¹⁵Epa Diospa kebadì: “Wetsã bia reteke siete veces ẽ ubiskuibatiru”, Epa Diospa Caín wadi. Naskata Epa Diospa Caín tutuwadi naatiiwiwai tapikaxu reteyabanuwu. ¹⁶Naskata Epa Dioswe tsaita Caín bai wetsari kadi nari iki kai awẽ ade Nod na wari uwaikiri Edén adu.

© 1996 David C Cook

Génesis 4.16 adewe.

Caínpa awẽ rewuduwu

¹⁷Caín awĩwe idi. Ma wake dadeyabexakĩ werunawake kaĩdi. Awẽ ade Henoc idi. Naskata Caínpa atiriwuweta pexe ichapa wadi. Pexe ichapa adekĩ awẽ wake adekiri adedi. ¹⁸Henocpa awẽ wake Irad idi. Iradpa awẽ wake Mehujael idi. Mehujaelpa awẽ wake Metusael idi. Metusaelpa awẽ wake Lamec idi.

¹⁹Lamec awĩ raweya idi. Wetsã awẽ ade Adá idi. Awĩ wetsa Zila idi. ²⁰Adá wake dadeyabexakĩ werunawake kaĩdi. Awẽ ade Jabal idi. Jabalpa yuina wichi tapas wakĩ taewadi. Naaturiwi yuina idawakĩ taewadi. ²¹Jabalpa awẽ extu Jubal idi. Jubalpa guitarra keskara awẽ ade arpa akĩ taewadi xaĩti keubakĩ taewadi.

²²Silápariwi wake adi. Awẽ ade Tubal-caín idi. Bronze udiwata hierrori naa ruwe kerexwawe awara wetsa keskarawu Tubal-caínpa udiwapaudi. Aũ yudutiruwu udiwapaudi. Naatu awẽ pui Naamá idi.

²³Peda wetsa Lamecpa awĩ rawe yuidi awẽ awĩ rawe atũ adewu Adáwe Zila.

“È batu yuiyaitu. Ea dikasharakawe.

Dukuwede ea tseweawake ã retea.

Pexkupari ea kushake.

²⁴Epa Dios yuiya Caín watura wetsa reteke siete veces ubiskuitiru.

Watura wetsã ea reteke setenta y siete veces ubiskuitiru”,
Lamecpa atu wadi.

Adánweta Evapa atũ wake Set

²⁵Adán awiana Evawe idi. Naskayabexakĩ werunawake kaĩdi. Evapa awẽ wake adekĩ Set, wadi. Duduri yuikĩ: “Caínpa Abel retedi. Awẽ naskake Diospa ea wake ina. Naskake ã adei awẽ ade Set”, Eva idi.

²⁶Naskadiadu Setpari wake adi. Werunawake idi. Awẽ ade Enós idi.

Naskaxu yurawawe Epa Dios awẽ adeuxũ kiwĩkĩ taewadiwu.

Adánpa awẽ kaiwuu uduax ichapanawāwu kaĩpakediwu nu dikanu

5 ¹Adánpa awẽ kaiwuu uduax ichapanawāwu kaĩpakediwu atũ adewu ã batu adexunu. Epa Diospa dukuwede udiwadi awẽ shina keskara ita naa keskarari inu. ²Dukuwedeya awĩwu udiwata Epa Dios atu tsai shara yuidi. Atu udiwata Epa Diospa yuidi: “Atũ ade dukuwede iki”, atu wadi.

³Adán ciento treinta wari axu awiana wake adi. Werunawake idi. Apa keskarakui idi. Adánpa awẽ wake adekĩ Set, wadi. ⁴Set kaĩdiadu ochocientos wari Adán idi. Ana wake wetsawu adi. Xutukuwake ata werunawake adi. ⁵Novecientos treinta wari akax Adán dadi.

⁶Set ciento cinco wari axu awē wake Enós adi. ⁷Enós kaĩyabeadu Setpa wakewu apādi xutukuwake ata werunawake adi. Set ochocientos siete wari iyupaudi. ⁸Novecientos doce wari akax Set dadi.

⁹Enós noventa wari axu awē wake werunawake Cainán adi. ¹⁰Cainán kaĩdiadu ochocientos quince wari Enós idi. Ana wake wetsawu adi. Xutukuwake ata werunawake adi. ¹¹Novecientos cinco wari akax Enós dadi.

¹²Cainán setenta wari axu awē wake Mahalalel adi.

¹³Mahalalel kaĩdiadu Cainán ochocientos cuarenta wari idi. Ana wake wetsawu adi. Xutukuwake ata werunawake adi.

¹⁴Novecientos diez wari akax Cainán dadi.

¹⁵Mahalalel sesenta y cinco wari axu awē wake Jéred adi.

¹⁶Jéred kaĩdiadu ochocientos treinta wari idi. Ana wake wetsawu adi. Xutukuwake ata werunawake adi. ¹⁷Ochocientos noventa y cinco wari akax Mahalalel dadi.

¹⁸Jéred ciento sesenta y dos wari axu awē wake Henoc adi.

¹⁹Henoc kaĩdiadu Jéred ochocientos wari idi. Ana wake wetsawu adi. Xutukuwake ata werunawake adi. ²⁰Novecientos sesenta y dos wari akax Jéred dadi.

²¹Henoc sesenta y cinco wari axu awē wake Matusalén adi.

²²Henoc na Epa Dios yuiyai keskapaudi. Matusalén kaĩdiadu Henoc trescientos wari idi. Ana wake wetsawu adi. Xutukuwake ata werunawake adi. ²³Henoc trescientos sesenta y cinco wari iyupaudi. ²⁴Henoc naa Epa Dios yuiyai keskapaudi. Naskaitu Epa Dios iwiyaide Henoc yabarisatadi.

²⁵Matusalén ciento ochenta y siete wari axu awē wake Lamec adi. ²⁶Lamec kaĩdiadu Matusalén setecientos ochenta y dos wari idi. Ana wake wetsawu adi. Xutukuwake ata werunawake adi.

²⁷Novecientos sesenta y nueve wari akax Matusalén dadi.

²⁸Lamec ciento ochenta y dos wari axu awē wake werunawake adi. ²⁹Awē wake adekī Noé, wadi. Naskaxu Lamecpa yuidi: “Diaiwu Diospa bai chakanawadi. Naskake yudui nu ubiskuibis da wake duku tedebanupukui. Naskake ē adei awē ade Noé ē wai”, Lamecpa wadi. ³⁰Noé kaĩyabeadu Lamecpa quinientos noventa y

cinco wari idi. Wakewu apādi werunawakewu ata xutukuwake adi. ³¹Setecientos setenta y siete wari akax Lamec dadi.

³²Noé quinientos wari axu awē wakewu Sem Cam Jafet adi.

Dukuwedewawe atū chakawu

6 ¹Dukuwedewu awīwuuri ichakaxu wakewu apādiwu xutukuwake taewadiwu. ²Epa Dios awē wakewawe awīwu sharakui uīkata wianapaudiwu. ³Naskaxu Epa Diospa yuidi: “Ē yurawu atu ibapakedakaba. Atuki ciento veinte wari wisti ipadaka”. ⁴Dukuwedewu keyabasuawu bitsisipakui nawu setenabiswu ipaudiwu. Epa Dios awē wakewawe yura chakawuwe wianakaxu wakewu apaudiwu. Yurawu baitiixu ikawawe atū ade tapikuiyawu ipaudiwu.

⁵Epa Diospa uīya bai adua yurawu chakawu iwupaudiwu. Naskake na pedatiiwi chaka wisti shinapaudiwu. ⁶Epa Dios shinabetsata awē uīti meraxu shinadi na yurawu udiwadixakī bai adu ikawu. ⁷Naskaxu Diospa yuidi: “Ē yurawu baitiixu udiwadi ē atu adaiti. Dukuwedewu awīwuuya yuina wetsa keskarawu. Na xaratiruwuri peiyawuri ē atu adaiti. Ē shinabetsai atu udiwadixakī”, Epa Dios idi.

⁸Naskawiax Epa Diospa Noé uīdi dukuwede sharakui ipaudi.

Noépa awē xaxuwā

⁹Noé dukuwede sharakui ipaudi. Epa Dios dikakuipaudi. Yurawu nadu askayaidu tsua shara ipaudiba. Epa Dios dikakaspapaudiwu. Tsua Noé keskara ipaudiba. ¹⁰Noé tres wakeya idi. Awē wakewawe atū ade wetsa Sem wetsari Cam wetsari Jafet idi.

¹¹Epa Dios yurawu uīya chakakuiwu idiwu. Setenakata

© 1996 David C Cook

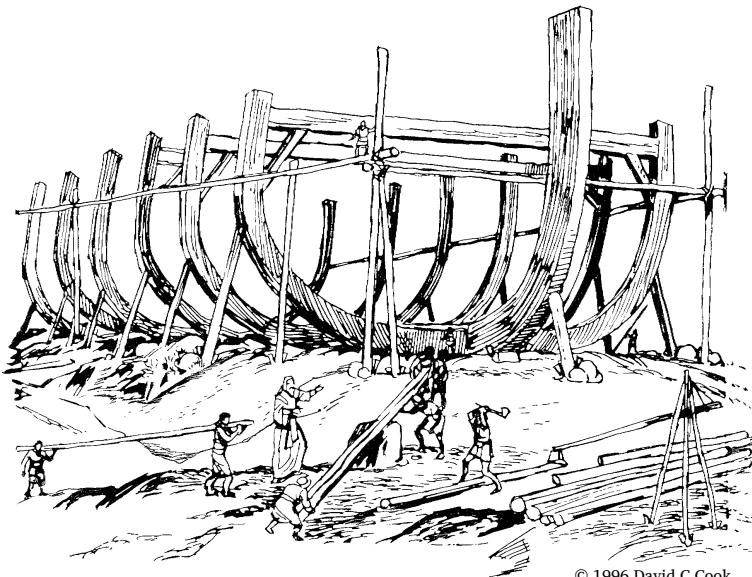
Génesis 6.9 adewe.

retenakata chaka wisti shinabiswu ipaudiwu. ¹²Naatiiwi yurawu ma chakakuiyawu idi. Diospa bai adu yurawu uīya chakakuiwu idiwu ¹³Diospa Noé iskawadi: “Naatiiwi bai adu yurawu ikawutii ē atu adaiti atū chakawu uduax setenakata retenabiswuke. ¹⁴Iwi awē ade ada wepūya xaxuwā wawe. Xaxuwā kede ichapaya wata uke mera wuī wuyata xawakawiri wuyawe ede ikiyabanu. ¹⁵Awē chai ciento treinta y cinco metros wawe. Awē petari veintidós metros y medio wata awē keya trece metros y medio wawe. ¹⁶Tres pisos wawe. Xaxu mamakaya weputi medio metrori wawe. Awē patutana kaīti wistiri wawe. ¹⁷Ui ē webaxiwi naatiiwi bai adu ikawu enewane atu adaitikuinu. Naatiiwi dai bitukubexikadi.

¹⁸Naskaweke dukuraweta nu shinaxiwi. Xaxuwā mera ikixikadi mewē wakewawe atū awī ita mewē awīri bewe ikīxiwi.

¹⁹Naskatari yuina wede yawi atū awī yawi atu ikibata yuina idawanabetiruwu yuina dii mera ikawuri atu mi ikibaxiwi.

²⁰Peiyawuri nama xaratiruwuri yuina wetsa keskara rawe naawu xaxuwā mera bewe ikinuwu naawu asayabanuwu. ²¹Naskata

Génesis 7.1-5 adewe.

yuinawawe atũ piti wetsa keskarawu xaxuwã mera ikibawe batunawuri nawu piixikakĩ”, Diospa Noé wadi.

²²Epa Dios yuiya keskakuidi Noé.

Waipawã

7 ¹Epa Diospa Noé yuidi: “Naatiiwi yurawu adua berewisti mi dukuwede shara ibis. Xaxuwã mera ikiwe mewẽ kaiwuuwe. ²Yuina sharakuiwuri^c nu pitiru atu ikibawe siete

^c 7.2 Yuina sharawu na piatiru vaca, chaxu, oveja. Yuinawu na piatiruba camello, utsa, chancho, rudu wetsa keskarawu.

dukuwede siete awĩwu. Na nu pitiruba wede wisti ikibata awĩ wisti ikibawe. ³Naskatari siete peiya wedewu ikibata siete peiyawawe atũ awĩ ikibawe naa yuyabiswu naawu bai adu ipaxanuwu. ⁴Siete peda ikadu ẽ ui ibaxiwi taewakĩ cuarenta peda ui inu cuarenta yabetari ui inu. Naskaxu ẽ naatiiwi adaitikuixiwi naa ẽ udiwadiwu”, Epa Diospa Noé wadi.

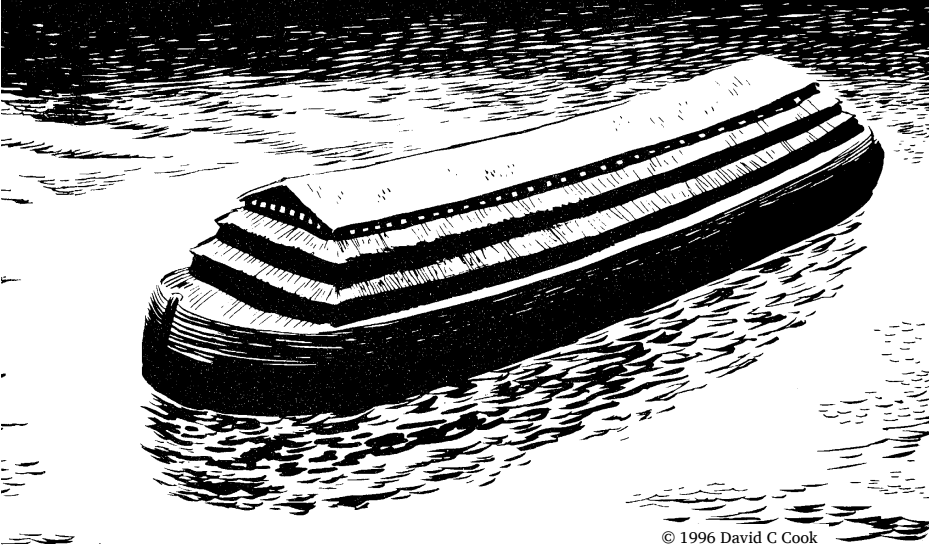
⁵Epa Diospa Noé yuiya keskakuidi.

⁶Enewane naatiiwi wepuadu Noé seiscientos wari ma aka idi. ⁷Noé awẽ awĩnu awẽ wawawati ikikata awẽ wakewuri xaxuwã mera ikidiwu asayabaxikakĩ. ⁸Naskatari yuina sharakuwu ikikata na nu pitiruwubawuri ikidiwu. Yuina nu pitiruwuri ikidiwu yuyabiswu xaratiruwuri. ⁹Epa Dios yuiya keskakuidi. Awĩwe wede ikidiwu Noéwe.

¹⁰Siete peda ma ikadu ui wei taedi na baitiixu. ¹¹Noé seiscientos wari ata uxe rawe ma akadu diecisiete pedari ma

Génesis 7.11 adewe.

© 1996 David C Cook

Génesis 7.23 adewe.

ikadu bai meraduax enewawu tushainiwuwawuwaïdi. Naskatari dai meraduax uiwa ichapa wei taedi. ¹²Cuarenta peda ui ichapa ita yabetari ui ichapa cuarenta peda idi. ¹³Na pedata Noé awē wakewuya xaxuwā mera ikidiwu. Awē wakewawe atū ade Sem Cam Jafet atū awīwuya xaxuwā mera ikidiwu.

¹⁴Yuina wetsa keskarawu xaxuwā mera atuwe ikidiwu. Yuina dii mera ikawu yuina idawanabetiruwu na xaratiruwuri peiyawuri ikidiwu. ¹⁵Naskakadax xaxuwā mera yuina wetsa keskarawu rawe rasi Noéwe ikidiwu. ¹⁶Epa Dios Noé yuiya keskakuikadi wede wisti awī wisti ikidiwu. Daiwu Dios xaxuwā wepudi. ¹⁷Cuarenta peda ui ichapa idi. Ma waipawane bai wepuadu xaxuwā dududi. ¹⁸Enewa yusiyaidu xaxuwari dudui dadi. ¹⁹Yusidakī machiwawu waipawane wepudi. ²⁰Machiwa keyakui ede waipawane winuta siete metros enewa awiana yusidi. ²¹Yurawuri dadiwu naa bai adu ikawuri naskax peiyawu asaiwudu. Yuina idawanabetiruwu asaidu yuina dii mera ikawu asaiwudu bai adu xaraiwuri naatiiwi asadiwu. ²²Naskax na bai adu ikawu xakaitiruwu naatiiwi asai bitukubediwu. ²³Naskaidu Noéwe awē xaxuwā mera ikiawu wistikai tsua dadiba naatiiwi wetsawu asaiyaiwudu. Naatiiwi

yurawu yuina idawanabetiruwu yuina dii mera ikawunu peiyawunu bai adu xaraiwu naatiiwi dai adaitidiwu. Na xaxuwã mera Noé awẽ kaiwuwe netedi. ²⁴Naskadu na baitiixu waipawane wepuadu ciento cincuenta peda wenakai daxadiba.

Ede waipawã daxadi

8 ¹Naskadu Noéwe naatiiwi yuinawu idawanabetiruwu yuina dii mera ikawu Epa Dios atu shinadi. Naskaxu Epa Dios wumakayadua newewã webadi. Naa newewane ede daxawakĩ taewadi. ²Ana ede yusidiba. Awianari bai meraduax ede tsekediba. Ana dai meraduaxri ui wediba. ³Naskaidu ciento cincuenta peda ma ikadu wenamashta ede daxapakedi. ⁴Naskax peda diecisiete uxe siete ma ikadu na xaxuwã bachi awẽ ade Ararat adu rakadi. ⁵Uxe diez ata peda wistishita enewa daxapakedi. Ma machiwawu uĩtirupini idi.

⁶Naskadu chipu cuarenta peda ma ikadu Noépa xaxuwãne awẽ weputi wepedi. ⁷Naskaxu Noépa uka nichidi. Uka nichiadu bai wedai wani tsautiruxakĩba yuyakawasadi. ⁸Naskata chipu Noépa riwi nichidi. Ma bai betuamaiki tapipaikĩ. ⁹Bai wichiabax riwi awiana dasudi wani tsautiruxakĩba enewane bai wepua idi. Naskaitu Noépa xaxuwã weputi aduxu awẽ puña kaĩbaxuadu riwi aki tsautushidi. Xaxuwã mera ikibawerãdi.

¹⁰Ma siete peda awiana ikadu riwi nichidi. ¹¹Ma wari kaidu riwi awiana dasudi. Badi xeushtabexu wedi. Naskaitu uĩkĩ Noépa tapidi ma bai betuaitu. ¹²Naskaxu awiana siete peda ma ikadu awiana riwi nichidi. Nichiadu riwi ana udiba.

© 1996 David C Cook

Génesis 8.11 adewe.

Génesis 8.15 adewe.

¹³Naskata Noé seiscientos uno wari idi. Naskaidu bai ma betua idi uxe idai taeadu peda wisti. Naskadu xaxuwā awē kaīti wepexu ma bai betua uīdi. ¹⁴Naskax uxe rawe ata peda veintisiete bai betekuiya idi. ¹⁵Epa Dios Noé yuidi: ¹⁶“Datiā xaxuwā meraduax mewē awīnu mewē wakewuwe mewē wawawatiwe kaīkawe. ¹⁷Bewe na yuinawu xaxuwā mera ikiyabeawu atu kaībawe. Peiyawu yuina idawanabetiruwu na bai adu xaratiruwuri naatiiwi atu kaībawe bai aduxu atū wake ichapa kaīwanuwu”, Epa Diospa Noé wadi.

¹⁸Naskadu Noé awē awīnu awē wakewu atū awīwu xaxuwā meraduax kaīdiwu. ¹⁹Naskariwiyai naatiiwi xaxuwā meraduax ikiyabeawu na yuina idawanabetiruwu yuinawu dii mera ikawu bai adu xaratiruwu peiyawuri naatiiwi xaxuwā meraduax tsekediwu. Na baitiixu wudiwu.

²⁰Naskadu xaxuwā meraduax kaīta Noépa ruwewu petsaidaxu naa kabakixu yuina peiyawu nu pitiruwu sharakui Dios kuwaxudi inaxikī.

²¹Naskadu Epa Dios awẽ duwe shara xetei idibadi. Diospa awẽ shina meraduax iskadi: “Dukuwedewawe awĩuwaweri wakekuikaxu chaka shinawiyaiwawe ã ana atu chakawadakaba.

²²Yurawu bai adu iyuwawuadu. Awara wadakata wiwuwaiwudu.

Batsi ipadaka. Xada ipadaka.

Wariri ipadaka. Bechakari ipadaka.

Pedari yaberi ipadaka”, Epa Dios idi.

Diosweta Noépa shinadiwu

9 ¹Diospa tsai shara Noé yuidi awẽ wakewuya. Tsai iskara atu yuidi: “Wake ichapa akawe baitiixu adu inuwu.

²Yuina wetsa keskarawu bai aduawu biki besexikadi. Peiyawu wumakaya ikawu bai adu ikawu enewa mera ikawu nawuna mi atũ bitsisipa ipadaka. ³Naatiiwi yuinawu ma pitiru piti wadanabeawu ma pitiru. Nawu batu inai. ⁴Naskaweke dabi ibiya ma pitiruba. Na ibi uduax nu ika. ⁵Naskatari dukuwede ã ñukaxiwi awa chakawabismaiki yuinawuri. Yuinatu yura reteke naa yuina ma retetiru.

⁶Yurã wetsa reteke
naari wetsã retepakedaka
Epa Diospa dukuwede
na keskaramai udiwadike.

⁷Naskake wake ichapa akawe
baitiixu adu inuwu”, Diospa Noé yuidi.

⁸Diospa Noé awiana yuidi awẽ wakewuya: ⁹“Batuweta ã shinakuiyai matu kaiwu uduax ichapanawã kaĩpakedakawuwetari. ¹⁰Naatiiwi peiyawu yuina idawanabetiruwu yuina dii mera ikawu batuwe xaxuwã mera ikiyabeawu na ã batu yui naatiiwi na yuinawu bai adu ikawu.

¹¹Ana ã awiana waipawane bai wepudakaba naatiiwi yurawu yuinawu ã ana aweskawadakaba. Batuweta naa ã shinakuiyai ana wetsadakaba. ¹²Batuweta naa ã shinakuiyai yuinawuwetari naskapakedaka. ¹³Ewẽ nawawai nishu mera ã waa. Na bai adu

Génesis 9.13 adewe.

ikawawe naatiiwixu uĩpakedakawu na nu shinakuiyai. ¹⁴Bai adu nishu ã ubayaidu nadu ewẽ nawawai ipadaka. ¹⁵Waipawane yurawu yuinawuriwi ã ana atu adaitidakaba. Batuweta yuinawuwetari na ã shinakuibis ã shinaxiwi. ¹⁶Naskake nawawai nishu mera ã uĩkĩ ã shinaxiwi. Na yurawuweta yuinawuwetari ã shinakuipakedaka ã shinabis. ¹⁷Na ã batuweta shinakuiyai yuinawuwetari da bai aduxu”, Epa Diospa Noé naduri yuidi.

Noé awẽ wakewuwe

¹⁸Noé awẽ wakewuwe xaxuwã meraduax tsekediwu. Awẽ ade Sem Cam Jafet. Cam wake wistiya awẽ ade Canaán. ¹⁹Naa tres Noépa wake idi. Naawuweta awiana na baitiixu wake ichapa kaĩwadiwu. ²⁰Noépa bae yuduki taewadi. Naskaxu wibi wadadi awẽ ade uva. ²¹Peda wetsa Noépa uva ede^d ayax paedi. Awẽ yuina wichi tapas meradua ñewa rakadi. ²²Naskaitu Cam awẽ apa ñewa uĩkĩ awẽ uchi rawe yui kai kadi Campa awẽ rewuduwu Canaánitawu

^d 9.21 Uva awẽ ede (vino) wukaxadu nu paetiru.

idi. ²³Naskaidu dikawerākaxu Semweta Jafet awē rakuti wekaxu apa chituria uīkakī wepudiwu. Chitekiri wukaxu apa rakudiwu chituria uīnuwuba. ²⁴Naskax Noé paei buinakawa tapidi awē wake chipuketu Canaánpa chituria uīke ²⁵yuikī iskawadi:

“Canaán awē kaiwuunuax ichapanawāwu kaīpakedakawu chaka iixikadi.

Canaán kaiwuunuax ichapanawāwu kaīpakedakawu mewē uchī raweta atū yudubatiwu iixikadi”, Noépa Cam wadi.

²⁶Awiana yuidi:

“Mi Sempa awē Dios sharakui. Canaánitawu atū uibatiwu inuwu.

²⁷Naskata Epa Diospa Jafet bai ewapa waxunu awē udiwetsa Sempa awē pexe mera awe inu.

Naskax Canaán awē kaiwuunuax ichapanawā kaīpakedakawuri Semweta Jafet atū uibati inupukuwi”, Noépa yuidi.

²⁸Naska na waipawā daxayaidu chipu Noé trescientos cincuenta wari iyupaudi. ²⁹Naatiā Noé awē wari novecientos cincuenta wari idi. Naatii wari akax dadi.

Noépa awē rewuduwu

10 ¹Nawu Noépa awē wakewu Sem Cam Jafet nawawe atū kaiwu uduax ichapanawā kaīpakedakawu. Enewa ma daxaitadu wake adiwu. ²Jafetpa wakewu Gómer Magog Madai Javán Tubal Mésec Tirás. ³Gómerpa wakewu Asquenaz Rifat Togarmá. ⁴Javánpa wakewu Elisá Tarsis Quitim Rodanim. ⁵Jafet awē kaiwu uduax ichapanawā kaīpakedakawu enewa ketukunu ipaudiwu. Naduax atū bai aduax atū tsai wistichi tsaipaudiwu.

⁶Campa wakewu Cus Misraim Fut Canaán. ⁷Cuspa wakewu Sebá Havilá Sabtá Raamá Sabtecá. Raamá wakewu Sebá Dedán.

⁸Cuspa awē wake wetsa Nimrod. Nimrod awē bai adua diaiwu bitsisipa iki taedi. ⁹Diospa axuwaidu Nimrod yuina retebis idi. Naskax naatiiwixu: “Nimrod yuina retebiskui”, wadiwu.

¹⁰Na pexe ichapa atū ade Babel Érec Acad Calné atū bai awē ade Sinar idi. Na pexe ichapa Nimrod atū diaiwukui idi.

¹¹Sinar aduax Nimrod bai Asur adu kadi. PeXe ichapa wadi awē ade Nínive wetSa Rehobot Ir wetSa Quélah. ¹²Quélah Nínive nexpakayadua Resen peXe ichapa ewapakui peXe wadi. ¹³Naskadu Misraim awē kaiwuunuax ichapanawā kaĩpakedakawu bai wetSa adu ipaudiwu. Nadu ludeowu ipaudiwu anameowu ipaudiwu lehabitawu ipaudiwu naftuhítawu ipaudiwu ¹⁴patruseowu ipaudiwu casluhítawu ipaudiwu caftoritawu ipaudiwu. Nawawe atū kaiwuu uduax ichapanawā kaĩpakedakawu filisteowu ipaudi.

¹⁵Canaánpa awē wake iyuakui awē ade Sidón idi. Sidónpa chipuke Het. ¹⁶Naskaxu Canaán awē kaiwuu uduax ichapanawā kaĩpakedakawu adedi jebuseowu ipaudiwu amorreowu ipaudiwu gergeseowu ipaudiwu ¹⁷heveowu ipaudiwu araceowu ipaudiwu sineowu ipaudiwu ¹⁸arvadeowu ipaudiwu semareowu hamateowu ipaudiwu. Naskax chipu naatiiwi cananeowu na baitiu paxkanadiwu. ¹⁹Naatiiwi na Canaán awē kaiwuu uduax ichapanawā kaĩpakedakawu na baitiu atū bai ewapa na Guerar aduax peXe ichapa Sidón ari dukudiwu. Naduax peXe ichapa Gaza adu dukudiwu. Naduax peXe ichapa Sodoma Gomorra Admá Seboím Lesa aduri Canaán kaiwuunuax ichapanawā kaĩpakedakawu atū bai ipaudi. ²⁰Campa awē kaiwuu uduax ichapanawāwu kaĩpakedakawu. Na baitiu awē kaiwuuya atū bai aduax atū tsaima ipaudiwu.

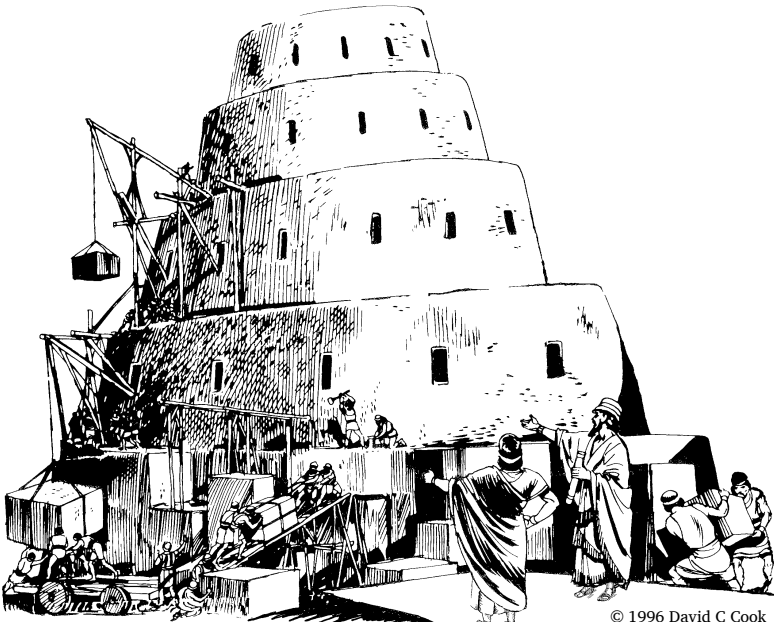
²¹Naskata Noépa wake Sem awē extu Jafet. Sem wake ichapaya idi. Naatiiwi Éber wakewu Sempa awē kaiwuu uduax ichapanawā kaĩpakedakawu. ²²Sempa wakewu Elam Asur Arfaxad Lud Aram. ²³Aram wakewu Us Hul Guéter Mas. ²⁴Arfaxad awē wake Sélah idi. Naskata Sélahpa awē wake Éber. ²⁵Naskadu Éber wake raweya idi. Naskaxu wetSa adedi Péleg. Péleg iyuatiā baitiixu paxkanadiwu taediwu. Awē extu awē ade Joctán. ²⁶Joctánpa awē wakewu adedi Almodad Sélef Hasar Mávet Jéräh ²⁷Hadoram Uzal Diclá ²⁸Obal Abimael Sebá ²⁹Ofir Havilá Jobab. Naatiiwi nawu Joctánpa awē wakewu idi. ³⁰Nawu atū bai Mesá aduax Sefar dukudiwu. Na Sefar bai adu wari ubis ari bachi ichapawu idi. ³¹Nawu Sempa awē kaiwuu uduax ichapanawā kaĩpakedakawu. Bai wetSa xuku wetSawu tsai wetSaya atū bai aduax idiwu.

³²Nawu Noépa awē kaiwuu uduax ichapanawã kaĩpakedakawu. Naskax baiwutii ichapa kaĩdiwu. Nawu bai wetsawuya idiwu. Enewa daxadu chipu paxkadiwu. Naskax baiwutii paxkakadax yura wetsa keskara idiwu.

Pexe chai keyakui basua

11 ¹Naatiã na tsai wistichi tsaipaudiwu. ²Yurawu wudiwu na wari uwaikiri. Nari wukakĩ uke rawe machiwa rawe nama mispadu wudiwu. Nadu bai awē ade Sinar awē ade wetsa Babilonia nadu iixikakĩ netediwu. ³Naatiiwiwai shinadiwu pexe keya basuxikakĩ: “Nu ladrillo anukawe. Ladrillo chiĩ nu shinawaxu nu petsaidanu naskaxu nu wuĩ tayanukawe”. Naskaxu bakex ataba ladrillo akĩ taewadiwu ⁴Chipu yuinadiwu: “Pexe keya basua nu wanu. Dai ari dukua inu. Naskawaitu naatiiwixu duku dikanuwu. Nu paxkayabanu baitiixu”, idiwu.

⁵Pexe ichapa adu pexe keya basua waiwawe Epa Dios wutuxu uĩwadi. ⁶Epa Diospa yuidi: “Daawu xuku wistiwu. Na tsai wistichi

© 1996 David C Cook

Génesis 11.5 adewe.

tsaitiruwu. Na ma akĩ taewawu atũ yudu tsuã atibawatiruba.

⁷Wutuxu ẽ atũ tsai wetsaya atu waxui na tsai wistichi ana tsaiyabanuwu”, Epa Dios idi.

⁸Naduxu Diospa atu paxkanawadi bai aduxu. Nadu atũ yudu adaitidi. ⁹Naduax tsaiwiakakĩ ana dikananadiwuba. Naduxu Diospa atu paxkanawadi na baitiu adu. Naskake na pexe ichapa awẽ ade Babel, wadiwu.

Sempa awẽ kaiwu

¹⁰Na waipawã daxayabeadu ma wari rawe ma ikadu Sem cien wari ma aki ikadu awẽ wake Arfaxad kaĩdi. ¹¹Arfaxad kaĩdiadu Sem quinientos wari ma aki ma ika idi. Awiana wake adi awĩwakeriwi. Naskax dadi.

¹²Arfaxad treinta y cinco wari aki kaadu awẽ wake werunawake kaĩdi. Kaĩke adedi Sélah. ¹³Naskata Arfaxadpa cuatrocientos tres wari ika idi. Awiana wake adi awĩwakeriwi.

¹⁴Naskata Sélahpa treinta wari ma aki ikadu awẽ wake kaĩdi. Kaĩke adedi Éber. ¹⁵Naskata Sélahpa cuatrocientos tres wari ma aki ikadu awẽ wake kaĩdi. Awiana werunawakewu adi awĩwakewuri.

¹⁶Éber treinta y cuatro wariya idi awẽ wake kaĩyadu. Kaĩke adedi Péleg. ¹⁷Péleg kaĩdiadu Éber cuatrocientos treinta wari ika idi. Awiana wake adi awĩwakeriwi.

¹⁸Naskata Péleg ma treinta wari ikadu awẽ wake Reú kaĩdi. ¹⁹Naskata Reú kaĩdiadu Péleg doscientos nueve wari iyudi. Awiana wake adi awĩwakeriwi.

²⁰Reú treinta y dos wari aki kaadu awẽ wake kaĩdi. Kaĩke adekĩ Serug, wadi. ²¹Serug kaĩdi kachiuri chipu Reúpa awĩwakewu werunawakewu kaĩdiwu. Reú doscientos siete wari iyupaudi.

²²Serug treinta wari aki kaadu awẽ wake Nahor kaĩdi. ²³Nahor kaĩdi kachiuri chipu Serug awẽ wakewu awĩwakewu werunawakewu kaĩdiwu. Serug doscientos wari iyupaudi.

²⁴Nahor veintinueve wari aki kaadu wake Térah kaĩdi. ²⁵Térah kaĩdi kachiuri chipu Nahor awẽ wakewu awĩwakewu werunawakewu kaĩdiwu. Nahor ciento diecinueve wari iyupaudi.

²⁶Térah setenta wari aki kaadu tres wakeya idi. Wetsa Abramnu Nahornu Harán.

Térahpa awē wakewu

²⁷Térahpa awē kaiwu uduax ichapanawā kaipakedakawu daawu idiwu. Térahpa awē Abram Nahorya Harán. Haránpa awē wake Lot idi. ²⁸Naskata apa Térah diyuadu awē wake Harán bai Caldea awē pexe ichapa Ur aduax dadi.

²⁹Abrampa ariwi awīwu widi. Na awīni awē ade Sarai idi. Abrampa awē extu Nahorpa awīwu widi. Awē ade Milcá idi. Na Milcá Haránpa awē wake idi. Iscá awē chiku Milcá idi. ³⁰Sarai wake dadetiruba wake abisba idi.

³¹Térah bai Caldea awē pexe ichapa Ur aduax Canaán bai ari kadi. Awē wake Abramnu Sarai awē wawawa awē xuta Lot awē wawawari iyudi. Askawia pexe ichapa Harán adu dukuax nadu netediwu pexe waaxikī. ³²Harán aduax Térah doscientos cinco wari ikadu dadi.

Epa Diospa Abram yuidi na yuiyai keskanu

12 ¹Dukuwede awē ade Abram Babilonia bai pexe ichapa Ur adu ipaudi. Peda wetsa Epa Diospa Abram yuidi: “Abram mewē epa awē pexe aduax mewē kaiwu aduaxri katawe na bai ē bia tapibaxiwi adu.

²Mewē kaiwu uduax ichapanawā kaipakedakawuweta. Ë aaxiwi mewē kaiwu ichapanawā inupukukadi. Ë bia sharawaaxiwi miuxū wetsawu atu sharawata. Naatiiwixu bia tapixikadi mi tsuamaiki.

³Miuxū atiriwi ē atu sharawaxiwi. Na bia sharawaawu ē atu sharawaaxiwi. Na bia chakawaawu ē atu chakawaaxiwi. Miuxū ē atu sharawaaxiwi na baitiixu ikawu”, Diospa wadi.

⁴Epa Diospa yuiyadu Abram Lotwe Harán aduax wudiwu. Abram setenta y cinco wari ma ika idi bai Canaán adu kaidu.

⁵Awē awī Sarai iyuta awē wake wetsa Lot iyudi. Awē awarawu

© 1996 David C Cook

Génesis 12.1-5 adewe.

awē yuinawuya awē uibatiwuyari Harán aduxu wibiswuya.
Canaán adu dukudiwu.

⁶Abram kadi baiwu winuwui kai pexe ichapa Siquem
adu kakī. Nadu iwi dia Canaán adu ikawawe adekakī Moré
wapaudiwu. ⁷Canaán adu ikawawe naduxu atu yabawapaudiwu.
Naduax Dios Abramki dukudi: “Mewē kaiwuu uduax ichapanawā
kaīpakedakawu da bai ē atu inaxiwi”, wadi.

⁸Naskata machiwa na wari uwaikiri awē ade Betel ari kadi. Nadu awē yuina wichi tapasdi. Naskata Betel pexe ichapa wari kaikiri idi. Pexe wetsawawe awē ade Ai wari uwaikiri idi. Epa Dios wichibadu Abrampa ruwe petsaidadi naduxu Dios awara shara inaxikī Abram naduax Epa Dioswe tsaixikī. ⁹Naskata Abram wenamashta bai betu adu wudiwu tsua ikabadu awē ade Négueb.

Abram dukudi Egipto bai adu

¹⁰Abram awē kaiwuwe bai Canaán ikawu adu ana piti idiba. Naskake Abram bai Egipto adu kadi awē kaiwuwe nadu iki kai. ¹¹Ma dukui kakī Egipto adu Abrampa yuidi awē awī Sarai: “Ē bia uī mi awīwu sharakui. ¹²Egipciowawe bia uīkakī: ‘Da awīwu dukuwene awē awī’, bia waaxikadi. Naskake ea retetiruwu bia retekataba. Bia wiixikakī. ¹³Bia ñukayaiwawe atu mi yuitiru: ‘Ē awē uchi’, mi atu watiru. Naskake miuxū sharawakata ea reteyabanuwu”, Abrampa Sarai yuidi.

¹⁴Ma Abram Egipto adu dukuadu egipciowawe Sarai sharakui uīdiwu. ¹⁵Faraón awē uibatiwawe uīdiwu Sarai. Na diaiwu nadua yui wukadi wudiwu da awīwu shara uīkakī. Naskake iyudiwu faraón awē pexe adu.

¹⁶Awīuxū faraónpa Abram sharawadi. Yuina idawanabetiruwu ovejawu vacawu uibatiwu asnowu camellowu nawu inadi.

¹⁷Naskatari Saraiuxū Epa Diospa faraón chakawadi. Awē kaiwuuya isipaewawe atu isinibadi. ¹⁸Naskake faraónpa awē pexe aduxu kedabadi Abram iskawadi: “Aweskawakī mia ea yuiyabame da Sarai mewē awīweke. ¹⁹‘Ewē chiku’, mia ea waita. Ē mewē awī ē bia wiākerada. Da mewē awī iyutawe”, faraónpa Abram wadi.

²⁰Naskata faraónpa awē soldadowu yuidi atu tsekanuwu. Abram awē awī yawi awē awarawuya nawawe kaĩbadiwu Egipto aduxu.

Abramwe Lot paxkadiwu

13 ¹Abram tsekedi Egipto aduax awē awīwe. Awē pia Lot atuwe kadi. Atū awarawuya dasudiwu bai Négueb

adu. ²Abram awa yupapaudiba. Yuina idawanabetiruwu peiwu ichapayari oro ichapayari ipaudi.

³Négueb aduax dasudi awē awarawu awē yuinawuya awē uibatiwuyari wenamashta wudiwu pexe ichapa awē ade Betel dukudiwu. Naskata naduax Pexe ichapa Betelweta pexe ichapa Ai da reke tapas wadi adu kadi. ⁴Abrampa nadu awē yuina wichi tapas wadi idi. Abrampa ruwe petsaidadi naduxu Epa Dios awara shara inaxikī naduxuriwi Epa Dios kiwīxikī.

⁵Lot awane yupapaudiba ovejawu vacawuri awē uibatiwuyari idi awē kuka Abram ikai keskai. ⁶Na ikawu adu ana wani itiruwuba idi Lotwe Abram. Naa ikawu adu ana wasi wuaidiba yuinawawe pipanawawe ana adu na rawe itiruwuba idi. ⁷Abram yuina kexexubiswu Lot yuina kexexubiswuwe chakapaudiwu. Naskaratiā cananeowu ferezeowu nadu ipaudiwu. ⁸Peda wetsa Abrampa yuidi Lot: “Mimai ewē kaiwuke nu chakanatiruba. Mewē uibatiwu ewē uibatiwuya nu chakayabanu. ⁹Baiwu naatiiwi na mi duiyai mewena itiru. Ēaduax paxkawe. Mi wari ubiskiri mi kaidu ē wari kabiskiri kai. Mi wari kabiskiri kaitu ē na wari ubiskiri kai”, Abrampa wadi.

¹⁰Lotpa uīdi akebataiba ede Jordán adu uīdi. Bai Sóar adu ede keyubisba idi. Bai sharakui idi na Egipto adua keskara. Naskara iyupaudi Epa Dios chakanawayuabadu pexe ichapawu Sodomaya Gomorra. ¹¹Naskake Lotpa bai Jordán widi. Naduax kadi na wari ubiskiri. Naskata Abramwe Lot paxkanadiwu. ¹²Abram bai Canaán adu netedi nadu iixikī. Lot kadi pexe ichapa iki kai Sodoma chaiba. ¹³Sodoma adua yurawu chakakuiwu idi. Diaiwu Dios dikataba chakakui wisti shinapaudiwu.

¹⁴Chipu ma Lot kaadu Epa Diospa yuidi Abram: “Da mi ikaduxu da bai wixu uīyakewe wari uwaikiri uīta wari kaikiri uīwe. ¹⁵Da baiwu ē bia inai mewena ipaxanu na mewē kaiwuu uduax ichapanawā kaīpakedakawunari. ¹⁶Naskatari ē aaxiwi bai putu tsuā tanawatiruba naatii mewē kaiwuu uduax ichapanawā kaīpakedakawu inuwu. ¹⁷Kaxu uīyakewe na bai awē chaidipa awē peta. Ē na bia inai”, Epa Diospa wadi.

¹⁸Naskake Abram widinakawādi. Awē yuina wichi tapasdi aduax kadi. Na pexe ichapa awē ade Hebrón iki kai kadi. Iwiwawe awē ade Mamré dii adu chaiba idi. Abrampa ruwe petsaidadi naduxu Dios awara shara inaxikī.

Awē pia Lot iyunawudu Abrampa iwitadi

14 ¹Nadu askayaidu Amrafel diaiwu idi bai ^eSinar adua. Arioc diaiwu idi Elasar bai adua. Quedorlaómer diaiwu idi Elam bai adua. Tidalri diaiwu idi Goím bai adua. ²Na cuatro diaiwuu atũ soldadowuya cinco diaiwuu wetsawu atũ soldadowuyari retenai wudiwu. Bera, Sodoma bai adua atũ diaiwuue. Birsá Gomorra bai adua atũ diaiwunu, Sinab bai Admá adua atũ diaiwunu, Seméber bai Seboím adua atũ diaiwu naskatari bai Bela aduawawe atũ diaiwuri atuwe retenapaudiwu. Na bai Bela awē ade wetsa Sóar idi. ³Cinco diaiwuwawe nadu wisti atũ soldadowu ichanawadiwu bai mispa Sidim awē ade wetsa Iāmawa Daa adu. ⁴Diaiwu Quedorlaómer awē tsai dikakuipaudiwu. Doce wari ma ika idi. Ma trece wari ikadu na cinco diaiwuwawe shinadiwu awe retenaxikakī. ⁵Diaiwu Quedorlaómerwe na diaiwu wetsawawe ikũirawaawu wari wetsa retenai wudiwu. Bai Astarot Carnaim aduxu na refaítawu retediwu. Naskata chipu zuzitawu retediwu bai Ham aduxu. Emitawu retediwu bai Savé-quiriataim aduxu. ⁶Na horeowu atu retediwu bachiwu Seír aduxu atu beewaĩkaxu El-parán bai chaibaxu tsua ikabaduxu. ⁷Naskaxu Quedorlaómerwe diaiwu wetsawu atũ soldadowuya dasudiwu. En-mispat bai adu dukudiwu. Awē ade wetsa Cadés adu. Wukakī na uĩyaiwu atu retediwudiwu na ichuitawu amalecitawawe atũ bai aduxu. Naskatari. Na atu aka keskawadiwu amorreowuri daawu bai Hasesón-tamar adu ipaudiwu.

⁸Naskake Sodoma bai adua diawu Gomorra bai adua Admá bai adua Seboím bai adua Bela bai adua diaiwuu naawu wudiwu bai

^e 14.1 Sinar awē ade wetsa Babilonia.

mispa Sidim adu. ⁹Nariax naa diaiwu cincotii atuwe retenadiwu. Quedorlaómerwe Tidalwe Amrafelwe Ariocwe daawu cuatro idi. Bai Elam Goím Sinar Elasar aduawu atũ diaiwuu daawu idiwu. ¹⁰Na bai mispa Sidim adu kidi mera wui idi. Na Gomorra Sodoma adua diaiwutii ichupaikadax na kidi mera pakediwu. Diaiwu wetsawu bachiwu ari ichudiwu.

¹¹Naskake na cuatro diaiwuwawe atũ awarawu unekaxu atũ awara sharawutii wikata bai Sodoma adua bai Gomorra aduari pitiwu widiwu. Naskata naduax wudiwu. ¹²Na Sodoma adu Lot ika idi Abrampa awē pia naariwi iyudiwu awē awarawuya. ¹³Abram hebreo iwiwu wadanabea Mamré adu ipaudi dukuwede wisti ichuatu uxū yuidi. Naa dukuwede amorreopa awē udiwetsa rawe idi Escolwe Aner naa rawe Abramwe rawebiswu idi.

¹⁴Ma Abrampa awē pia iyunawudu atu ichanawadi. Na awē pexe aduax kañdiwu awē uibatiwu trescientos dieciocho idiwu. Naawuyaxu atu beewaĩdi na diaiwutii. Na pexe ichapa awē ade Dan adu dukudiwu. ¹⁵Yabeta Abrampa trescientos dieciocho dukuwedewu paxkanawadi atu retenuwu. Cuatro diaiwuwawe tapiawubadu beewaĩkaxu atu retediwu. Pexe ichapa awē ade Hobá na Damasco amanauri chaiba idi. ¹⁶Da awarawu wiitawu daawu atu wiãdiwu naskatari Lot awē awarawu wiãwu naawu Abrampa widi. Naskata dukuwedewu awĩwuya Abrampa atu iwididi.

Melquisedecpa Abram tsai shara yuidi

¹⁷Abram dasuxu ma atu reteta na diaiwu Quedorlaómer wetsawuwe diaiwu awe rawebiswu idi na diaiwu Sodoma aduariwi kadi na bai mispa Savé diaiwuwawe awē bai adu. ¹⁸Nadu Melquisedec diaiwu idi bai Salem adua. Naa sacerdotepa Dios ikũira waa. Panya vinoya tsekakaxu Abram inadi. ¹⁹Tsai shara ma Melquisedecpa Abram yuidi:

“Dios tsuã winutiruba dai udiwata bairiwi udiwadi.
Naskake Epa Dios bia sharawai.

²⁰Dios tsuã winutiruba nu uĩbai Dios sharakui.

Bia axuwaidu na bia duikaspabiswu ma mi atu kachikiriwaa”, Abram wadi.

Naskata Abrampa awẽ awarawu diez widi wisti Melquisedec inadi.

²¹Diaiwu Sodoma aduatu Abram yuidi: “Abram ea inawe na yurawu awarawuya netexikĩ”, wadi.

²²Abrampa kebadi: “Ë paraba. Dios ã yuikuiya. Epa Dios dai udiwata bairiwi udiwadi. ²³Ë bia awa wiãiba. Mewenawu yume pishta wiãiba. Ë bia zapato awẽ dishi wiãpaibari. Naskake mia yuidakaba: ‘Ë Abram awarawu inadi’, mi idakaba. ²⁴Ë bia awa nuiba. Na dukuwedewawe piawu wisti ã axui atuna dukuwedewu ewe wuawutii Aner Escol na Mamré naawu ewe rawebiswu”, Abrampa diaiwu Sodoma adua wadi.

Diosweta Abrampa shinadiwu

15 ¹Chipu Epa Diospa tsai adi. Abram awẽ dabapa yuidi: “Rateyabawe Abram. Ë bia kexei.

Ë bia inai awara sharawu”, Epa Diospa wadi.

²Abrampa kebadi: “Epa Dios aweskakĩ awara shara mia inaime ã wakeyabaweke. Yura bai wetsadua na ewẽ uibati nadu awẽ ade Eliézer Damasco adua. Na ewẽ awarawu naatuna iixiwi”,

³Chipu Abrampa yuidi: “Mia wake inabisba ewẽ awarawu na ewẽ uibatina iixiwi”, Abrampa Dios wadi.

⁴Epa Diospa kebadi:

“Mewẽ awarawu wiixiwai na mewẽ wakekui iixiwi. Ana mewẽ uibati iixiwiba”, wadi.

⁵Naskaxu Epa Diospa Abram xawakawi iyuxu yuidi: “Dai ari uĩpu. Tanawapu na exteweruwu awi mi atirumaiki tanawakĩ. Naatii mewẽ

Génesis 15.5 adewe.

kaiwuu uduax ichapanawã kaĩpakedakawu inupukukadi. Tsuã atu tanawatiruba”, Epa Diospa Abram wadi.

⁶Abrampa Dios ikũira wadi na axuxiwai. Naskake Diospa Abram uĩya sharakui idi. ⁷Diospa yuidi: “Ë mewẽ Daiwu Dios. Ë bia kaĩbadi Ur caldeowu meradua bia da bai inaxikĩ”, wadi.

⁸Abrampa kebadì: “Dios ewẽ Daiwu aweskawaxu ã tapitirume mia da bai inadaka”, Abrampa wadi.

⁹Epa Diospa yuidi: “Ea wexuwe vacapa wake cabrariwi ovejariwi. Tres wari ma atuki ika. Naskatari riwi yawi riwi keskara ea wexuwe”, wadi.

¹⁰Abrampa naa yuinawu Dios adu wudi. Retexu kaxkexu wuxudi. Na peiya rawe kaxkediba. ¹¹Xetewu wutuwaiwawe yuinawu nawu Abrampa ichuriwadi.

¹²Ma wari kaadu ma wakishyaidu. Abram uxakaĩdi naskayaidu wakish besekuichi wepupakewuadi besekuidi. ¹³Naskake Epa Diospa yuidi: “Tapiwe mewẽ kaiwuunuax ichapanawã kaĩpakedakawu bai wetsa adu inupukukadi. Naduxu atu yudubadakawu na uibati atiru keskawakĩ atu chakawadakawu cuatrocientos wari. ¹⁴Na batu uibatiwanupukukadi ã atu chakawaxiwi na bai aduawu. Chipu mewẽ kaiwuu uduax ichapanawã kaĩpakedakawu naduax atuna iixiwi na awara sharawu. ¹⁵Mi adiwuax shara iixiwi. Awa chakawaaxba mi daaxiwi. Bia baiwaaxikadi. Mewẽ xidiwuwe mi baixiwi. ¹⁶Chipu cuatrocientos wari ma ikadu mewẽ kaiwuu uduax ichapanawã kaĩpakedakawu wenupukukadi da bai adu na amorreowu ikawu adu. Naduxu ã atu putaxiwi chakawuke mewẽ kaiwuunuax ichapanawã kaĩpakedakawu adu inuwu”, Epa Diospa wadi.

¹⁷Ma wari kaadu ma yabeadu chiiwã xuisai keskara idi kuĩmawa putai. Wii keskara na yuina kaxkeawu nexpakaya wuwawuwaĩdi. ¹⁸Naa pedata Diosweta Abrampa shinadiwu. Naskata Diospa yuidi: “Da bai ã mewẽ wedawu inai enewa Egipto adu xateta ede Éufrates adu atuna inu. ¹⁹Na quenitawunu quenizitawunu cadmoneowunu ²⁰hititawunu ferezeowunu refaĩtawunu ²¹amorreowunu cananeowunu gergeseowu yawi

jebuseowu nadu ikawu. Chipu atũ bai mewẽ wedawuna inu”, Epa Diospa yuidi.

Agarwe awẽ wake Ismael

16 ¹Abramweta Sarai wake atiruwuba ipaudiwu. Naskawia Sarai uibatiya idi bai Egipto adua awẽ ade Agar.

²Naskata Saraipa awẽ wede Abram yuidi: “Epa Dios ea wakeya wababisba. Naskake ewẽ uibati Agar awe iwe. Ipaixuba na uduax nu wakeyatiruki”, wadi. Na Saraipa yuiya Abrampa dikadi.

³Naskata Saraipa awẽ uibati Agar Egipto bai adua wede inadi awe inu. Nadu diez wari Abram ma Canaán adu ika idi.

⁴Abram Agarwe idi. Agar wake ma dadexu Sarai duikaspakĩ taewata uĩkaspadi. ⁵Naskake Saraipa Abram yuidi: “Miuxũ Agarpa ea duikaspai. Iwikui ã bia inayabea. Datiã ma wakeya iki bitsisipapai. Tsua uduax nu askamaiki Epa Dios duku yuinu”, Saraipa Abram wadi.

⁶Abrampa kebad: “Mewẽ uibati dudu. Na mi apaiyai keskawawe”. Naskaxu Saraipa chakawakĩ taewaitu Agar naduax chaikui kadi tsua ikabari.

⁷Naskaweke Epa Dios awẽ ángelpa Agar wichidi tsua ikabadua. Nadu pozo keskara idi pexe ichapa wai kaa Sur adu. ⁸Wichixu yukadi: “Agar Sarai awẽ uibati. Wakiyax mi uime. Waki mi kaime”, wadi. Agarpa kebad: “Ewẽ diaiwu xawu awẽ ade Sarai aduax ã ichui”, wadi.

⁹Naskake Epa Dios awẽ ángelpa yuidi: “Mewẽ diaiwu xawuki awiana dasuwe na bia yuiyai keskaxikĩ”. ¹⁰Awiana Epa Diospa awẽ ángelpa yuidi: “Mewẽ kaiwuunuax ichapanawã kaĩpakedakawu. Tsuã tanawatiruba ipadaka”.

¹¹Dios awẽ ángelpa yuidi:

“Mi wake dadea werunawake.

Awẽ ade Ismael^f mi waaxiwi.

Epa Dios ma bia dika mi ubiskuiyaitu.

^f 16.11 Diospa Agar dikadi.

¹² Ismael yuina dii mera ika keskara inupukui.

Naatiiwuwe setenapakedaka. Nawuriwi
setenapakedakawu nawe.

Awē udiwetsawuwiake atuwe setenapakedaka”, Dios awē
ángelpa wadi.

¹³ Ma Dios Agarwe tsaikadu Agarpa adedi Dios naatiiwi mi uĩ.
“Ma ē Dios uĩya ē daaba”, Agar idi. ¹⁴ Datiã pozo awē ade Na Epa
Dios ipadakatu naatiiwi uĩ. Datiãriwi naa pozo nadu Cadés yawi
Béred nexpakaya.

¹⁵ Naskax Agar awē wake kaĩdi. Na Abrampa awē wake idi.
Naskake Abrampa adedi Ismael, wadi. ¹⁶ Na wake kaĩditiã Abram
ochenta y seis wariya idi.

Diosweta Abrampa shinadiwu wushki wichi xatepakexanuwu

17 ¹ Abrampa awē wari ma noventa y nueve ikadu Dios aki
dukuta yuidi: “Ē Dios bitsisipa. Ea ikũira wapaxawe
chakataba. ² Dukuraweta na nu shinakuiyai mewē kaiwu uduax
ichapanawã kaĩpakedakawu ichapakui inupukukadi”, Epa Diospa
wadi.

³ Naa dikai Abram baikiri wepepakekawãdi aũ duiyana.
Naskayaitu Diospa yuidi: ⁴ “Dukuraweta na nu shinakuiyai ē bia
yuikui. Bai wetša ari ikawu mi atũ apa ipadaka. ⁵ Naskake ana
mi Abram ikiba. Datiã mi Abraham⁸ iki. Yura bai wetša ikawu
ichapawawe mi atũ apa ipadaka. ⁶ Mewē kaiwuunuax ichapanawã
kaĩpakedakawu ichapakui inuwu ē anupukui. Naskatari mi
uduax diaiwuu kaĩkata bai wetša ikawu ichapa kainupukukadi.
⁷ Dukuraweta na nu shinakuiyai mewē kaiwuunuax ichapanawã
kaĩpakedakawuwetari ē anupukui. Ē mewē Dios iixiwi mewē
kaiwu uduax ichapanawã kaĩpakedakawu ē atũ Diosri ipadaka.
⁸ Da bai Canaán adu mi ika na mi yura wetša keskara. Ē bia inata
mewē kaiwuunuax ichapanawã kaĩpakedakawu ē inananupukui
atuna ipaxanu”, Epa Diospa wadi.

⁸ 17.5 Abrahampa awē kaiwu na exteweru keskara ipadakawu.

⁹Diospa Abraham yuidi: “Dukuraweta na nu shinakuiyai naskawe. Mewē kaiwuunuax ichapanawā kaīpakedakawu naskanuwu. ¹⁰Dukuraweta na nu shinakuiyai mewē kaiwu uduax ichapanawā kaīpakedakawu dukuwedewawe atū wushki wichi xatepakexanuwu. ¹¹Matu wushki wichi ma xatepakedaka. Dukuraweta na nu shinakuiyai naskapakedakawu. ¹²Datiā werunawakewu kaīyawudu ma kaītadu ma ocho peda ikadu atū wushki wichi xatepakedaka. Na atu peiuxū wibis atū wakewuri mi xatetiru. ¹³Naskax dukuraweta na nu shinakuiyai matu werunawakewu kaīyadu naatiiwixu atū wushki wichi ma xatepakedakawu. Da ewē shina naskapakedaka. ¹⁴Dukuraweta na nu shinakuiyai ikūira wataba awē wushki wichi xateaba batuwe itiruba”, Epa Diospa atu wadi.

¹⁵Naskatari Diospa awiana Abraham yuidi: “Datiā mewē awīni awē ade Sarai ikiba. Awē ade Sara^h iki. ¹⁶Sarauxū wake wisti ē bia inaxiwi. Naa ē awara shara inanupukui. Bai wetsa ari ikawu atū diaiwunu kaiwuunuax ichapanawā kaīpakedakawu atū awa ipaxanu”, Epa Diospa Abraham wadi.

¹⁷Abraham baikiri wepepakekawā shinayana: “Adiwu cien wariya wakeyatiruba. Ewē awī Sarariwi ma noventa wari aka”, ikax witsadi. ¹⁸Naskake Dios yuidi: “Mewē awara sharawuya Ismaelna ipainu”, Abrahampa Dios wadi.

¹⁹Naskaitu Epa Diospa Abraham kebad: “Mewē awī Saraweta mi wake wisti ma awaidaka. Ma kaīyadu adekī Isaac”, ma waaxiwi. “Dukuraweta na nu shinakuiyai awē kaiwuunuax ichapanawā kaīpakedakawu ē naskari wapadaka. ²⁰Ismael uduax mia kiwīyaitu ē bia dika. Naariwi ē awara shara inanupukui. Wake ichapaya ita awē kaiwuunuax ichapanawā kaīpakedakawu. Naskatari doce diaiwu bitsisipa bai wetsa ari ikawu atū apa Ismael inupukui. ²¹Wari wisti iixiwaitu Sara ma wakeya iwaidaka. Dukuraweta na nu shinakuiyai ē axunupukui Isaacweta”, Epa Diospa Abraham wadi.

^h 17.15 Sarapa awē kaiwu ichapanawā kaīpakedakawu.

²² Abrahamwe tsaita naduax Dios kadi. ²³ Naa pedata Abraham awē wushki wichi xatedi. Naskata awē wake Ismaelnari adi awē uibatiwunari na peiuxū wibiswuri nawawe atū wichi wushki xatediwu. Na Epa Dios yuiya keskadiwu. ²⁴ Abraham noventa y nueve wariya idi. ²⁵ Awē wake trece wari ma ika idi wushki wichi xatediwu. ²⁶ Naskadu naa pedata na raweta wushki wichi xatediwu. ²⁷ Naatiiwi dukuwede na Abraham pexe aduxu kañdiwu yawi bai wetsawu awē kaiwuuyabaweke atu peiuxū widi naawaweri naatiiwi Abrahamweta atū wushki wichi xatediwu.

Epa Diospa Abraham uñ kai kadi

18 ¹ Epa Dios Abrahamki dukudi iwi awē ade Mamré adu awē yuina wichi tapas mera kañti adu tsauwadu mananawari wari paeyaidu. ² Texuinakawa tres dukuwede atu wichidi. Atu wichita kushikui atuki kata baikiri wepepakekawādi. ³ Naskata Abrampa yuidi: “Ewē diaiwū da mewē uibati mi axutirumaiki ã bia kexunawai. Ea winuwuayamakawe. ⁴ Ë atu yuinu ede wenuwu matu tae ma chukanu. Iwi dia namaxu tedeyukawe. ⁵ Ë batu piti wixunu ma xukenayabanu naya wutaxikakĩ. Da matu uibati ikadu ma kawadiki”, Abrahampa atu wadi. Naskata: “Aichu duku askawaxuwe”, tres dukuwene Abraham wadiwu.

⁶ Yuina wichi tapas adu Sara ikadu Abraham kushikui kata Sara yuidi: “Kushikui veinte kilos harina awetiira wita pan wawe”, Sara wadi.

⁷ Abraham kushikui ichuta vacapa wake xuakuiya wita awē uibati inadi kushikui pichanu. ⁸ Vaca xuba awē ede leche vacapa wake dabi atu inadi. Iwi namaxu piyaiwudu Abraham nadu atuwe idi. ⁹ Ma pikĩ adaitikata Abraham ñukadiwu: “Waki mewē awĩ Sarame”, wadiwu. Abraham atu kebad: “Udu yuina wichi tapas adu”, Abraham atu wadi.

¹⁰ Dukuwede wetsā Abraham yuidi: “Ma wari wisti ikadu ã bia uñyuxiwi mewē awĩ Sarapa ma wake akadu”, dukuwene wadi. Yuina wichi tapas kañti aduxu atu kachiuxuri Sarapa dikadi.

© 1996 David C Cook

Génesis 18.12 adewe.

¹¹ Abraham adiwu idi: Sara ma ñushawua. Sara ana ibitiru idiba. ¹²Na dikai Sara witsa tedetiruba idi: “Naskara shara. Naskaweke Sara ewē wede adiwu ěri ñushawu”, ikax Sarapa shinadi. ¹³Diospa Abraham yuidi: “Aweskai Sara witsaime. Ikũira waibame: ‘Ĕ ñushawu ě wake atiruba’, ikime. ¹⁴Na tsuã atiruba Epa Diospa atirubame. Wari wetsã ě uwaidu Sara ma wake akadu ě uuxiwi”, wadi.

¹⁵Naa dikai Sara besedi. Naskata wumapaidi: “Ĕ witsaba”, idi. Naskayaitu Diospa kebadi: “Ma ě tapia mi witsa”, Diospa Sara wadi.

Abrampa shinachakakĩ Diaiwu Dios ñukadi Sodoma adu ikawu

¹⁶Naskata tres dukuwede widiniwuwakata Sodoma ari wudiwu. Abraham atuwe kadi atubaki netei kai. ¹⁷Naskata Epa Diospa shinadi: “Abraham ě yuinu na ě akai naaturi tapinu.

¹⁸Abraham uduax awẽ kaiwuunuax ichapanawã kaĩpakedakawu bitsisipa ipadakawu. Naskatari na baitiixu ikawu nauxũ ã atu sharawanupukui. ¹⁹Ë Abraham kañawadi awẽ wakewu awẽ kaiwuunuax ichapanawã kaĩpakedakawawe ea ikũira wakata kayakawikui shinapakedakawu. Ë Abraham yuidi keskaiwawe ã atu axutiru”, naskaxu Epa Diospa anupukui na yuiyai.

²⁰Epa Diospa Abraham yuidi: “Sodoma ikawu Gomorra ikawuri yura chakakuiwu ana askara ã tedetiruba. ²¹Naskaxu ã wutuxu ã atu uĩkai chakakuiwumaiki ea na yuitawu. Ikũmaiki tapixikĩ kaxu ã uĩkai”, wadi.

²²Dukuwede rawe Sodoma wuwaiwudu Abraham Dioswe netedi. ²³Aki chaiba kata Abrahampa Dios ñukadi: “Yura sharawuya reteta yura chakawuya mi atu reteime. ²⁴Ipaixuba cincuenta yura sharawu Sodoma ikawu nawuya yura chakawu mi atu adaitime. ²⁵Yura sharawu reteta yura chakawuya atu retea a sharaba. Atuwe chakabiswu keskara itiru. Da bai adua yurawawe mi atũ Dios bitsisipakui”, Abrahampa Epa Dios wadi.

²⁶Naskata Diospa kebad: “Cincuenta yura sharawu Sodoma ikawu atu wichixu atuuxũ yura chakawu ã adaititiruba”, Diospa Abraham kebad.

²⁷Abrahampa awiana Epa Dios yuidi: “Ë awayabawixu mi Diospa bitsisipa besetaba ã bia yui. ²⁸Ipaixuba cincuenta yura sharawu wichiyabawixu cuarenta y cinco yura sharawu wichixu mi atu adaitime”, Abrahampa wadi. Diospa kebad: “Cuarenta y cinco yura sharawu ã wichixu ã atu adaitiba”, wadi.

²⁹“Ipaixuba cuarenta yura sharawu itiru”, Abrahampa wariawadi.

“Cuarenta yura sharake ã atu adaitiba”, Epa Diospa Abraham wadi.

³⁰Awiana Abrahampa ñukadi: “Ë bia ñukariwaitu mi iki sidakĩ. Ipaixuba treinta yura sharawu mi wichiwxu mi atu adaitime”, wadi.

Diospa Abraham kebad: “Treinta yura sharawu wichixu ã atu adaitiba”.

³¹Abrahampa awiana ñukadi: “Ewẽ Dios besetaba ã bia ñukai. Veinte yura sharawu mi wichixu mi atu aweskawaime”, Abrahampa wadi.

“Veinte yura shara wichiwiwu Ë atu adaitiba”, Epa Diospa wadi.

³²Awiana Abrahampa yuidi: “Ana bia wekaxtiwaxikiba ã bia ñukai. Ipaixuba diez yura sharawu wichixu mi aweskawaiibame”, Abrahampa wadi.

Epa Diospa kebadi: “Diez yura sharawu wichixu ã atu adaitiba”, wadi.

³³Abrahamwe tsaita Dios kadi. Abrahamri awẽ peixe tapas adu dasudi.

Diospa Sodoma ikawu Gomorra ikawuri atu adaitidi

19 ¹Ma ñatapakeaidu ángel rawe Sodoma adu dukudiwu. Lot peixe ichapa kaĩti adu tsauwa idi. Ma atu wichita widinakawata baikiri wepepakekawãdi. ²Lotpa dukuwede rawe atu duiyana atu yuidi: “Ewẽ diaiwu raweta ewẽ peixe adu wukawe naduxu matu tae chukaxikakĩ. Wenamari wutaxikakĩ”, Lotpa atu wadi. Ángel raweta kebadiwu: “Shinachakayabawe. Wanira wetsa nu uxai”, wadiwu.

³Naskawiyaiwawe Lotpa ewẽ peixe adu uxai wukawe atu wariawaitu awẽ peixe adu awe wudiwu. Awe dukuawuadu pan pusputiruba atu Lotpa inadi. Pidiwu.

⁴Ángel rawe uxayuawubadu Sodoma ikawawe pexkuwuyaxu adiwuwawe Lot awẽ peixe dakiwadiwu. ⁵Naskake Lot kedakata yuidiwu: “Wanime da yabeta dukuwede rawe mewẽ peixe adu weawu. Atu tsekawe nu atuwe inu”, Lot tsai ewapatu wadiwu.

⁶Naskata Lot tsekeinakawata awẽ peixe weputi wepukuita. ⁷Atu yuidi: “Ewẽ yurawawe, chaka shinayabakawe. ⁸Ë wake raweya dukuwedewe ibisba rawe. Naa rawe ã batu tsekaxunu na ma apaiyai keskawaaxikakĩ. Da dukuwede rawe ewẽ peixe adu weawu aweskawayabakawe”, Lotpa atu wadi.

⁹Nawuwawe kebadiwu: “Mi tsuame. Uri katawe. Mi duduayabawixu mia duku yuduime. Nu atu ata bia nu bibawai”. Askawakata Lot awē pexe weputi chakanawapaidiwu. ¹⁰Ángel raweta Lot atū puñama iwita weputi wepuakewuwādiwu. ¹¹Naskata naatiiwi ángel raweta pexkuwuya adiwuu atu wexuwadi weputi adu ikiyabanuwu. ¹²Naskata ángel raweta Lot ñukadiwu: “Dudu awetii mi kaiwuuyame. Mewē rayus ikaidu mewē wake rawe duduxu atu iyutawe. ¹³Diospa ma tapia yurawawe atū chakawu ana tedetiruba. Naskake duku nichia nu atu adaitinu”, ángel raweta Lot wadiwu.

¹⁴Naskata Lotpa awē rais ipaixiwai rawe atu yui kai kadi: “Duduax nu kanu. Widiniwuwakawe. Epa Diospa dudua yurawu atu adaiti”, Lotpa yuiyaitu awē rais ipaixiwai raweta ikūira wadiwuba. ¹⁵Ma pedayaidu ángel raweta Lot yuidiwu: “Duduxu mewē wake raweya mewē awīya atu iyutawe dakaspakī nu atu adaitiyaidu”, ángelpa wadi.

¹⁶Naskata Lot sabarakayaitu ángel raweta awē biwī tsubakata xawakawi tsekadiwu Daiwu Diospamai ubisbaitu. ¹⁷Pexe ichapa Sodoma aduxu ma atu tsekakata ángel wistichi atu yuidi: “Kushi wutakawe dayabaxikakī. Kachiuri ma uīki naskatari mispa adu ma neteki. Ma dipaimaiki bachi ari wutakawe”, ángelpa Lot wadi.

¹⁸Lotpa atu kebadi: “Baa ewē Diospa ē bia yui. ¹⁹Ē dayabanu ea ma ubisba. Naskake ē bachi ari kapaiba. Nari kapai ē datiru”, Lotpa atu wadi. ²⁰Naskawaitu Lotpa ángel yuidi: “Na chaiba pexe ichapaba nadu ea nichuwe ē dayabanu”, wadi.

²¹Ángelpa kebadi: “Ma ē bia dikai. Na mia yuiyai ē bia axui. A pexe ichapaba ē adaitiba. ²²Naskake kushikui wutakawe. Na pexe ichapaba ma dukuabadu ē aweskawatiruba”, ángelpa wadi. Naskake na pexe ichapaba awē ade Sóar idi.

²³Ma pedadu Lot Sóar adu dukudi. ²⁴Naskayaidu Diospa dai arixu ui chii xuisaipa Sodomaya Gomorra ikawu atu adaitidi chakawuke. ²⁵Atū awarawuya atu adaitikuidi na Sodoma ikawu

Génesis 19.24-26 adewe.

bai mispadu ikawuri. ²⁶Lotpa awẽ awĩni kachiuri uĩpai kushikui saltadi.

²⁷Peda wetsa na Epa Dioswe tsaikitadu Abraham kadi.

²⁸Sodomaya Gomorrari uĩpaikĩ uĩya na baitiixu kuĩwawe tipu ikaitu. Horno kuĩ keskara idi.

²⁹Naskadi Epa Dios Sodomaya Gomorra atu adaitikuidi na Lot ipaudi adua. Lot wisti dayabaitake Epa Dios Abrahamweta shinaitaxakĩ.

Moabitawunu amonitawu tsekei taediwu

³⁰Lot Sóar adu ipai besedi. Naskax awẽ wake daetawa rawewe machiwa kidi mera iki kai kadi. Nadu idiwu. ³¹Peda wetsa Lotpa awẽ wake daetawa iyuatu awẽ chiku yuidi: “Nuku epa adiwu.

Da bai adu dukuwedeba nu awe wianapana na awĩwu itiruwu keskai. ³²Nuku epa paebaxu nu abanu aweta nu wake anu naskax nu rewuduya inu”, daetawa rawe idiwu.

³³Naa yabeta paebakata awẽ wake iyuatu apawe iwiyaitu tapidiba. ³⁴Ma peda wetsa awẽ iyuatu awẽ chiku yuidi: “Da yabeta nuku epawe ẽ iwaa. Da yabetari nu paebanu mi nawe uxata abaxikĩ. Naskaxu nu aweta wake nu anu”, idi.

³⁵Yabe wetsa ana paebakata awẽ wake chipuketu apawe uxata abawiyaitu tapidiba. ³⁶Naskaxu Lot awẽ wake rawe atu wake dadebadi. ³⁷Awẽ wake iyuatu awẽ wake wisti adi. Awẽ ade Moab. Moab wakakĩ apaweta wake adike. Naskake moabitawu wadiwu. Datiãri naskarari. ³⁸Awẽ wake chipuketuri wake wisti adi. Awẽ ade Ben-amí. Awẽ xidi apana wakakĩ awẽ wake datukuiweta wake aka. Amonitawawe atũ xidi.ⁱ

Abrahamwe Abimélec

20 ¹Abraham na ibis adua bai Négueb adu kadi. Cadésweta Surpa dakiwaawu Guerar nadu Abraham idi.

²Abrahampa awĩ Sara: “Ewẽ pui”, wadi. Naskata Guerar adua diaiwũ awẽ ade Abimélecpa Sara kedabadi wipaikĩ. ³Naa yabeta Epa Diospa Abimélec awẽ dabapa yuidi: “Da awĩwu wedeya mi wiax mi dai”, Epa Diospa wadi.

⁴Abimélec Sarawe awẽ iyua idiba. Abimélecpa kebadi: “Ewẽ Diospa, awa chakawaaba mi retetirume. ⁵Abrahampa ea yuita: ‘Ewẽ pui’, ea waita. Sarapari: ‘Ewẽ uchi’, ea waita. Ẽ aweskawaaba. Ẽ chakawaaba”, Abimélecpa wadi.

⁶Naskaitu Epa Diospa awẽ dabapa kebadi: “Ma ẽ tapia mi awa chakawaba Naskake ẽ bia chakawababa mi iki chakayabanu. ⁷Iskaratiã awẽ awĩ inawe naatu ewẽ tsai yuibis. Naskata naatu bia kiwĩxui mi wena dayuyabanu. Naskatari awĩ mi inayabaitu mi dai mewẽ kaiwuuri”, Epa Diospa Abimélec wadi.

ⁱ **19.38** Aweskai chakadiwume Lotpa awẽ wake rawe Epa Diospa awẽ tsai dikadiwuba. Awẽ xidiwu keskara chaka ipaudiwu awẽ wake rawe Abrahampa awẽ uibatiwu awẽ xidiwu keskara idiwu.

⁸Ma pedadu widinakawata awē uibatiwu kedaxu atu yuidi. Na dabawaa atu yuiyaitu dikakata besekuidiwu. ⁹Naskata Abimélecpa Abraham kedaxu yuidi: “Ē bia aweskawake mia iskawaame. Ea mia paraita. Ewē yurawu mia paranaita. Askara sharaba. ¹⁰Naskaxikī awa mi shinaitame”, Abimélecpa Abraham ñukadi. ¹¹Abrahampa kebadi: “Duduxu tsuā Dios ikūira waaba raixu ē shinaita ewē awīuxūri ea retetiruwu raixu. ¹²Ikū ewē pui ewē epa aka ewē ewa akaba. Naskake ē nawe wianadi. ¹³Ewē epa pexe aduxu Epa Dios ea nichiadu ewē awī ē yuidi: ‘Wanira dukuxu “Ewē pui”, mia watiru’, ē wadi”, Abrahampa Abimélec wadi.

¹⁴Naskata Abimélecpa awī Sara Abraham inadi. Naskatari oveja inata vacawuri inadi. Awē uibatiwu dukuwedewu awīwuri inadi. ¹⁵Abimélecpa yuidi: “Na mi kañawai adu ewē bai adu mi itiru”, wadi.

¹⁶Abimélecpa Sara yuidi: “Mewē uchi pei ichapakui ē inai. Pei ichapa uīkakī mi aweskakeba bia tsuā yuikī chakawanupukuiba”, wadi.

¹⁷Naskata Abrahampa atu Dios kiwīxudi. Epa Diospa Abimélec kayawadi. Awē awīriwi awē uibati awīuwaweri wake anuwu.

¹⁸Naskake Sarauxū Epa Diospa atu wakeya wabatiruba idi Abimélecpa pexe aduxu.

Isaac kaīdi

21 ¹Na Diospa Sara yuidi keskadi. ²Naskaxu Saraweta Abrahampa adiwukaxu wake adiwu. Na Epa Diospa yuidi keskadi. Werunawake adiwu. ³Abrahamweta Sara atū wake adekī Isaac wadiwu. ⁴Ma ocho peda ikadu awē wake awē wushki wichi xatedi na Diospa yuidi keskawadi. ⁵Ma Abraham cien wari aki ikadu Isaac kaīdi.

⁶Sarapa shinadi: “Ea Diospa witsabada. Naatiiwixu tapikadax ewe witsaxikadi ē wake ake. ⁷Tsuā shinapaudiba Abraham wake ē axunupukui. Naskaweke ma ē wake axua adiwuwiake”, Sara idi.

Abrahampa awē pexe aduxu Agarya awē wake Ismael atu putadi

⁸Ma Isaac yusiyaitu uĩkĩ awa xuba xatebadu naskata Abrahampa fiesta wadi. ⁹Sarapa uĩdi Agar Egipto bai adua idi awē wake Abrahamweta aka awē ade Ismael Isaacki kaxepaiyaitu. ¹⁰Naskata Sarapa Abraham yui kai kadi: “Na uibati awē wakewe katanu. Aweskakĩ ewē wake Isaac awē awara awe paxkanatiruba”, Sarapa Abraham wadi.

¹¹Abrahampa askara duidiba. Sarapa askawaitu dikakĩ Ismael awē Wakemaiki ¹²Naskata Epa Diospa Abraham yuidi: “Shinachakayabawe mewē wakeuxũ naskatari Agaruxũ. Na Sarapa bia yuiyai keskawe. Isaac uduax awē kaiwuunuax ichapanawā kaĩpakedakawu ichapa inupukukadi. ¹³Ismael uduax awē kaiwuunuaxri ichapanawā kaĩpakedakawu ichapa inupukukadi. Ë atu axupakedaka mewē wakēmaiki”, Epa Diospa wadi.

¹⁴Peda wetsa wenamari Abrahampa piti inata ede inadi. Naa pewexu wudiwu. Agar nawuya kadi tsua ikabadu awē ade Beerseba adu. Kawiakĩ tapidiba.

¹⁵Ma ede keyuadu iwi kawashara chuu nama awē wake nichywaīdi. ¹⁶Naskata uri tsaūi kai awa kadi. Awē wake daitu uīpaidiba. Dabakaspadi. Uri awa tsauwadu awē wake Ismael siaidi.

¹⁷Epa Dios dai arixu dikadi Ismael siaikaitu. Naskata Epa Dios awē ángelpa kedadi: “Agar mi aweskaimē. Beseyabawe. Mewē wake siaikaitu Diospa ma dika. ¹⁸Widinakawata mewē wake metsuwe. Awē kaiwuunuax ichapanawā kaīpakedakawu ē ichapa axunupukui”, ángelpa wadi.

¹⁹Naskata Epa Dios Agar ede inadi. Bai meradua tsekea. Naskata aki ede wibis wuspiwata awē wake ede ayabadi.

²⁰Naa wake Epa Diospa axuwaidu yusita tsua ikabadu ipaudi. Naskata piākī tapikuiya idi. ²¹Tsua ikabadu awē ade Parán adu ipaudi chipu Egipto adu ika awīwu awā wibadi.

Abraham Abimélecweta shinadiwu

²²Abimélecweta soldado atū diaiwu Ficol Abraham uī wukadi wudiwu. Abimélecpa yuidi: “Epa Dios bia axuwaitu ma ē uīya.

²³Epa Diosuxū datiā ea yuikuiwe ewē wakewuya ewē kaiwu uduax ichapanawā kaīpakedakawu duku mia chakawaiba ē bia apaudi keskawakī. Naskatari dudua yurawu atu mi naskawapadaka dudu ikawu”, Abimélecpa Abraham wadi.

²⁴“Na mia yuiyai ē naskawaidaka”, Abrahampa wadi.

²⁵Abrahampa Abimélec askawadi awē uibatiwawe bai pukixu ede wichia wiāyabeawuadu. ²⁶Abimélecpa kebadī: “Ē tapibisba na mia yuiyai. Raba ē dikai. Ē tapiaba. Tsua askaitame”, wadi.

²⁷Naskata Abrahampa Abimélec oveja wakewu inata vacawuri inadi. Naa pedata naa raweta shinadiwu. ²⁸Naskata Abrahampa awē yuina kede meradua siete ovejawu paxkadi. ²⁹Naskake Abimélecpa Abraham yuidi: “Aweskakī siete oveja wakewu awīwu mi paxkame”, wadi.

³⁰Naskawaitu Abrahampa kebadī: “Naa siete oveja awīwu ē bia inai mi tapinu ē bai pewexu ede ē wichidi”, Abrahampa Abimélec wadi.

³¹Naskake nadu awē ade Beerseba^j idi. Naduxu na raweta shinadiwu.

^j 21.31 Nadu adekī Yuikui, wadi.

³²Ma shinakuikata Beerseba aduax Abimélecwe Ficol dasudiwu filisteowawe atū bai adu. ³³Beerseba aduxu Abrahampa iwi awē ade tamarisco wadadi. Naskata naduxu Epa Diospa ipadaka kiwīdi. ³⁴Wari ichapa filisteowawe atū bai adu Abraham ipaudi.

Abrahampa Dios dikakuidi

22 ¹Awetiira wari ata Diospa Abraham kedadi uīpaikī akimaikixu. Naskaxu yuidi: “Abraham”. Abrahampa kebedi: “Ē dudu”, wadi.

²Naskata Epa Diospa Abraham yuidi: “Mewē were wisti iyutawe naa mi duikuibis wisti bai awē ade Moria. Naduxu retetawe kuwaxu ea inaxikī”, Diospa wadi.

³Ma pedaiyuwaidu Abraham widinakawā itipinidi kaaxikī. Awē awarawu wuuxikī awē asnouxū. Karu xatedi awarawu reteta kuwaxu inaxikī Dios. Naskax kadi. Awē uibati rawe iyuta awē wakeri Isaac iyudi na Diospa yuita keskai. ⁴Naskadu Abraham tres peda ikadu chaikixu uīdi na kai adu. ⁵Abrahampa awē uibati rawe yuidi: “Dudu netekawe asnowe. Ewē wakewes katanu. Narixu nu Dios nu awara shara inatanu. Batuki chipu nu dasuikai”, atu wadi.

⁶Abrahampa awē wake Isaac karu pewebadi: Naatu chipu widi chii yawi kedupeweti. Na rawe wudiwu. ⁷Isaacpa Abraham ñukadi: “Epā”, Abrahampa kebedi: “Ea yuiwe”, wadi. “Wanime oveja awē wake na nu Dios reteta kuwaxu inai. Dudu karu ita chii”, Isaacpa wadi.

⁸Abrahampa kebedi: “Diospa duku oveja wake inai nu kuwaxu inanu”, wadi. Na rawe wudiwu.

⁹Ma Abraham awē wakewe dukukata na Diospa yuitadu Abrahampa taewadi ichawakī ruwewu petsaidaxikī amauri karu kuwaxikī. Awē wake Isaac dexata karu mamakaya

© 1996 David C Cook

Génésis 22.9 adewe.

wadi. ¹⁰Kedupeweti wita awẽ wake ma retexikĩ ikaidu ¹¹Epa Dios awẽ ángelpa dai arixu yuidi: “Abraham. Abraham”, ángelpa tsai ewapatu tsai adi. “Ë dudu”, Abrahampa wadi.

¹²Ángelpa yuidi: “Mewẽ wake wisti reteyabawe. Ë uĩya mia ikũira waa. Ea mia wishkuaba mewẽ wake wisti ea inaxikĩ”, wadi.

¹³Naskata Abrahampa uĩdi iwi puña adu carnero awẽ maxu ñatana idi. Naskata achidi carnero reteta kuwaxu inaxikĩ Dios. Awẽ wake Isaac retepaiwikĩ carnero retexu inadi. ¹⁴Naskaxu Abrahampa nadu adedi Na nu yupayai Diospa duku inatiru. Iskaratiã naatu adetiruwu: “Epa Diospa awẽ bachi arixu na nu yukayai duku inatiru”.

¹⁵Dai arixu Epa Diospa awiana Abraham kedadi. Naskaxu yuidi: ¹⁶“Mia dikakuike mewẽ wake wisti mia wishkuaba

ẽ yuikui”, Epa Dios idi. ¹⁷“Ë bia yuikui awara bia inaxikĩ. Mewẽ wakeuxũ mewẽ kaiwuunuax ichapanawã kaĩpakedakawu. Na exteweruwu keskara tsuã tanawatiruba naskara bishpu keskarariwi idakawu. Nawuwawe atũ duikaspabiswu atũ bai iwuwadakawu. ¹⁸Miamai dikakuike na baitiixu ikawu awarawu shara wĩpadakawu mewẽ wakewuxu mewẽ kaiwuu uduax ichapanawã kaĩpakedakawuxuri”, wadi.

¹⁹Abraham awẽ wakewe awẽ uibati rawe adu dasudiwu. Naatiiwi Beerseba adu wudiwu.

Nahorpa awẽ wakewu

²⁰Awetiira uxe ma akadu wetsã Abraham yuidi: “Mewẽ wakawa Milcá datiã wakewuya. Mewẽ extu Nahor awẽ wakewu.

Génesis 22.13 adewe.

²¹Naskaxu awẽ wakewu adedi. Iyatu awẽ ade Us. Chipu Buzwe Quemuel kaĩdiwu. Na Quemuel awẽ wake Aram. ²²Awẽ wakewu wetsa awẽ ade Quésed wetsa Hazó wetsa Pildás Idlaf Betuel”, awẽ wakewu. ²³Na Betuel Rebecapa apa idi. Naawu na ocho wakewu Milcápa Nahor Abrahampa awẽ extu inadi. ²⁴Nahor awẽ awĩ wetsa Reumá ariwi werunawakewu kaĩdi. Atũ ade Teba Gáham Tahas Maacá idiwu.

Sara Dadi

23 ¹Sara ciento veintisiete wari akax dadi. ²Sara pexe ichapa awẽ ade Quiriat-arbá awẽ ade wetsa Hebrón aduax dadi. Bai Canaán aduax Sara daadu Abraham shinabetsai siaidi.

³Awĩ ma daadu hititawu yui kai Abraham kadi: ⁴“È chaikiduawiax ã batu adu ikiyuiyudi ewẽ awĩ ã baiwanu ea bai inakawe peiuxũ”, Abrampa atu wadi.

⁵Hititawawe duiyana kebadiwu: ⁶“Diaiwũ duku dikawe. Mi dukuwede sharakui bia Diospa kañawadi. Mewẽ awĩ na bai sharakui adu baiwawe. ‘Dudu baiwayabawe’, nu bia waiba”, hititawawe Abraham wadiwu.

⁷Hititawawe uĩyaiwudu Abraham widinakawata baikiri wepepakekawãdi. ⁸Naskata atu yuidi: “Ewẽ awĩ ã dudu baiwanu Sóharpa awẽ wake Efrón ea yuixutakawe ⁹Ea bawa kidi inanu peiuxũ. Naatiiwi pei putaxu ã winu awẽ ade Macpelá. Naskaxu ã iwu inu naskake ewẽ kaiwuu nadu baipakexanuwu”, Abraham idi.

¹⁰Hitita Efrón atuwe tsauxu pexe ichapadu kaĩti aduxu Abrahampa kebadi. Awẽ kaiwuwawe dikaiwudu naskatari na yurawawe wuwawuwaĩkakĩ pexe ichapa kaĩti aduxu nawaweri dikadiwu. ¹¹Efrónpa Abraham yuidi: “Ewẽ diaiwũ ã bia inakui naa bai bawa kidi. Ewẽ kaiwuwawe uĩyaiwudu ã bia inai mewẽ awĩ mi baiwanu”, wadi.

¹²Hititawawe uĩyaiwudu awiana Abraham baikiri wepepakekawãdi. ¹³Naskata Efrón naatiiwi yurawawe uĩyaiwudu yuidi: “Naa baiuxũ ã bia pei inayai wiwe nadu ewẽ awĩ ã baiwanu”, Abrahampa wadi.

¹⁴Efrónpa kebadi: ¹⁵“Ewẽ diaiwũ ea dikawe naa bai cuatrocientos pei. Cuatrocientos pei uduax nu askawatanaiba. Mewẽ awĩ baiwawe”, Efrónpa Abraham wadi.

¹⁶Naa shinawutii cuatrocientos pei sapa Abrahampa na pei tanadi naskax weyabiswu awara peiuxũ inabetsabiswu. Hititawawe uỹaiwudu pei sapa Abrahampa Efrón inadi. ¹⁷Efrónpa awẽ bai Macpelá idi. Naa bai adu bawa kidi ita iwiwuri na chaiba pexe ichapa awẽ ade Mamré nawu Abrahamna idi. ¹⁸Hititawawe uỹaiwudu Abrahamweta Efrónpa shinadiwu yurawaweri uỹaiwudu pexe ichapa kaĩti aduxu.

¹⁹Abrahampa awẽ awĩ Sara bawa kidi bai Macpelá adu baiwadi Mamré chaiba awẽ ade wetsa Hebrón bai Canaán adu. ²⁰Na bai hititawuna ibis nawu Abrahamna idi awẽ kaiwuu wisti nadu baipakexanuwu.

Isaacwe Rebeca

24 ¹Abraham ma adiwushtadu Epa Diospa awara sharawu inadi. ²Na aweta yudukĩ taewainiwuwada kedata yuidi: “Na nu weyabis keskai mewẽ biwi ewẽ kishi nunamari wawe. ³Diaiwu Diospa dai udiwata bai udiwadi nauxũ na mia axuikai ea yuikuiwe: ‘È bia axuikai’, ea wawe. Na mia yuiyai atawe. Da bai Canaán ã ikadua ewẽ wake Isaac awĩwu ã wibapaiba. ⁴Ewẽ kaiwuu meradua awĩwu wetsa ewẽ wake Isaac iwixutawe”, Abrahampa wadi.

⁵Naskaxu Abrahamweta yudubistu yuidi: “Awĩwu ewe uyabaitu ã aweskaikaime. Ë iyutirume mewẽ wakẽ wedaikanu awĩ”, wadi.

⁶Abrahampa kebadi: “Aweskakĩ ari ewẽ wake mi iyutiruba wadi. ⁷Ewẽ epã pexe aduxu Epa Dios dai mera ikatu ea yuidi dudu ã unu. Da bai ewẽ kaiwuu ichapanawã kaĩpakedakawu inanupukui. Naskatari mi kayuabadu awẽ ángel biki rewu nichĩ ewẽ wake awẽ awĩ mi ewexunu. ⁸Awĩwu bewe uyabaitu shinachakayabawe. Naskaweke ari ewẽ wake mia iyutiruba”, Abrahampa wadi.

⁹Abrahamweta yudubistu awẽ biwi Abrahampa kishi nunamari wadi. “Na mia ea yuiya ã akikai”, wadi.

¹⁰Naskata awẽ yudubistu na awẽ awara sharawu wita diez camellowuri nawuya kadi pexe ichapa Nahor bai Aram

Naharayin adu. ¹¹Ma ñatapakeaidu pexe ichapa Nahor adu dukudi. Awē camellowu atu tedejadi ede wibiswu aduxu. Naatiã wari awiwwuware bai meraduax ede tsekea wibiswuadu.

¹²Naskata yudubistu kiwidi: “Epa Dios ewē diaiwu Abraham mi awē Dios ē bia ñukai ea axusharawe ewē diaiwu Abraham mi sharawaa keskawakī eariwi naskawawe ēri sharanu. ¹³Ē dudu awiwwuware ede witiwwuadu ē netei. ¹⁴Ea uibawe na daetawa ē ede ñukayaitu ea ayabanu: ‘Mewē bapu kiti keskara wutubata ea ede inawe’. Ē waitu ea kebanu: ‘Ayawe’, ea wata, ‘Mewē camellowuri ē ede inanu’, ea wanu. Naskaxu ē tapinu na awiwwu mi Isaac kayawaxua. Naskaxu ē tapinu ewē diaiwu mi sharawabis”, yudubistu wadi.

¹⁵Kiwikī adaitiabadu Rebeca dukudi. Awē bapu kiti keskara iaxu wedi. Rebeca Betuel wake idi. Milcá Nahor atū wawa idi. Nahor Abrahampa awē udiwetsa idi.

¹⁶Rebeca awiwwu sharakui. Dukuwedewe ibisba idi. Awē bapu kiti keskaraki ede wuspiwata kaidu ¹⁷Abrahamweta yudubistu Rebeca adu kushi kata ñukadi: “Ede ichapabashta ea inawe mewē bapu kiti keskaradua”, wadi.

© 1996 David C Cook

¹⁸Naskata: “Ayawe ewē diaiwũ”, wata awē bapu kiti keskara tsubaxu Rebecapa ayabadi. ¹⁹Ma ayadu Rebecapa yuidi: “Ë mewē camellowu ede wixunu camellowawe ayanuwu na apaiyai keskawanuwu”, wadi.

²⁰Kushikui badedi awē bapu kiti keskara na camellowawe ayatiruwu adu. Ana ichuxu ede wita witadi camellowu ayabaxikĩ. ²¹Naskake na Abrahamweta yudubistu uĩdi peesixuba tapipaikĩ Diospa axuamaiki awĩwu wichixukĩ Isaacna.

²²Ma camellowawe ayawuadu Abrahamweta yudubistu anillo wita oropa awē anillo Rebeca inata awē rechukuki netabadi. Naskatari bedexebeti rawe inadi. Naskata ana Rebeca ñukadi: ²³“Ea yuiwe tsua mewē epamaiki. Ewe rawebiswuwe mewē pexe adu nu uxatirume”, Abrahamweta yudubistu wadi.

²⁴Rebecapa kebadi: “Betuelpa ã awē wake Milcáweta Nahor awē wake Betuel. ²⁵Nuku pexe adu axaka nadu ma uxatiru. Nadu piti ichapa camellowuna”, wadi.

²⁶Naskaxu na yudubistu baikiri wepepakekawãdi. Epa Dioski idibadi. ²⁷Dios kiwĩkĩ iskawadi: “Aichu Diaiwu Dios mi wasĩ sharakui. Mi Abrahampa awē Dios mi ea uĩbada ã bia ikũira watiru. Mi atu sharawaaxiwi. Abrahampa awē kaiwu atũ pexe adu ã dukua”, kiwĩdi.

²⁸Na dikata Rebeca ichudi awē pexe adu awa yuikai na dika. ²⁹Labánpa chiku Rebeca idi. Naa ichudi Abrahamweta yudubis wichikai camellowawe ayabiswu adua. ³⁰Labánpa uĩkĩ awē oro bedexebeti netaxu weaitu na dukuwene yuiya atu yuiyaitu dikai naskake ichudi dukuwede wedai kai. Wichidi awē camellowu adua ede bai kidi mera chaibadua.

³¹Labánpa yuidi: “Diri uwe. Nuku Dios ikũira wabistu aweskai ma xawakawi netepaime. Ewē pexe ma ã itipiniwaa camellowunari ma itipiniwaa”, Labánpa wadi.

³²Abrahampa yudubistu pexe mera ikikaĩdi. Nadu Labánpa camellowawe peweawu wutubadi atu pibaxikĩ. Atu ede waxudi awē uibatiwawe atũ tae chukanuwu. ³³Ma piti inawudu yudubistu atu yuidi: “Ë piyuiba batu yuixuba na ã yuipaiyai”.

Labánpa kebadi: “Duku yuiwe awamaiki nu bia dikanu”, idi.

³⁴“Ē Abrahamweta yudubis. ³⁵Epa Dios ewē diaiwu awarawu inadi ovejawu vacawu camellowu asnowuri. Nakatari oro inata platari uibati dukuwede uibati awīwuri inadi. ³⁶Sara ñushawushtaxu wake wisti adi. Naa wake awē awarawu naatiiwi inaita. ³⁷Ewē diaiwū ea yuiya: ‘Ea yuikuiwe. Ewē wake Canaán adua awīwu ē wibapaiba’, ewē diaiwū ea waita Canaán adua awīwu awē wake wibakaspakī. ³⁸‘Askataba ewē epā bai adua awīwu wetsa ewē wake wedaxutawe’, ewē diaiwū ea waita”, Abrahamweta yudubistu Labán wadi.

³⁹“Naskaxu ewē diaiwu Abraham ē yuita: ‘Ewē awīwu ukaspaidu ē aweskaikaime’, ē waita. ⁴⁰Ewē diaiwawe ea kebaita: ‘Ē Dios dikakuibis. Ewē Epa Diospa awē ángel biki nichī bia axusharanu aweskataba mi kasharatanu. Ewē epā awē yurawu meradua ewē wake awī mi ewexunu. ⁴¹Ipaixuba ewē kaiuwawawe awīwu bia inayabaiwawe naa ē bia yuiya keskara tsekeyabaitu naa shinabakiwe’”, yudubistu wadi.

⁴²Naskata: “Datiā bai meraduax ede cheteadu dukua naduxu ewē diaiwu Abrahampa awē Dios ē kiwīa: ‘Ea uībawe ē kakuikanu. ⁴³Datiā ē dudu ede cheteadu xubaya ede wiiyuwaitu ē ñukaitu awē bapu kiti keskaradua ede ea inanu. ⁴⁴Naa awīwawe ea kebanu: “Ede ayawe. Mewē camellowuri ē inanu”, na awīwu mi kañawaa ewē diaiwū awē wake awī inu’, ē waa”.

⁴⁵“Ē kiwīkī adaitiabadu Rebeca ua. Awē bapu kiti keskara iaxu wea. Awē bapu kiti ene wuspiwaa: ‘Ede ea ayabawe’, ē waa. ⁴⁶Naskata bapu kiti keskara ene wuspiwata ea: ‘Ayawe. Mewē camellowuri ē atu inanu’. Ma ea ayabadu”, yudubistu wadi.

⁴⁷“Naskata: ‘Mi tsua wakeme’, ē waitu ea keba. ‘Betuelpa awē wake ē. Betuel Milcáweta Nahor atū wake’, ea waa. Naskata anillo awē rechuku xui adu ē netabada. Naskatari bedexebeti rawe orona ē ina. ⁴⁸Ē ratukunu bai chachita wepepakekawada ewē diaiwū awē Dios aki idibakī wāi kayakawikui ea eweke. Ewē diaiwawe awē udiwetsa awē wake ē wedaxuiyua. ⁴⁹Ea yuikawe. Ewē diaiwū awē shina ma axutirume. Ma axutirubaraka. Na ē tapipaiyai ea yuikawe ėri tapinu”, Abrahamwe yudubistu Labán wadi.

⁵⁰Labánweta Betuelpa kebadiwu: “Diaiwu Diospa awara sharawatiru. Nu bewe askawatanatiruba. ⁵¹Da Rebeca mewẽ diaiwawe wake iyuxutawe awe wiananu. Naskara Epa Dios awẽ shina”, wadiwu.

⁵²Naa dikai Abrahamwe yudubistu Diospa uĩyaidu baikiri wepepakekawãdi. ⁵³Naskata awara sharawu oro plata inata sawetiri Rebeca inadi. Awẽ uchi inata awẽ awariwi atu inadi. ⁵⁴Ma naskadu Abrahamwe yudubistu awe rawebiswu pikata ayakata nadu uxadiwu.

Ma uxashita ma pedadu Abrahamwe yudubistu atu yuidi: “Ewẽ diaiwawe pexe adu ẽ wunukawe”, atu wadi.

⁵⁵Rebeca awẽ uchiweta awã kebadiwu: “Da awĩwu kayutiruba. Ma diez peda ikadu bewe katiru”, awẽ uchiweta awã wadiwu.

⁵⁶Naa yudubistu kebadi: “Ea askawayamakawe. Diaiwu Dios ma ea axushara. Ewẽ diaiwũ awẽ pexe adu ẽ dasupai”. ⁵⁷Kedaxu nu ñukadu awe ikimaiki Rebeca idiwu: ⁵⁸“Da dukuwedewe mi kapaima”, wadiwu.

Rebecapa atu kebadi: “Da dukuwedewe ẽ kapai”, Rebeca idi.

⁵⁹Naskata nawawe nichidiwu atu udiwetsa Rebeca. Naskadu Abrahampa uibatiwe awe raweawu wuwaiwudu Rebeca awẽ uibati awĩwuri awe wudiwu. ⁶⁰Rebeca kayuabadu awẽ kaiuwuwawe shinayana tsai sharapa awẽ kaiuwuwawe yuidiwu:

“Mewẽ kaiwuunuax
ichapanawã
kaĩpakedakawu.

Nawuwawe atu rare akata
uibati wapadakawu”,
wadiwu.

⁶¹Naskata Rebeca itipinidi. Awẽ yuduxubiswuwawe camellowu mamakaya wadiwu. Abrahamwe yudubiswe awe rawebiswu Rebecawe wudiwu.

⁶²Tsua ikabadu Isaac ipaudi bai adu awẽ ade Négueb. Naskata

© 1996 David C Cook

Génesis 24.61 adewe.

ñatapake bai meraduax ede tsekeaidu dukudi awẽ ade Na Epa Dios Ipadakatu Naatiiwi Uĩ wapauiduwu. ⁶³Ñatapake uĩ kaxu camellowu akiri weaiwawe Isaacpa wichidi. ⁶⁴Naskata Rebecapa Isaac uĩta awẽ camello netewata mamakayaduax wutupakekawadi. ⁶⁵Rebecapa Abrahamweta yudubis ñukadi: “Da dukuwede tsuame dukuki dukuiyui”, Rebecapa wadi. Abrahamwe yudubistu yuidi: “Isaac ewẽ diaiwu”, wadi. Abrahamwe yudubistu waitu dikai Rebeca awẽ wemana wepudi.

⁶⁶Abrahamweta yudubistu Isaac yuidi na akitawu. ⁶⁷Naskata Isaacpa Rebeca awẽ yuina wichi tapas mera iyudi. Naduax wianadiwu. Naa yuina wichi tapas Sarana idi. Isaacpa Rebeca duikuidi. Naskax Rebecapa Isaac awa daita shinabakibadi.

Abraham dake baiwadiwu

25 ¹Naskadu Abraham awĩ wetsa widi. Awẽ ade Queturá. ²Naweta seis wake adi. Nawawe atũ adewu Zimrán Jocsán Medán Madián Isbac Súah nawu idiwu. ³Sebáweta Dedán atũ apa Jocsán idi. Dedánpa awẽ xukuwu tres idi. Xuku wetsa asureowu xuku wetsari letuseowu xuku wetsari leumeowu idi. ⁴Madián awẽ wakewu Efá Éfer Hanoc Abidá Eldaá. Nawu Abraham awẽ awĩ wetsa Queturáweta adi. ⁵Apa Abraham awẽ awarawu awẽ wake Isaacpa widi. ⁶Abraham dayuxuba awĩ wetsaweta wake aka atu awara wetsa atu inadi. Naskata na wari ubis ari atu nichidi Isaacwe iyabanuwu.

⁷Abraham ciento setenta y cinco wari akax dadi. ⁸Wari ichapa Abraham iyubixaki adiwuax isinitaba dadi. Dai mera ikawu adu kadi. ⁹Ma daadu Isaacweta Ismaelpa baiwadiwu bawa kidi awẽ ade Macpelá. Nadu chaibashta bai wetsã awẽ ade Mamré wari uwaikiri idi. Naa bai Efrónna idi. Efrón Sóharpa awẽ wake. Sóhar hitita idi. ¹⁰Naa bai Abraham peiuxũ widi hititawuna. Nadu awĩ Sara baiyadu awĩwe pataxabedi. ¹¹Abraham ma daitadu Epa Diospa Isaac sharawadi. Naskata pozo awẽ ade Na Epa Dios Ipadakatu Naatiiwi Uĩ nadu Isaac idi.

Ismaelpa awẽ rewuduwu

¹²Ismaelpa awẽ apa Abraham awẽ awa Agar. Naa Agar egipciowawe awĩwu xawu idi. Sarapa awẽ uibati. ¹³Ismaelpa

awē wakewu atū adewu. Iyua awē ade Nebaiot chipuke awē ade Quedarnu Adbeelnu Mibsánu ¹⁴Mismánu Dumánu Masánu ¹⁵Hadarnu Temánu Jeturnu Nafísnu Quedmánu nawu idiwu. ¹⁶Ismaelpa awē wakewu doce idiwu. Atū adewuuxū atū bai tapidiwu. Nawu atū diaiwu idiwu.

¹⁷Ismael ciento treinta y siete wariya akax dadi. Awē xidi ikawu ari kadi. ¹⁸Awē rewuduwu Havilá bai yawi Sur bai nexpakaya nadu ipaudiwu. Nadu chaibashta Egipto bai. Naduri Ismaelpa rewuduwu ikadu wai Asiriaki dukua idi.

Jacobwe Esaú kaīdiwu

¹⁹Jacobwe Esaú kaīdiwu. Abrahamwe awē wake Isaac udua nu dikanu. ²⁰Isaac cuarenta wari ma aki ikadu Rebecawe wianadi. Betuelpa awē wake Rebeca Labánpa chiku idi. Nawu Arameowu Padán-aram bai adu ipaudiwu. ²¹Rebecapa wake atiruba idi. Naskake Isaacpa Epa Dios kiwīdi wake apaikī. Kiwīyaitu dikaxu Isaac Diospa axudi. Rebecapa wake dadedi. ²²Awā xakī meraduax na dadea rawe beenaiwudu: “Aweskai iskakadime”, idi. Rebecapa shinadi. Naskaxu Epa Dios ñukadi. ²³Naskaiwawe Diospa awa kebadi:

“Mewē xakī meraduax bai xuku rawe
aduax yurawu beenakadi
kaīyukadaxba.

Wetsa bitsisipakui iixiwi. Wetsa bitsisipawiax askara
iixiwiba.

Chipuketu na iyua uibati keskara waaxiwi. Naa rawe
chipu paxkanaxikadi”, wadi.

²⁴Ma aki uxe ikadu Rebeca wake rawe kaīdi. ²⁵Na kaī taea awē radi chaxta idi. Awē yuratiixu radiya. Naskake awē ade Esaú wadiwu. “Esaú”, wakakī Radi ichapaya. ²⁶Naskata udiwetsa kaīdi. Meke wistichi Esaú awē tae chichuku ñatax tsekedi. Naskake awē ade Jacob wadiwu. Jacob wakakī Tae chichuku ñatax tsekea wapaudiwu. Isaac sesenta wari ma aki ikadu Rebeca wake rawe kaīdi.

Esáupa iyuatu witiru bidibetsadi

²⁷Wake rawe yusidiwu. Esaú yuina retebiskui ipaudi. Udiwetsa Jacob dii mera diibisba. Tapas mera wisti ipaudi. ²⁸Naskaitu awē apa Isaacpa Esaú duikuipaudi yuina reteaitu uikī. Rebecapa iyua duiwikī askakai wapaudiba. Chipuke Jacob duikuipaudi.

²⁹Peda wetsa Jacobpa pichayaidu Esaú dii mera katadi. Xukenai dukudi. ³⁰Dukuta Esaúpa Jacob piti ñukadi: “Kushi piti wete ushi ea inawe. Ma ē wudikui”, wadi. Naskake Esaú awē ade wetsa Edom wapaudiwu. Edom wakakī Ushi wapaudiwu.

³¹Naskake Jacobpa kebadī: “Ea inakī taewawe na apā iyua inakī taewatiru keskawakī poroto ushi wete ē bia inanu”, Jacobpa wadi. ³²“Ea piti inawe. Ewē epā ea inapaiyai awabaki”, Esaúpa Jacob wadi. ³³Naskaweke: “Ea yuikuiwe iskaratiā mia inaimaiki iyua inatiru keskawakī ea inakī taewawe”, Jacobpa wadi. Esaúpa kebadī: “Ikū ē bia inai”, wadi.

³⁴Jacobpa Esaú pan inata poroto ushi wete inadi. Ma pita ayata Esaú widinakawata kai iskakaīdi. Esaú awi duikaspanadi na kaīdiadu.

© 1996 David C Cook

Isaac Guerar bai adu kadi

26 ¹Abraham iyuadu na idi keskai Canaán bai aduax yurawu wudidiwu. Naskake Isaac Guerar adu kadi. Filisteowawe atū diaiwu Abimélec idi.

²Guerar aduax Epa Dios aki dukuta Isaac yuidi: “Egipto adu kayabawe. Na ē bia yuiyai adu netewe. ³Ē bia awara shara inanupukui. Da bai ē bia inata mewē kaiwu uduax ichapanawā kaīpakedakawuri. Na mewē epa Abraham ē axudi keskawaaxiwi. ⁴Mewē kaiwu uduax ichapanawā kaīpakedakawu tsuā tanawatiruba na exteweruwutii inu. Da bai ē batu inaxiwi. Naskatari na baitiixu ikawu mewē kaiwuunuax ichapanawā kaīpakedakawu awara shara ē atu inanupukui. ⁵Na ē Abraham yuiyai keskakuipaudi ewē tsai bitsisipa ikūira wapaudi”, Epa Diospa wadi. ⁶Naskake Isaac Guerar adu netedi.

⁷Guerar adu ikawawe Isaac ñukadiwu: “Rebeca mewē awame”, waiwawe. Isaacpa besekī atu yuidiba: “Ewē pui”, atu wadi. “Rebeauxū ea retetiruwu”, ixu Isaacpa shinadi Rebeca awīwu sharakui idi.

⁸Guerar adu wari ichapa iyupaudiwu. Isaac awē awī Rebeca pishkuxu iba ibawaitu diaiwu Abimélecpa filisteowawe atū diaiwawe pexe xui aduxu uīdi. ⁹Abimélecpa Isaac kedabaxu yuidi: “Ikū Rebeca mewē awī. Aweskai ‘Ewē pui’, mi ikitame”, waitu Isaacpa kebadi.

“Ipaixuba Rebeauxū ea retetiruwu raixu ē shinaita”, Isaacpa Abimélec wadi.

¹⁰Abimélecpa yuidi: “Aweskakī mia duku iskawaitame. Dudua yura wetsa mewē awīwe ike mia duku chakawakerada”, wadi.

¹¹“Tsuāra da dukuwede wekaxtiwata awī wekaxtiwake ē atu retebawaidaka”, Abimélecpa awē yurawu atu wadi.

¹²Naa warī Diospa Isaac awara sharawu awiana inadu awē wadawu ichapaya wuaixudi. ¹³Naskax Isaac awarawu ichapaya idi. Ana awane yupadiba. ¹⁴Awē ovejawu ichapaya idi. Awē vacawu ichapaya idi. Naskatari awē yudubiswu ichapa idi.

Naskaitu filisteowawe awarawu ichapayake wiãpaipaudiwu.

¹⁵ Apa Abraham iyuadu na awẽ yuduxubiswawe bai pewekaxu pozo wadiwu filisteowawe wepukata mai wuspiwadiwu.

¹⁶ Naskata Abimélecpa Isaac yuidi: “Nu awayaba. Mi awane yupaiba. Duduax katawe”, wadi.

¹⁷ Naskawaitu dikai Isaac Guerar adu kata bachi raweta xatsukame nadu yuina wichi tapasta nadu idi. ¹⁸ Abraham iyuxu atu pozo wabadi. Ma daitadu filisteowawe mai wuspiwakata wepudiwu. Na Isaacpa awẽ yudubiswawe apediwu pozo. Na apã adedi naduri Isaacpa adedi.

¹⁹ Peda wetsa Isaacpa awẽ yudubiswawe pozo wapaikakĩ ede shara wichidiwu. ²⁰ Guerar ikawuwe Isaacwe yudubiswawe atuwe setenadiwu: “Da ede nukuna”, idiwu. Naskake Isaacpa ede adekĩ Setenawu, wadi. ²¹ Naskata pozo awiana apeawudu naa uduax awiana setenadiwu. Naskaxu Isaacpa pozo adekĩ Duikasanadiwu, wadi.

²² Isaac naduax chaikui kadi naduxu pozo wadi. Ana setenayabaiwawe uĩkĩ pozo adekĩ Ana tsuã duku wekaxtiwaiba, wadi. “Diaiwu Diospa duku sharawaa. Naskake ana nu chakaiba”, Isaac idi.

²³ Naduax Isaac Beerseba adu kadi. ²⁴ Isaacki Epa Dios naa yabeta aki dukuta yuidi:

“Mewẽ epa Abrahampa ã awẽ Dios.

Beseyabawe. Ë bewe ika.

Abrahamuxũ ã bia awara shara inaxiwi.

Naskatari mewẽ kaiwu uduax ichapanawã

kaĩpakedakawu ichapa idakawu”, Diospa wadi.

²⁵ Naskata Isaacpa awẽ yuina wichi tapasdi ruwe petsaidadi naduxu Dios idimaxuxikĩ. Naskatari awẽ yudubiswawe bai pukikaxu pozo wadiwu.

Isaacweta Abimélecpa shinadiwu

²⁶ Peda wetsa Guerar aduax Abimélec udi Isaacwe tsaiki ui. Soldadowawe atũ diaiwu Ficol Abimélecwe udi. Naskata Ahuzat

Abimélec tsai shinababisri udi. ²⁷Naskake Isaacpa ñukadi: “Aweskai ma ewe tsaikiyuame. Matu bai aduxu ea ma duikaspata ea ma putadi”, Isaacpa Abimélec wadi.

²⁸Nawuwawe kebadiwu: “Mi Epa Dioswe ika. Na shina iskara nu beweta shinapai duku chakawayabawe. ²⁹Nu bia wekaxtiwaba. Askataba nu bia sharawabis. Naskake nu bia yui Epa Dios bia awa shara inawuikai”, Abimélecpa Isaac wadi.

³⁰Naskata Isaacpa atu fiesta waxudi: Nawawe pikata ayadiwu. ³¹Peda wetsa ma widiniwuwakata tsai shinadiwu. Naskata Isaacpa atu yuidi: “Ma atuwe rawetiru piixikĩ wukawe”, atu wadi.

³²Isaacwe yudubiswawe naa pedata yui wekadi wediwiw pukikakĩ ede wichidiwu. ³³Isaacpa adekĩ Sebá,^k wadi. Naskake datiã pexe ichapa awẽ ade Beerseba, wadiwu.

³⁴Ma Esaú cuarenta wari ika idi Juditwe wianadiwu. Hitita adu ika Beerí awẽ wake idi. Naskatari awĩwu wetsawe wianadi awẽ ade Basemat. Hitita adu ika Elónpa wake idi. ³⁵Naa awĩwu raweta Isaacya Rebeca atu wekaxtiwadiwu.

Apa Jacobpa tsai shara inadi

27 ¹Isaac adiwushta wexu ana uĩtiruba idi. Naskake peda wetsa Isaacpa awẽ wake iyua Esaú yuidi: “Ewẽ wakẽ ã bia yuinu”, Isaacpa wadi. “Epã ea yuiwe”, wadi. ²Apã yuidi: “Ma ã adiwukuiya. Awetiãra ã dai. ³Mewẽ piakati mewẽ pia wuta yuina wetsa retexiwe ã pinu. ⁴Na dabi ã pipaitiru keskara ea axuwe ã naxuba ã piyunu. Ea pichaxuwe dabi shara ã pipaibis keskara ewẽ awara sharawu ã bia inaxinu”, Isaacpa wadi.

⁵Apa Isaacpa Esaú yuiyaitu Rebecapa dikadi. Ma Esaú dii mera kaadu ⁶Rebecapa awẽ wake chipuke Jacob yuidi: “Mewẽ epa mewẽ uchi yuiyaitu ã dika. Duduri Esaú yuiya: ⁷‘Na ã dabi pipaitiru ea axuwe. Naskatari ã piyunu ã bia awara sharawu inaxinu Diaiwu Diospa uĩyaidu’, waitu ã dika”, Rebecapa Jacob

^k 26.33 Sebá wakakĩ Yuikui, wapaudiwu.

wadi. ⁸“Ewē wakē ea dikakuiwe ē bia yuiyaitu. ⁹Yuinawu kede mera ikawu adua oveja keskara raweta atū wake sharakui ea wixutawe mewē epa pipaitiru keskara ē pichaxunu. ¹⁰Dabi shara ma ē pichaxuadu mewē epā pinu wuxutaxikī dayuxuba na ikibiswu sharawu bia inaxinu”, Rebecapa awē wake Jacob wadi.

¹¹Jacobpa awa yuidi: “Ewē uchi awē yuratiixu radiya. Ē radiuba. ¹²Ea ramakī tapitiru ē aki kaxepaiyai keskara itiru. Naskatari ea na ikibiswu sharawu ea inataba ea chakawatiru”, wadi.

¹³Awā kebadī: “Ewē wake, da ē bia yuiyai awe. Ea cabrito wixutawe. Shinachakayabawe. Bia chakawaibaki ea akiki”, awā Jacob wadi.

¹⁴Naskata Jacobpa cabrito keskara rawe wii kai kadi. Ma weadu awa Rebecapa pichaxudi na pipaitiru keskara Isaacpa pinu. ¹⁵Rebecapa Esaú awē saweti sharakui awē pexe meradua wita Jacob sawebadi. ¹⁶Naskata oveja keskara raweta atū wichi wita awē puña rawe adu wadi awē texu adu radiya yabake. ¹⁷Ma piti ikadu Jacobpa apa wete inata pan inadi pinu.

¹⁸Naskata Jacob ikikaikī apa kedadi: “Epā”, apa wadi. Isaacpa kebadī: “Watu mi ewē wakeme”, wadi.

¹⁹Jacobpa apa yuidi: “Ē mewē wake iyua. Esaú. Naa mia ea yuiya ma ē bia axua. Widinakawata ē bia wexua piwe. Naskaxu mewē awara sharawu ea inawe”, Jacobpa Isaac wadi.

²⁰Naskata Isaacpa ñukadi: “Aweskawaxu kushikui mi yuina wichame”, wadi. Jacobpa kebadī: “Mewē Diospa ea ina”, apa wadi.

²¹Isaacpa yuidi: “Uwe ē bia beenu mi Esaúmaiki”, wadi.

²²Naskawaitu Jacob apaki kadi apā ramanu: “Mi Jacobpa awē tsai mi naskawiax Esaúpa awē puña rawe keskara radiwuya mi”, apā wadi.

²³Isaacpa unadiba puña rawemai radiyake naa Esaú keskaramaiki. Awē tsai sharawu inataba tapikuipaidi. ²⁴Awiana ñukadi: “Mi ewē wakekui Esaúme”, Isaacpa wadi. Jacobpa apa kebadī: “Ē Esaú”, wadi.

²⁵Naskata apã yuidi: “Na mi retea pichaxu ea inayuwe ã pinu. Ewẽ awara sharawu ã bia inanu”, apã wadi. Jacobpa apa piti inadi pinu naskatari vino wexudi, Isaacpa pita ayanu. ²⁶Naskata apa yuidi: “Tabuki ea tsuawe”, apã wadi.

²⁷Jacob apaki uxũ tabuki tsu adi. Isaacpa awẽ saweti xetedi. Tsai sharapa yuidi:

“Dii itsa keskara ã
bia xetei. Dios bia
sharawada.

²⁸Dai arixu bia ui ibaxuxiwi.

Na mi wadawu wuaikĩ
sharanuwu.

Arroz keskara wuaita
wibi awẽ ade uva
nari wuainu.

²⁹Yura ichapawu mi atũ
diaiwu inu.

© 1996 David C Cook

Génesis 27.27 adewe.

Bai wetsaduawu yura ichapawawe
mewẽ tsai bia dikapakexanuwu.

Mewẽ kaiwuu mi atũ diaiwu ipadaka.

Na bia chakawaiwu Diospa atu chakawapadaka.

Na bia sharawaiwu Diospa atu sharawapadaka”, wadi.

³⁰Ma Isaacpa tsai shara yuikĩ adaitiadu Jacob tsekekaĩdaidu Esaú dii meraduax dasudi. ³¹Naskata pichaxudi piti shara Esaúpa. Dukuta:

“Epã widinakawata piwe mewẽ wakẽ yuina retea mewẽ tsai shara ea inaxikĩ”, Esaúpa apa wadi. ³²Isaacpa yukadi: “Mi tsuame”, wadi.

Esaúpa kebadi: “Ë Esaú mewẽ wake iyua”, wadi. ³³Isaac peesitaba

rateyana yuidi: “Tsuã yuina retetadame. Mi uabadu ma ã pia. Ë ma

tsai shara ina datĩ naa tsai sharaya”, wadi. ³⁴Esaúpa naa tsai dikai apã

yuiyaitu sidakuiyana yuidi: “Eari tsai shara inawe epã”, wadi. ³⁵Isaacpa

kebadi: “Mewẽ udiwetsa uta ea para. Naatu tsai shara wua na mewena ikerada”, wadi. ³⁶Esaúpa yuidi: “Naskake Jacob^l rawadiwu. Ma ea

^l 27.36 Awẽ ade wakakĩ parabis.

parakĩ rawewaĩ. Ea wiãkĩ taewadi awara shara ẽ wipaiyai wake iyuatu. Wetsa ea mi yuisharapaiyai ea wiã. Mi tsai shara wetsa mia waxuabame”, Esaú idi. ³⁷Isaacpa kebadĩ: “Ma ẽ Jacob mewẽ diaiwuwaa mewẽ kaiwuu awẽ uibati inu. Ẽ yuiya trigo ichapaya ita vino ichapaya inu. Iskaratiã ẽ aweskatirume biki”, Isaacpa wadi. ³⁸Esaúpa wekaxtiwadi: “Eari tsai shara wetsa mi inatirubame”, apa Isaac wadi. Naskax Esaú siaidi.

© 1996 David C Cook

Génesis 27.36 adewe.

³⁹Naskata apã Esaú yuidi:

“Mi bai shara adu ipadakaba ui itirubadu.

⁴⁰Mewẽ kedu ewapatu bia duikaspabiswuwe mi retenapakedaka.

Mewẽ extũ bia ana uibati keskara wanupukuiba”, Isaacpa wadi.

Jacob awẽ uchiki besekaĩdi kadi

⁴¹Esaúpa Jacob duikaspakĩ taewadi shina sharawu apa inapaiyai wiãitake. Naskake: “Ma ewẽ epa daadu Jacob ẽ retexiwi”, Esaú idi.

⁴²Retexikĩ shinayaitu dikaxu Rebecapa awẽ wake Jacob kedabadi: “Ewẽ wakẽ mewẽ uchĩ shina shara mi wiãitake bia retepai. ⁴³Naskake itipiniwe. Ewẽ uchi Labán ikadu Harán adu katawe. ⁴⁴Nariax mi weda uyuki awi raeyunu. ⁴⁵Ma shinabakiadu ẽ bia kedabaxiwi ana mi dudu unu. Na peda wistichi ma dake ẽ batu uĩpaiba”, Rebeca idi.

⁴⁶Naskata Rebecapa Isaac yuidi: “Na awĩwu hitita Canaán bai adu ikawu Esaú wianake atu uĩ wekax wichia. Jacobpa dudua Canaán awĩwu atu wike ẽ datiru”, Rebeca idi.

28 ¹Isaacpa Jacob kedaxu tsai shara yuikuita yuidi: “Ewẽ wakẽ da bai Canaán adua awĩwu wetsa wiyabawe.

²Bai awẽ ade Padán-aram adu katawe. Mewẽ chata Betuel ikadu naduax mewẽ kuka Labánpa awẽ wake wetsawe wianatawe.

³Epa Dios bitsisipakui bia kexesharai. Mi uduax mewē kaiwuu uduax ichapanawā kaīpakedakawu ichapa ipaxanuwu yurawu bai wetsa adu ikawu. ⁴Epa Diospa bia sharawata mewē kaiwuu uduax ichapanawā kaīpakedakawu na Abraham sharawadi keskawakī. Iskaratiā da bai batunaba chipu batuna inupukui na Abraham Diospa inadi keskawakī”, Isaacpa Jacob wadi.

⁵Naskata Isaacpa awē wake Jacob bai awē ade Padán-aram adu nichidi. Naskata Jacob awē kuka Labánpa pexe ari kadi. Betuelpa apa Labán idi. Betuel arameo idi. Rebecapa awē pui Labán idi. Jacobwe Esaú atū awa Rebeca idi.

⁶Esaúpa tapidi Isaacpa Jacob yuisharake Padán-aram adu nichike. Naskatari tapidi awīwu Canaán adua wiyabanu.

⁷Apaweta awā Jacob yuiyawu keskai Padán-aram adu kadi.

⁸Esaúpa tapidi apa Isaacpa adua awīwu cananeawu duitiruba. ⁹Esaú ma awīyawiax Abrahampa awē wake Ismael awē pexe adu kadi awīwu wetsa wipai. Nadua Ismaelpa awē wake wiādi awē ade Mahalat. Mahalat awē udiwetsa Nebaiot.

Jacobpa Betel aduxu dabadi

¹⁰Beerseba aduax Jacob Harán adu kadi. ¹¹Ma yabeaidu wai nexpakaya uxadi. Ruwe wita aki tekesabedi. Nadu uxadi. ¹²Dabapa uīdi bipiti dai ari dukua idi. Naa bipitini Epa Dios awē ángelwu wutukata idainiwuwawuwaīdiwu.

© 1996 David C Cook

Génesis 28.12 adewe.

¹³Bipiti amauri Diaiwu Dios dia idi. Naduxu yuidi: “Mewẽ xuta Abraham mewẽ epa Isaac ẽ atũ Dios. Da bai mi uxadu ẽ bia inaxiwi na mewẽ kaiwuu uduax ichapanawã kaĩpakedakawuri.

¹⁴Mewẽ kaiwuu uduax ichapanawã kaĩpakedakawu ichapakui ipadakawu na bishpu keskara tsuã tanatiruba. Nawu paxkanakadi na wari ubis ari ita wari kabiskiri na baitiixu adu iixikadi. Miuxũ yura baitiixu ikawu ẽ atu sharawaaxiwi mewẽ kaiwuunuax ichapanawã kaĩpakedakawuxuriwi. ¹⁵Ë bewe kai. Narixu ẽ bia kexexiwi. Ë bia putaxiwiba. Ë bia yuiyai bia axuxiwi. Ana da bai adu awiana ẽ bia ewexiwi”, Diospa wadi.

¹⁶Jacob buita shinadi: “Ikũkui Dios dudu ẽ tapitaba”, Jacob idi. ¹⁷Besekuiyana shinadi: “Dudu sharakui Dios awẽ pexe adu dai awẽ weputi”, Jacob idi.

¹⁸Ma uxashita Jacob wenamari widinakawãdi. Na ruweki tekesebeshida widiniwuwata aki xidi nachidi Dios inaxikĩ. ¹⁹Nadu pexe ichapa awẽ ade Luz ipaudi idi. Jacobpa nadu adekĩ Betel,^m wadi.

²⁰Naskata Jacobpa yuikuidi: “Epa Dios, ẽ kai ari ewe kata ea kexei ea piti inata saweti inayaitu ²¹aweskataba ewẽ epa pexe adu dasuaitu na ewẽ Dios iki”, idi. ²²“Da ruwe chaidipa ẽ diba uĩpakedakawu Dios awẽ pexe. Ea mia awara shara inake diez ẽ bia inapakedaka”, wadi.

Jacob Padán-aram bai adu dukudi

29 ¹Jacob wari ubiskiri kadi yura ikawu adu. ²Nari kakĩ uĩya wai babakidua tres oveja xukuwu uĩdi. Pozo chaibakixu ovejawawe tedekadi idiwu. Ovejawawe ede ayabiswu ruwewãne wepua idi. ³Tres oveja ichawuadu oveja kexebiswu pozo wepukaxu ovejawu ayababiswu. Ovejawu ayabakata pozo wepupaudiwu.

⁴Jacobpa oveja kexebiswu atu ñukadi: “Ma waniame”, atu wadi. Naskata: “Nu Harán adua”, na oveja kexebiswawe wadiwu.

^m 28.19 Betel, wakĩ Epa Dios pexe, wadi.

⁵ Jacobpa awiana atu ñukadi: “Ma Labán tapiame Nahorpa awē wake”, atu wadi. Awiana oveja kexebiswu ñukadi: “Nu tapia”, wadiwu.

⁶ Awianari Jacobpa atu ñukadi: “Isinikibame”, oveja kexebiswu wadi. Naskata: “Shara. Isinikiba. Dua awē wake Raquel ui ovejawuya”, wadiwu.

⁷ Jacobpa atu yuidi: “Pedayua yabeyuaba ovejawu kede mera ma ikibapana. Aweskakĩ ma atu ede ayabata ma wasi pibaibame”, atu wadi.

⁸ Nawuwawe kebadiwu: “Nu atu badayui ma ovejawu ichawudu pozo weputa ede atu nu ayabai”, wadiwu.

⁹ Jacob atuwe tsaiyuwaidu Raquel udi apã awē ovejawuya. Naatu oveja kexebis ipaudi.

¹⁰ Naskaidu Jacobpa Raquel uwaitu uĩdi Labánpa awē wake. Labánpa awa pui idi. Naskata Jacobpa pozo awē weputi ruwewa wepedi Labánpa awē ovejawu ede ayabaxikĩ. ¹¹ Jacobpa Raquel tsu ata siaikuidi. ¹² Jacobpa Raquel yuidi: “Ē Rebecapa awē wake Labánpa awē pia”. Naa dikai Raquel ichudi apa yui kai.

¹³ Puĩ awē wake Jacob dikai Labánpa aki dukuta pishkuta tsu adi. Naskata awē pexe adu ewedi. Jacobpa awē kuka Labán awarawu yuidi. ¹⁴ Labánpa Jacob duiyana yuidi: “Mi ewē pia weyakakuiya”, wadi.

© 1996 David C Cook

Génesis 29.10 adewe.

Jacobpa atu widi Lía yawi Raquel

¹⁵ Ma uxe wisti Jacob ikadu Labánpa yuidi: “Baitsi mia ea yuduxutiruba mi ewē pia. Awetii pei ě bia inatirume”, wadi.

¹⁶Labán xutukuwake raweya idi. Na iyuatu awẽ ade Lía chipuke Raquel. ¹⁷Iyuatu awẽ ade Lía awẽ weru uĩsharatiruba ipaudi. Chipuke Raquel sharakui idi. ¹⁸Jacobpa Raquel mai duikĩ Labán yuidi: “Mewẽ wake chipuke Raqueluxũ ẽ bia siete wari yuduxui”, wadi.

¹⁹Labánpa kebadì: “È bia wibanu dukuwede wetsa inataba. Ewẽ pexe adu iwe”, wadi.

²⁰Naskaxu Jacobpa siete wari yududi Raqueluxũ. Siete wari uĩya awa idiba Raquel mai duikĩ.

²¹Peda wetsa Jacobpa Labán yuidi: “Siete wari ma ẽ yudua. Ewẽ awĩ ea inawe ẽ awi wiananu”, wadi.

²²Naskata Labánpa yura chaiba ikawu atu ichawadi piti pii wenuwu. ²³Ma yabeadu Labánpa Lía Jacob wibadi. Líawe uxadi. ²⁴Naskata Lía uibatiya idi awẽ ade Zilpá da Labánpa inadi awara axunu.

²⁵Ma pedadu Jacobpa Lía unadi awe uxashita. Labán ñukadi: “Aweskai mia iskawaame. Raquel wiixikĩ beweta ẽ yudubis. Aweskai mia paraitame”, Jacobpa wadi.

²⁶Labánpa kebadì: “Duduxu iyua nu reke wedeya wababis. Chipuke nu wena wedeya wabatiruba”, wadi. ²⁷“Na domingo wisti ayuwe naskaxu ewẽ wake wetsa ẽ bia inanu awiana siete wari mia yuduxuwaitu”, Labánpa wadi.

²⁸Jacob naskadi. Domingo wisti ata Labánpa Raquel

wibadi awĩ inu. ²⁹Labánpa awẽ wake Raquel Bilhá inadi awẽ yudubis inu. ³⁰Jacob Raquelwe wianadi duikuidi. Lía duiwikĩ askawapaudiba. Awiana siete wari Jacobpa Labán yuduxudi.

© 1996 David C Cook

Génesis 29.26 adewe.

Líaweta Jacobpa awẽ wakewu

³¹Jacobpa Lía duisharayabaitu Diospa uĩdi Líapa wake anu. Naskayaidu Raquelpa wake dadetiruba idi. ³²Líapa werunawake dadedi. Awẽ ade Rubén. Líapa yuidi: “Diospa ea uĩkĩ ẽ ichapaba

shinachakaitu Jacobpa ea duisharayabaitu naskake ea ubisbakĩ ea wake ina. Naskake ea Jacobpa dui”.

³³Naskata awiana Líapa wake wetsa adi awẽ ade Simeón. “Dios dikaxu ewẽ wene ea duisharayabaitu naskake Dios ea wake wetsa ina”, idi.

³⁴Naskata awiana Líapa tres wake adi awẽ ade Leví: “Datiã ewẽ wene ea duikui ewetamai ma tres wake axu”, Lía idi.

³⁵Líapa awiana wake wetsa adi awẽ ade Judá wadi naskata yuidi: “Aichu Dioski ã idibakui”, idi. Naskata Líapa ana wake adiba.

Jacobpa wake wetsawu adiwu Bilhá weta

30 ¹Raquelpa Jacobweta wake atirubaxakĩ awẽ chipi Líaki sidadi. Raquelpa Jacob yuidi: “Ë beweta wake ayabax ã dai”, wadi.

²Naskawaitu dikai Jacob naki sidayana yuidi: “Mi shiname ã Dios. Naatu bia wakeya wabatiruba”, wadi. ³Naskata Raquelpa yuidi: “Da ewẽ uibati awẽ ade Bilhá ã bia inai. Awe iwe. Naatu ma wake akaduna ewẽ wake keskara iixiwi. Naskax ã wakeyaxiwi”, Raquelpa wadi.

⁴Naskata Raquelpa Jacob inadi aweta yudubis Bilhá aweta wake anu. ⁵Naskata Bilhápa Jacob wake ma dadexuwa idi naskata kaĩxudi. ⁶Naskata Raquelpa wake yuikĩ iskawadi: “Da wake awẽ ade Dan. Ë kiwĩyaitu Diospa kexesharakuia ea wake ina”, idi.

⁷Naskatari Raquel awẽ uibati Bilhápa awiana wake wetsa Jacobweta adi. ⁸Naskata Raquel iskadi: “Da wake awẽ ade Neftalí.”ⁿ Ewẽ chipiwe nu askawatana ã tsai winubada”, Raquel idi.

Jacobpa awẽ wakewu Zilpáweta adi

⁹Líapa ana wake atirubaxakĩ awẽ uibati Zilpá Jacob inadi. ¹⁰Naskata Zilpáweta Jacobpa wake adiwu. ¹¹Naskake Lía iskadi: “Aichu na ã yuita keskakuiyaki. Naskake da wake awẽ ade Gad, iki”, Lía idi.

¹²Lía awẽ uibati Zilpáweta Jacobpa wake wetsa adi. ¹³Naskata Lía “Aichu”, ita idibadi. “Awĩwuwawe idibai ea waaxikadi. Naskake da wake awẽ ade Aser, iki”, wadi.

ⁿ 30.8 Neftalí awẽ ade ã setenadi.

Jacobpa Líaweta wake wetsa adiwu

¹⁴Wetsatiã wai babaki Rubén kadi. Ma trigo ushĩadu narixu tuu rau wibi awẽ ade mandrágoras wichixu awa wexudi. Na wibiwu uĩkĩ Raquelpa Lía ñukadi: “Mewẽ wake mandrágoras bia wexua ea inawe”, Raquelpa wadi.

¹⁵Líapa kebadi: “Ewẽ wede mia wiãta datiã awiana mandrágoras ewẽ wake mi wiãpai”, wadi. Raquelpa kebadi: “Mandrágoras ea mia inaitu Jacobwe da yabeta mi uxatiru”, wadi.

¹⁶Ñatapake Jacob wai babakiduax uwaidu Lía aki dukuxu yuidi: “Da yabe ewe mi uxai ewẽ wakẽ awẽ mandrágorasuxũ mewẽ awĩ Raquelpa ea inayua”, Líapa Jacob wadi. Naa yabeta Jacob Líawe uxashidi.

¹⁷Líapa kiwĩyaidu Epa Diospa dikadi. Wake dadedi. Cinco wake aka idi Jacobweta. ¹⁸Naskata Líapa yuidi: “Da wake awẽ ade Isacar, awara shara. Epa Dios ea ina ewẽ yudubismai ewẽ wede inaitake”, wadi.

¹⁹Líapa awiana wake ma dadea idi. Seis wake ma aka idi Jacobweta. ²⁰Lía iskadi: “Epa Dios ea wake ina. Jacobpa ã uduax shinasharakui ã seis wake axuke. Epa Dios ea shara ina. Naskake awẽ ade Zabulón”, wadi.

²¹Chipu xutukuwake adi Líapa wake wisti awẽ ade Dina.

²²Epa Dios Raquel ubisbadi kiwĩyaitu wake apaikĩ. Naskadu wake adi. ²³Ma tuuyabexakĩ ma wake kaĩyax Raquel iskadi: “Ana ã rawĩyabanu Diospa ea axua”, idi. ²⁴Naskaxu awẽ ade José, wadi. Naskaxu yuidi: “Awiana Diospa ea wake inapainu”, idi.

Jacobwe Labán parananapaudiwu

²⁵Raquel ma José kaĩtadu Jacobpa Labán yuidi: “Na ã udiari ewẽ bai adu ã dasui ²⁶Ewẽ wakewu ea inata ewẽ awĩ rawe ea inawe nawuxũ ã bia yuduxubis ewẽ bai ari ã katanu. Ma mi tapia ã bia yuduxubis”, Jacobpa Labán wadi.

²⁷Naskaitu tsai pachiwaxu Labánpa yuidi: “Ë ikaduax kayuyabawe. Ewẽ ñuweuxũ ã tapia miuxũ Dios awane ea

yupababa. ²⁸Ea yuiwe awetii ē bia pei inatirumaiki na mia ñukaitii ē bia inanu”, Labánpa wadi.

²⁹Jacobpa kebadi: “Ma mi tapia ē bia yuduxubis. Mewē yuinawu ē bia kexexubis. ³⁰Ē uyuabadu awara ichapabaya mi iyupaudi. Datiā awara mi ichapaya. Euxū Diospa bia sharawaa. Naskake datiā iwikui ē yudutiru ewē awī rawenu ewē wakeuxū”, Jacobpa wadi.

³¹“Awetii pei mi wipaime”, Labánpa wariawadi. Jacobpa kebadi: “Ē bia awa ñukaiba. Ē shinai keskara mi shinayaitu mewē oveja ē bia awiana kexexutiru. ³²Ovejawu adu ē kanuwe. Naduxu mewē yuinawu katuta paxkanu oveja tutuyawu raūyawu oveja keskara raūyawu tutuyawuri nawu atū wakewu wisuwuri nawu ewē pei keskara iki. ³³Naskata ma dasuxu mi uīyuxiwi ewē shina kayakawikuike. Naskata ewē yuinawu uīyuxu oveja uxu wichiabaxu ‘Ea unebisba’, ea mia waaxiwi”, Jacobpa wadi.

³⁴“Na mi shinai shara”, Labánpa wadi. ³⁵Naa pedata Labánpa oveja keskara atū wake tutuyawu raūyawu oveja keskara tutuyawu raūyawuri oveja raūyawu tutuyawuri oveja atū wake

© 1996 David C Cook

Génesis 30.32-33 adewe.

wisuwu nawu awē wakewu atu inadi kexexunuwu. ³⁶Naskata Labán chaikui kadi kai tres peda dukutiru adu. Naskayaidu Jacobpa yuinawu kexei netedi.

³⁷Ovejawawe kede adu na chaiba yuinawawe ede ayabiswu adu Jacobpa iwiwu awē adewu álamo, almendro, castaño weruwaxu sewuakedi naa wichixu ovejawawe ede ayanuwu.

³⁸Chipu na iwi raxkiawu na ede ayabiswu adu wadi yuinawawe uĩkĩ ayanuwu. ³⁹Naduax ojewawu chutanakaxu wake anuwu turuyawu ata wisuwu raũyawu anuwu.

⁴⁰Jacobpa naduxu paxkadi turuwuya ita wisuwu ita nawu Jacobpa awena widi. Naskax yuina ichapaya idi. Naduax Labánwe Jacob yuinawu paxkanadiwu. ⁴¹Oveja xuakuiyawu ibiyaiwudu Jacobpa iwi raxkixu ratadi ede adu naduax kedeyawu kaĩnuwu. ⁴²Naskake ojewawu irabadawu Jacobpa iwi raxkixibea ede adu atu ikibadiba. Naskax Labánpa awē yuinawu irabadawu idi. Na xuawu Jacobna idi. ⁴³Naskax Jacob awarawuya awē yudubiswuya awĩwuya dukuwedeya ichapayari camellowuri asnowuri nawuya Jacobna idi.

Jacobpa shinadi kaaxikĩ

31 ¹Labánpa wakewawe Jacob yuitiwadiwu: “Nuku epa uduax Jacob awarawuya”, wadiwu. Naa Jacobpa tapidi.

²Labánpa ana sharawayabaitu tapidi.

³Naskake Diospa Jacob yuidi: “Mewē epa ikadu dasuwe mewē kaiwu aduri. Na mi kai ari ē bewe kai”, wadi.

⁴Jacobpa Raquel kedabadi Líari. Na oveja kexeadu ma weawuadu.

⁵Jacobpa atu yuidi: “Matu epa ana ea apaudi keskawaiba.

Naskaweke ea Diospa kexebis atu wadi. ⁶Batu raweta ma tapia. Matu epa ē yuduxubis. Awara ē axui ē xadibisba. ⁷Naskatari Labánpa ea paratiadi. Pei ea wetsa wetsawatiadi. Ewē Diospa ea chaka xitixubis. ⁸Askataba naatu yuibis: ‘Oveja turuya ē bia inanu naa mi yudubisuxũ naa ovejapa awē wake raũya ibis. Naatu shinakĩ na yuina raũya nawu mewē pei iki ea wabis. Naatiiwi yuinawu atũ wake raũyawu ikita’, Jacobpa atu wadi. ⁹Diospa yuinawu matu epa wiãta ea ina.

¹⁰Wetsatiã yuinawu ibiyaiwawe ã dabayabea. Dabapa uĩa oveja raũyawu tutuyawu usiyawuri chutanaiwawe. ¹¹Ewã dabapa Diospa awẽ ángelpa ea kedadi: ‘Jacob’, ea waitu: ‘Ë dudu’, ã wadi. ¹²Naskata ángelpa ea yuiyabea: ‘Uĩkuiwe naatiiwi cabra wedewu raũyawu kedeyawu tutuyawuri cabra awĩwu chutanaiwawe. Naskata awẽ wakewu mewena itiru. Mewẽ kuka Labánpa bia paraitu ma ã uĩa. Naskake ã bia sharawai. ¹³Ë Dios Betel adu biki dukudi. Ruweki tekesebeshida widiniuwata mi xidi aki nachiyabea ea mi parabisba. Na mi kaĩdi Canaán adu katawe’, ea ángelpa waita”, Jacobpa atu wadi.

¹⁴Naskata Raquelweta Líapa kebadiwu: “Ana nu awayaba nuku epã pexe adu. ¹⁵Awẽ wake keskara ana duku waiba. Naskataba duku yura wetsa atiru keskara duku wai. Dukuri bidibetsayabea bia yudubabis duku bia wibaxiki. ¹⁶Nuku epa awẽ awara sharawu Dios wiãita nukuna nuku wakewunari. Naskake na Dios bia yuiyabea keskawe”, Raquelweta Líapa wadiwu.

¹⁷Naskata Jacob itipinidi awẽ awĩ rawenu awẽ wakewuya atu camello mamakaya atu tsaũdi. ¹⁸Naskata Padán-aram aduxu awarawu wibixakĩ nawuya kadi Canaán adu awẽ apa Isaac ipaudi adu.

¹⁹Labánpa oveja radi wakira kaxu xateyuikadu Raquelpa apã awi awara udiwaxu ikũira waa awẽ pexe adua unedi. ²⁰Jacobpa naskaxu Labán arameo paradi yuitaba kadi. ²¹Kushi awẽ awarawuya ede Éufrates pukewaĩdi bachi awẽ ade Galaad adu kadi.

²²Ma peda tres ma ikadu Labán yuidiwu Jacob kaitake. ²³Naskata Labánpa awẽ yurawu atu ichanawadi Jacob beewaĩxikĩ. Domingo wisti awaĩdi kai puchini bachi Galaad adu aki dukudi. ²⁴Naa yabeta Labán arameo Epa Dios dababakĩ iskawadi: “Mi Jacob retetiwakiki”, wadi.

²⁵Ma domingo wisti ikadu Labán Jacobki dukudi bachiwu awẽ ade Galaad. Nadu yuina wichi Jacobpa tapasdi. Labánpari nadu yuina wichi tapasdi awẽ kaiwuuweta. ²⁶Naduxu Labánpa Jacob askawadi: “Aweskai mi iskaitame. Aweskakĩ mia paraitame.

© 1996 David C Cook

Génesis 31.26 adewe.

Ewē wake rawe na unewerā dai keskara mia waita. ²⁷Ea yuitaba mi ichuita. Mia yuiwerā daidu idibayana música tamborpa arpaneriwi nu bia buduxukerai. ²⁸Miakai ewē wake rawenu ewē chata rawe mi tabuki tsu abawerā itaba. Na mi tatiba keskarakui. ²⁹Ē bitsisipaya bia chakawanu. Naskaweke ewē dabapa mewē epa awē Diospa ea yuiya ē bia aweskawayabanu. ‘Mi Jacob retetiwakiki’, ea waita. ³⁰Ma ē tapia mewē epā pexe adu mi dasukuipai. Naskaweke aweskakī ē udiwaxu ikūira wabiswu mia weaitame”.

³¹Jacobpa Labán kebadi: “Ē shinachakaita ea seteyana mewē wake rawe ea mia netewatiru raikax. ³²Na biwī udiwaxu mi ikūira waa yura wetsā bia wiāke wichixu naa dai. Da yurawawe uīyaiwudu wedawe ē bia awa weaitamaiki. Na mewenawu wutawe”. Naskaweke Jacobpa tapidiba Raquelpa Labánpa awi udiwaxu ikūira waa wiāitake.

³³Naskata Jacobpa yuina wichi tapas adu Labán ikikaīdi wedai kai. Naskatari Jacobweta yudubis rawe atū yuina wichi tapas mera wedadi. Líapa awē yuina wichi tapas meraduax tseketa Raquelna merari ikidi. ³⁴Raquelpa wita camello tsauti wiata awē yuina wichi tapas mera ikikaīta Labánpa awara udiwaxu ikūira wabis tsauti nunamari wata aki tsaudi. Labánpa wedawikī wichidiba.

³⁵Naskata Raquelpa apa yuidi: “Epa sidapaiyabawe. Ë widitiruba ã ibi”. Na awi udiwaxu ikũira wabis wedawikĩ wichidiba.

³⁶Jacobpa Labán sidakĩ askawadi: “Ë awa chaka waitame. Aweskakĩ mia chiruwerãitame. ³⁷Ewẽ awarawu ma mia wedawikĩ adua mewẽ awa mi wichiaba. Nuku kaiuwawe uĩnuwu xawakawi tsekawe nawawe duku yuinuwu. ³⁸Veinte wari ã beweta yudubis mewẽ ovejane wake wisti kaĩ dabisba. Naskatari mewẽ oveja kede meradua ã bia piãbisba. ³⁹Basharunu reteweke ã bia pei inabis. Naskatari yabeta iyabai pedata mewẽ yuinawu bia weduxuke mia ea pei ñukabis. ⁴⁰Pedata ã wari xada beepaudi yabetari batsinapaudi. Ë uxa sharapaudiba. ⁴¹Veinte wari mewẽ pexe adu ã ibis. Naskata mewẽ wake raweuxũ catorce wari ã bia yuduxubis. Mewẽ yuinauxuri ã seis wari yudubis. Ewẽ yuduxu ‘Ë bia inanu’, ea mia wawiaxu ea mia inabisba mia wetisa wetisawatiadi. ⁴²Ewẽ xuta Abraham awẽ Dios ewe iyabake naskata ewẽ epa Isaac awẽ Dios yabake awaya ã kakeradaba. Naskake ã shinachakayaitu Dios ea uĩyaidu mia chakawanuba”, Jacobpa Labán wadi.

Jacobweta Labán shinadiwu

⁴³Naskata Labánpa Jacob kebadi: “Da awĩwu rawe ewẽ wake rawe da wakewu ewẽ wawawu ovejawuri ewena da mi uĩyaiwu ewenawu. Naskaweke ã aweskatiruba. ⁴⁴Naskake dukuraweta nu shinanu”, Labánpa Jacob wadi.

⁴⁵Naskata Jacobpa ruwe widiniwuwaxu na naniti keskara dibadi. ⁴⁶Naskata awẽ kaiwu atu yuidi: “Ruwe ichawakawe”, atu wadi. Naatiiwixu nadu wisti wuruwadiwu. Naa ruwewu wuruwaduxu pidiwu. ⁴⁷Nadu Labánpa awẽ tsaima adekĩ Jegar Sadutá, wadi. Jacobpari awẽ tsaima adekĩ Galaad, wadi.

⁴⁸Naskake Labánpa yuidi: “Da ruwewu wuruidaduxu atu uĩbapakedaka dukuraweta nu shinake”. ⁴⁹Naskatari Labánpa awẽ tsaima: Mispá, wadi. “Nu uĩnanayabawiyaitu Epa Dios duku kexea. Bia kexeta ea kexea”, Labánpa Jacob wadi. ⁵⁰Labánpa Jacob yuidi: “Awĩwu wetisa wita askayabai ewẽ wake rawe mi chakawaitu bia tsuã uĩyabawiyaitu Dios wistichi bia uĩxiwi”.

⁵¹Awiana Labánpa Jacob yuikĩ iskawadi: ⁵²“Da ruwe wuruidaduxu dukuraweta nu shinai mewē bai auri ē katiruba mirikai ewē bai auri ma utiruba nu chakanatiru. ⁵³Mewē xuta Abraham awē Dios ewē xutari Nahor awē Diosnari naatu duku uñyaidu dukuraweta nu shinai”. Naskata Jacobpa yuikuidi Epa Dios apa Isaacpa ikũira wapaudiuxũ. ⁵⁴Naskata bachi arixu Jacobpa yuina retexu awē kaiwuu kedadi pii wenuwu. Ma pikata nadu uxadiwu.

⁵⁵Ma uxashita Labán widinakawata awē chata rana atu tsu ata awē wake rawe tsu adi. Atu yuisharata awē bai adu dasudi.

Jacobpa tsai Esaú wubadi

32 ¹Jacob ma kaidu Diospa awē ángelwu aki dukudiwu. ²Jacobpa nawu uñ iskadi: “Da Diospa awē tapas rawe. Naskake dudu awē ade Mahanaim iki”, wadi.

³Jacobpa tsai yuibiswu atu nichidi awē uchi Esaú bai awē ade Seír Edom aduke. ⁴Naskata duduri atu yuidi yuitanuwu: “Ewē diaiwu Esaú. ‘Mewē uibati Jacobpa duku nichia nu bia yuiyua na Labánwe itiadi’, ea waxutakawe. ⁵Naskatari vacawuya asnowuyari ovejawuyari. Dukuwedewu awē yudubiswu awĩwuri. Ewē diaiwũ da tsai ē bia wubai ea mi sharawanu’”, Jacobpa atu wadi.

⁶Tsai yuibiswu dasukaxu Jacob yuidiwi: “Esaúki ma nu dukutadi. Ma biki duku yui. Cuatrocientos dukuwedewuya ui”, wadiwu.

⁷Naa dikai Jacob ratekuidi. Naskatari shinachakadi. Naskaxu nawe ikawu yurawu xuku rawe atu wadi. Naskatari idawuri paxkanawadi. ⁸Duduri shinadi Esaú dukuxu xuku wetsa atu reteaiwawe atiriwi ichutanuwu raixu. ⁹Naskaxu Jacobpa kiwĩdi: “Diaiwu Dios ewē xuta Abrahampa awē Dios mi ewē epa Isaacnari ea mia yuidi ewē kaiwuuwe ewē bai adu ē dasunupukunu: ‘Ē bia sharawanupukui’, mia wadi. ¹⁰Ē mewē uibati. Ē awaba. Naskaweke mia ea sharawaitu ē tapiaba. Ede Jordán pukewuwādi ē awaya kawadiba. Ē chati wistiya kawadi. Datiã ē yura xuku raweya. ¹¹Ea kexewe ewē uchi Esaúpa

ea reteyabanu. Ë ratei duku retei weaiwawe. Awĩwu retekata wakewuri retei wekadi. ¹²Mia ea yuikuidi: ‘Ë bia sharawanupukui’, mia wadi. Naskatari ea mia yuidi: ‘Mewẽ kaiwuu uduax ichapanawā kaĩpakedakawu na enewane bishputii ipaxanu’, ea mia wadi tsuā tanatiruba”, Jacobpa Dios wadi.

¹³Naskata nadu uxadi. Naduxu yuina idawu katupakedi awẽ uchi Esaú inaxikĩ. ¹⁴Doscientas cabras awĩwu veinte cabra wedewu doscientas oveja awĩwu veinte oveja wedewu ¹⁵treinta camellas wakewuya cuarenta vaca awĩwu diez vaca wedewu veinte asno awĩwu diez asno wedewu. Nawu katudi.

¹⁶Naskata awẽ yudubiswu atu inadi adu wisti wuyabanuwu. Naskata atu yuidi: “Reke wukaxu adu wisti ma ichanakiki”, atu wadi.

¹⁷Na rewu nichiyai yuidi: “Ewẽ uchi Esaú biki dukuxu bia ñukayaitu: ‘Watu mewẽ diaiwume. Waki mi kaime. Da yuinawu tsuaname’, bia waitu duduri yuitawe: ¹⁸‘Nawu mewena mewẽ extu Jacobpa bia inai. Ë yuduxubis. Mewẽ uibati chipu ui’, watawe”.

¹⁹Xuku wisti yuikĩ taewadi. Chipu xuku raweri yuidi. Na yuina iyuwaiwu atu yuidi: “Esaúki dukukaxu na tsai wisti ma yuitiru: ²⁰‘Mewẽ yudubis Jacob duku kachiuri ui’, watakawe”. “Na iki sidayai naa ã inauxũ iki raenu”, raixu Jacobpa shinadi. ²¹Naskata awẽ awarawu udiwetsa wubadi. Nadu uxashidi awẽ tapas adu.

Jacobwe ángel beenadiwu

²²Naa yabeta widinakawata Jacobpa awẽ awĩ rawe, awẽ yudubis awĩwu raweri, awẽ wakewu once nawu ede awẽ ade Jaboc ukiri atu pukebadi. ²³Naskata ma ukiri pukekata atũ awarawuya. ²⁴Nadu ares wisti netedi naa yabe chai dukuwedewe beenashiyaiwudu pedadi. ²⁵Kupiyabatiruxakĩ chipaki Jacob kushadu awẽ

© 1996 David C Cook

Génesis 32.24 adewe.

chipa xau xuxatadi. Naa kushadu paedi Jacobpa edenu. ²⁶Ángelpa iskawadi: “Ea edewe ma pedaki”, wadi. Naskaweke: “Mia tsai shara inayabaitu ã bia edeiba”, Jacobpa wadi.

²⁷Ángelpa Jacob awẽ ade ñukadi: “Mewẽ ade awame”, wadi. Jacobpa yuidi: “Ewẽ ade Jacob”, wadi.

²⁸Naskata ángelpa yuidi: “Ana mewẽ ade Jacob ikiba. Mewẽ ade Israel iki. Dioswe mi beena. Dukuwedewuwe mi beena. Mi kupitibawaa. Naskake mi Israel iki”, ángelpa wadi.

²⁹Jacobpa awẽ ade ñukadi: “Mewẽ aderi ea yuiwe”, Jacobpa wadi. Ángelpa Jacob kebadi: “Aweskakĩ ewẽ ade mi ñukakabeime”. Naskata ángelpa tsai shara yuidi. ³⁰Naskake Jacobpa nadu adedi awẽ ade Penuel, wadi. “Duduax ma ã Dioswe uĩnana ã dayuaba”, Jacob idi.

³¹Ma wari uwaidu Penuel aduax Jacob kadi awẽ kateki paeyana. ³²Naskake israeliwawe chipa pudu dabi pipaudiwuba. Iskaratiãri pitiruwuba Jacobpa awẽ chipa adu ángelpa kushadike.

Jacobwe Esaú dukunadiwu

33 ¹Esaú cuatrocientos dukuwedewuya uwaitu uĩkĩ Jacobpa Lía awẽ wakewuya paxkadi. Raquelri naskariwi adi. Awẽ yudubis raweri atũ wakewuya paxkadi. ²Naskata Jacobpa awẽ yudubis awĩwu rawe atũ wakewuya atu rewu tanabadi. Atu kachiuri Lía awẽ wakewuya atu wadi. Chipukui José awaya Raquel atu wadi. ³Atu naskawata awẽ wemanane baikiri wepupakekawakakaĩdi siete veces awẽ uchiki aki dukuax. Naskaxu chaiba wadi.

⁴Naskaitu uĩkĩ Esaúpa tebespata tsu adi naduax naa rawe eaikĩ watanadiwu. ⁵Naskata Esaúpa awĩwuya atũ wakewuya uĩkĩ Jacob ñukadi:

© 1996 David C Cook

Génesis 33.4 adewe.

“Naawu tsuawume”, Esaú ikaitu awē uchi Esaú duikuiyana kebadi: “Naawu Diospa mewē uibati awē wakewu ea ina”, Jacobpa wadi.

⁶Naskata Jacobpa uibati rawe atū wakewuya Esaúki wekata wemanane baikiri wepupakewuwāwuwādiwu. ⁷Líari awē wakewuwe naskari adiwu. Raquelwe Joséri naskadiwu.

⁸Esaúpa ñukadi: “Awa shinakī da yuina xukuwu ē uīwerāda mia wubame”, waitu Jacobpa kebadi: “Ipaixuba nawuxū ea sharawatiru raixu ē bia wuba”, wadi.

⁹Tsai pachiwaxu Esaúpa awē extu Jacob yuikī iskawadi: “Ē bia yuina wiāiba. Ē yuinane ē yupaiba. Nawuya iwe”, wadi.

¹⁰Jacobpa yuiiriwadi: “Daawu bia inayai ea wixuwe. Mi dukuki idiba. Ē bia uīyax naa ē Dios uīyai keskara. ¹¹Da ē bia wexua ea wixuwe. Dios ea sharakuiwaa. Naskake ē awa yupaiba”, Jacobpa naskawariawaitu Esaúpa widi. ¹²Naskata Esaúpa iskawadi: “Nu kanuwe. Ē bia rewu kaxui kanu”, wadi.

¹³Naskata Jacobpa duiyana kebadi: “Ewē uchī ma mi tapibetsashta wakewu kushi wutiruwuba. Ewē oveja ita vacawuri wakeyawu ē atu kushi iyupana xukenakadax datiruwu. ¹⁴Ea rewu kaxui kawē. Ewē yuinawu wenamashta wuwaiwudu ē atu kachiuri ē kai ewē wakewuya Seír adu biki dukui kai”, wadi.

¹⁵Naskaitu Esaúpa yuidi: “Askake dukuwede awetiira ē bia nichixutanuwe”, Ikaitu Jacobpa kebadi: “Ana ē yurawu yupaiba mi nichywaipana. Ē bia sidabapaiba”, wadi.

¹⁶Naa pedata Esaú Seír adu dasudi. ¹⁷Jacob Sucot ari kadi. Nari pexe wata awē yuinawuri nadu tapasxudi iwi texpayā. Naskake nadu adekī Sucot,^o wadi.

¹⁸Jacob Padán-aram aduax aweskataba Canaán adu dukudi. Pexe ichapa awē ade Siquem adu pexe wadi. ¹⁹Naduxu cien pei sapauxū bai widi Hamorpa awē wakewuna. Siquempa apa Hamor idi. Nadu Jacobpa pexe wadi. ²⁰Nadu ruwe petsaidadi naduxu Dios kiwīxikī. Nadu Jacobpa adekī El-elohé-israel,^p wadi.

^o 33.17 Sucot wakakī pexe tapas wadiwu. ^p 33.20 Adekī iskawadi Dios Israelpa awē Dios.

Siquem Dinawe awe idi

34 ¹Jacobweta Lfapa awẽ wake Dina idi. Wetsatiã Dinapa awĩwu rana uĩ kai kadi pexe ikawu adu. ²Nadu pexku awẽ ade Siquem idi. Naatu apa Hamor na atũ diaiwu idi. Hamorpa wake Siquem. Siquem Dinapa raniwiyaitu achita awe idi. ³Naskata duikuidi awe wianapaixikĩ. ⁴Naskata Siquempa awẽ apa Hamor yuikĩ iskawadi: “Ea yuixuxiwe awe wiananu”, wadi. ⁵Siquempa wasĩkui achita Dinawe awe ika dikadi Jacob peesiyudiba awẽ wakewu weyunuwu. Nawuwawe wai babakixu ovejawu kexei wuawu idi. ⁶Siquempa apa Hamor tsaiki kai kadi Jacobwe.

⁷Jacobpa awẽ wakewawe kushikui dikadiwu na ika. Wai babakiduax sidayana wediwu Siquempa achita awe ika dikakakĩ. Jacobpa awẽ wake Dina chakawaa Siquempa duku iskawaa idiwu. ⁸Hamor atu yuidi: “Ewẽ wake Siquempa matu chiku duikui. Matu chikuwe ewẽ wakewe wiananukawe. ⁹Nu shinanukawe nuku kaiwuu xawu ma wiyaidu matu kaiwuu xawu nu wiritu. ¹⁰Duwe ikawe naduax awara bidikata peiuxũ bai wiixikakĩ”, Hamor atu wadi.

¹¹Siquempari Jacob yuita Dina awẽ uchiwu atu yuidi: “Matu chiku ea inakawe. Na ma ea ñukai batu inanu. ¹²Awarawu ea ñukakawe. Naskake matu chiku ewe wiananu”, atu wadi.

¹³Jacobpa awẽ wakewawe kebadiwu parakakĩ Siquemya awẽ apa Hamor. ¹⁴Naskata duduri atu yuidiwu: “Nuku pui nu inatiruba dukuwede awẽ wushki wichi xateaba. Naskara uduax nu rawĩtiru. ¹⁵Ma askayabaitu matu wushki wichi ma xateyabake duku keskara ma iyabaitu nuku xawu batu nu inatiruba.

¹⁶Naskatari nuku wakewuwe matu wakewu wianatiruwu. Naskax da bai adu nu batuwe itiru nadu wisti nu iixikĩ. ¹⁷Matu wushki wichi ma xateyabaitu Dina iyuta duduax nu kai”, idiwu.

¹⁸Naa dikakadi Hamor awẽ wake Siquemwe “Ikũ”, idiwu. ¹⁹Naa dikakĩ Siquempa awẽ wushki wichi xatepaidi Jacobpa awẽ wake Dinamai duikuikĩ. Siquem yura sharakui ipaudi awẽ kaiwuu udua.

²⁰Pexe ichapa awē ade Siquem awē kaīti adu wudiwu. Hamor awē apa Siquemwe diaiwu wetsawuwe tsaiki wukadi wudiwu:

²¹“Jacobpa awē kaiwu shawu. Atuwe nu iki nuku bai ewapa naskatari atū kaiwu xawu nu winu nawuwaweri nuku xawu winuwu”, idiwu. ²²“Nuku wushki wichi xateabax nu atuwe itiruba. Aduri nu shinayabaitu dukuwe itiruwuba naskara weyabiswu. ²³Naawu duwe inuwu atū awarawu atū yuinawu nukuna inu”, idiwu.

²⁴Naskata dukuwedewawe naduri shinadiwu Siquemweta Hamorpa atu yuiyaitu. Naskaxu atū wushki wichi xatediwu.

²⁵Jacobpa wake rawe Simeónwe Leví Dinapa awē uchi rawe ma tres peda ikadu pexe ichapa adu wudiwu. Atū wushki wichi xateitawu kayawubadu keduya wukata atu retediwu. Atū wushki wichi xateitaxakakī atuwe ikinatiru idiwuba. ²⁶Naskatari Hamor retekata Siquem retediwu. Atu retekata Dina na pexe aduxu iyudiwu. ²⁷Naskayaidu Jacobpa wakewu atiri dukudiwu naa rakawawaīda winuwukata atū awara wiādiwu atū chikuuxū atu retekata naduax ubiskuike. ²⁸Naskatari oveja iyukata vaca asno nawu iyudiwu. Naskatari pexe ichapadua awarawu wukata wai babakiduari awarawu wudiwu. ²⁹Naa pexe adua awarawu wukata wakewu atu iyukata awīwu mishti atu iyudiwu.

³⁰Naskata Jacobpa Simeónya Leví atu yuidi: “Ea ma chakawabaa. Canaán adu ikawawe ferezeowawe ea duikaspakadi naawu ichanakaxu ea retekata batu retexikadi ewē kaiwuuya numai ichapabake”, Jacobpa atu wadi.

³¹Awē wakewawe kebadiwu: “Siquempa nuku chiku na ikabis keskara duku waita”, apa wadiwu.

Jacob pexe ichapa Betel adu dasudi

35 ¹“Betel adu itawe”, Diospa Jacob wadi: “Naduxu Dios ruwe petsainaxutawe na ē biki dukudi adu Esaúki besekaīdi mi ichuax idi adu”, Diospa Jacob wadi. ²Naskata Jacobpa awē kaiwu na awe ibiswu atu yuidi: “Na ma udiwaxu ikūira waa putakawe. Dashikawe. Matu saweti weda sawekawe.

³Betel adu nu wunukawe”, atu wadi. “Narixu ã ruwe petsaidikanu naduxu ã Dios idimaxuxikĩ. Ewẽ uchiki ã besekaĩdi kaidu naatu ea sharawaxudi. Naatu ea kexesharadi waĩ ã kaidu”, atu wadi.

⁴Yura keskara wakaxu na ikũira wapaudiwu Jacob inadiwu. Atũ pachu adu sawekata netabiswu nawu inawudu Jacobpa baiwadi iwi awẽ ade encina nama pexe ichapa awẽ ade Siquem chaiba.

⁵Jacobpa awẽ yurawuwe kaidu Epa Dios yura chaiba ikawu atu besenawadi. Naskake Jacobpa awẽ wakewu tsuã beewaĩdiba.

⁶Jacob awẽ yurawuwe pexe ichapa awẽ ade Luz nadu dukudiwu. Awẽ ade wetša Betel idi. Na bai adu Canaán idi. ⁷Ruwe petsaidaxu nadu adedi El-betel, wadi. Betel wakĩ “Epa Dios awẽ Betel”, idi. Nadu Epa Dios aki dukudi awẽ uchiki besekaĩdi ichuadu. ⁸Naduax Rebeca awẽ uibati Débora dadi. Iwi awẽ ade encina nama bai wadiwu Betel chaiba. Naskake nadu adedi Elón Bacut.⁹

⁹Padán-aram aduax Jacob dasuadu Epa Dios aki dukudi. Naskata Epa Dios shina shara inadi. ¹⁰Iskara tsaima Diospa Jacob yuidi:

“Datiã mewẽ ade Jacob.

Ana mewẽ ade Jacob ikiba.

Mewẽ ade Israel iki”, Epa Diospa Jacob wadi.

Naskata Diospa awẽ ade wetša axudi.

¹¹Chipu Diospa yuidi: “Ë Dios bitsisipa.

Wake ichapa mewẽ kaiwuunuax ichapanawã
kaĩpakedakawu.

Mi uduax yura xuku wetša ipaxanuwu.

Naskatari mewẽ kaiwu uduax ichapanawã
kaĩpakedakawu ichapa diaiwu ipadakawu.

¹²Na bai ã Abraham inadi naskatari ã Isaac inadi
naa bai ã bia inai.

Mewẽ kaiwuunuax ichapanawã kaĩpakedakawu ã bia
inanupukui”, Epa Diospa Jacob wadi.

¹³Naduax Epa Dios Jacobwe tsaita kadi. ¹⁴Naduxu Jacobpa ruwe widiniwuwãdi naniti keskara naa Dioswe tsaika aduxu.

⁹ 35.8 Elón Bacut wakakĩ Da iwi adu nu siaiki.

Naniti keskaraki xidi nachita vinori nachidi naduxu Dios idimaxuxikĩ. ¹⁵Dioswe tsaikadu nadu Jacobpa adedi Betel,^r wadi.

Raquel dadi

¹⁶Betel aduax wuwaiwudu pexe ichapa Efrata chaibakiduax Raquel wake kaĩ isikui beedi. ¹⁷Wake wibistu Raquel wake akaidu yuidi: “Beseyabawe. Werunawake wetsa mi aki”, wadi. ¹⁸Ma daki awē wake adedi Ben-oní,^s wadi. Naskaweke awē apā adedi Benjamín,^t wadi. ¹⁹Ma Raquel daadu pexe ichapa Efrata wai kaa adu baiwadiwu. Datiā nadu awē ade Belén. ²⁰Raquel baiyadu Jacobpa naniti keskara widiniwuwādi. Datiā Raquel baiyadu ma tapinabea.

²¹Naskadu Israel kadi. Eder winuwaĩta awē yuina wichi nadu tapasdi. ²²Naduxu Israelpa awĩ wetsa Bilhá Rubén ikaitu naa dikai Jacob sidakuidi.

Jacobpa awē wakewu doce idiwu

²³Israel wakeya idi Líaweta aka. Awē wakewu Rubén iyua idi. Akachiuridua Simeón idi. Awē wakewu wetsa Leví wetsari Judá wetsari Isacar atũ chipuke Zabulón idi.

²⁴Israel Raquelweta wake rawe adi. Awē wake iyua José awē wake wetsa awē ade Benjamín.

²⁵Raquel awē uibati awē ade Bilhá nawetari Israel wake rawe adi. Awē wake iyua Dan wetsa Neftalí.

²⁶Lía awē uibati awē ade Zilpá nawetari Israel wake rawe adi. Awē wake iyua Gad wetsa Aser. Naawu Jacobpa awē wakewu bai Padán-aram aduax kaĩdiwu.

Isaac dadi

²⁷Jacob apā pexe adu dasudi. Apa Isaac ipaudi pexe ichapa awē ade Mamré awē ade wetsa Arbá wetsari Hebrón. Nadu

^r 35.15 Betel wakĩ Dios awē pexe, wadi. ^s 35.18 Ben-oní wakĩ Ewē wake shinabetsaiyai, wadi. ^t 35.18 Benjamín wakĩ Ewē meke bibiyauridua, wadi.

Abraham Isaac ipaudiwu adu. ²⁸Isaac dai ciento ochenta wari akax dadi. ²⁹Adiwukuiyax dadi awē xidiwuwe iki kai kadi. Ma daadu Esaúweta Jacobpa baiwadiwu.

Esaúpa awē wedawu

36 ¹Naawu Esaú awē wedawu ichapanawā kaīpakedakawu. Esaú awē ade wetša Edom. ²Esaú bai Canaán awīwuwe atuwe wianadi. Adá awē apa Elón hitita. Oholibamá awē awa Aná awē chata Sibón heveo. ³Basemat Ismael awē wake Nebaiot awē pui naweri wianadi. ⁴Da wakewu Esaúpa adi. Adáweta Elifaz adi. Basematweta Reuel adi. ⁵Oholibamáweta Jesús Jaalam Coré. Nawu Esaúpa wake idi bai Canaán adu iyuadu.

⁶Naskata Esaú bai Canaán aduax kadi. Awē extu Jacobki paxkadi bai wetša adu kadi. Awē awīwu ita awē wakewuwe ita awē awarawuya kadi. ⁷Jacobpa awē yuinawu ichapa idiwu Esaúnari. Adu wasi ichapaba idi yuinawawe pipana. Naskax adu wisti itiruwuba idi. ⁸Naskadi Esaú awē ade wetša Edom. Bai bachi Seír adu iki kai kadi.

⁹Naawu Esaú awē kaiwuunuax ichapanawā kaīpakedakawu. Esaú awē wedawu edomitawu. Bai machiwadu Seír adu idiwu. ¹⁰Awē wakewu atū adewu. Elifaz Adá awē wake Esaú awē awī Reuel Basemat awē wake Esaú awē awī. ¹¹Elifaz awē wakewawe atū adewu Temán Omar Sefó Gatam Quenaz. ¹²Elifaz awē awī wetša awē ade Timná. Aki wake adi awē ade Amalec. Amalecwawe atū xidi Adá Esaú awī. ¹³Reuel awē wakewawe atū adewu Náhat Zérah Samá Mizá. Nawu Basemat awē wawawu idi. Basemat awē wede Esaú idi. ¹⁴Oholibamá Esaú awī wetšari awē wakewawe atū adewu Jesús Jaalam Coré. Oholibamá Aná wake awē chata Sibón.

¹⁵Diaiwuu awē wedawu Esaú. Elifaz awē wakewu atū adewu Temán Omar Sefó Gatam Quenaz ¹⁶Coré Gatam Amalec. Nawu diaiwuu Elifaz Edom bai adu ipaudiwu. Nawu Adá awē wedawu. ¹⁷Reuel awē wakewu diaiwuwawe atū adewu Náhat Zérah Samá Mizá. Edom bai idiwu. Nawu Basemat wedawu. Basemat awī wetša

Esaú. ¹⁸Na awĩwu Oholibamá Anápa wake awẽ wede Esaú. Awẽ wakewu diaiwuwawe atũ adewu Jeús Jaalam Coré. ¹⁹Naatiiwi Esaú awẽ kaiwuunuax ichapanawã kaĩpakedakawu. Esaú ade wetsa Edom. Nawu atũ kaiwuwawe atũ diaiwuu.

²⁰Seír horeopa awẽ kaiwuu ichapanawã kaĩpakedakawu Edom bai adu ipaudi. Awẽ wakewawe atũ adewu Lotán Sobal Sibón Aná ²¹Disón Éser Disán. Nawu Seír awẽ raba kaĩyawu ichapakedakawu horeowawe atũ diaiwuu. Nawu Edom bai adu ipaudiwu. ²²Naskadu Lotán wake rawe atũ ade Horí Hemam. Lotán awẽ pui Timná. ²³Sobal awẽ wakewawe atũ adewu Alván Manáhat Ebal Sefó Onam. ²⁴Sibón awẽ wake rawe atũ ade Aiáwe Aná. Naa Anápa ares ede bai meradua tsekea awetiira wichidi tsua ikabadua apa awẽ yuina awẽ ade asno kexexukĩ. ²⁵Naa Aná wake raweya werunawake awẽ ade Disón wetsa awĩwu awẽ ade Oholibamá idi. ²⁶Disón awẽ wakewu atũ adewu Hemdán Esbán Itrán Querán. ²⁷Éser awẽ wakewu atũ adewu Bilhán Zaaván Acán. ²⁸Disán awẽ wakewu atũ adewu Uz Arán. ²⁹Horeowawe atũ diaiwuu atũ adewu Lotán Sobal Sibón Aná ³⁰Disón Éser Disán. Nawu horeowawe atũ diaiwuu Seír bai adua xuku wetsa idi.

Edom adu awẽ diaiwuu

³¹Israeliwu diaiwu datukuiya iyuwawubadu. Nawu atũ diaiwuu Edom adua ipaudiwu. ³²Beorpa awẽ wake awẽ ade Bela. Naa Edom bai adu atũ diaiwukui ipaudi. Pexe ichapa awẽ ade Dinaba adua. ³³Bela daadu bai wetsadua awẽ ade Jobab atũ diaiwu idi. Naa Zérahpa awẽ wake idi. Bosrá aduax kaĩdi. ³⁴Jobab daadu bai wetsadua awẽ ade Husam atu diaiwu idi. Temán aduax kaĩdi. ³⁵Husam daadu awẽ ade Hadad atũ diaiwu idi awẽ bai adua. Hadad Bedadpa awẽ wake. Naa Bedad awẽ soldadowuwe Madián atũ soldadowu Moab bai adu atu mitudiwu. Atiriwi reteaiwudu atiriwi ichudi. Hadad diaiwuatiã pexe ichapa Avit adu iyudi. ³⁶Hadad daadu awẽ ade Samlá atũ diaiwu idi awẽ bai adua. Awẽ pexe ichapa awẽ ade Masrecá. ³⁷Samlá daadu awẽ ade Saúl awẽ bai adua atũ diaiwu idi. Awẽ pexe ichapa awẽ ade

Rehobot ede Éufrates ketukunu adu. ³⁸Saúl daadu wetsa awē bai adua atū diaiwu idi awē ade Baal-hanán Acbor awē apa. ³⁹Baal-hanán daadu wetsa awē bai adua atū diaiwu idi awē ade Hadad. Awē pexe ichapa awē ade Pau. Hadad awē awī Mehetabel. Naatu Matredpa wake awē chata Mezaab.

⁴⁰Nawu Esaú awē kaiwuunuax ichapanawā kaīpakedakawu. Nawu xuku wetsawu idi. Atū adewu Timná Alvá Jetet

⁴¹Oholibamá Elá Pinón ⁴²Quenaz Temán Mibsar ⁴³Magdiel Iram. Esaúriwi awē ade wetsa Edom. Nadua ikawawe edomwu atū diaiwuu ipaudiwu.

Josépa dabadi

37 ¹Canaán bai adu Jacob iyupaudi apa ipaudi adu.

²Jacob awē kaiwuuwe ipaudiwu. José diecisieste wariyaxu udiwetsawuweta ovejawu kexepaudi. Nawuwawe José chakawaiwawe Josépa apa Jacob yuipaudi. Zilpá awē wakewu Bilhápa awē wakewuri nawu Jacobpa wakewu ipaudiwu.

³Jacobpa awē ade wetsa Israel. José duikuipaudi atiri awē wakewu duiwikī atu askakai wapaudiba adiwuxumai José adixakī. Naskake saweti raūya shara atu abadi José inaxikī. ⁴Jacobpa José duiyaitu udiwetsawawe tapikaxu duikaspakata uīkaspapaudiwu.

⁵Wetsatiã Josépa dabaxu udiwetsawu yuidi. Naskaweke nawawe duikaspakuipaudiwu.

⁶Atu yuidi: “Ea dikakawe ewē daba ã batu yuiyaitu.

© 1996 David C Cook

Génesis 37.3 adewe.

⁷Wai babakixu naatiiwixu trigo nu pishtanea. Naskayaidu ewena kushikui widinakawata kayakawikui dia ika. Batunawu kakuwawaĩda ika ewẽ trigo pishtanabea na diaiwũ atiruwu keskawaawu”, Josépa atu wadi.

⁸Naduri atu yuiyaitu dikakakĩ iyua ranawai kebadu: “Mewẽ daba mia duku yuiyai mi nuku diaiwu iixiwi mi duku yuduxime”, wadiwu. Awẽ dabari dikakaspanadiwu atu yuiyaitu.

⁹José awiana dabaxu awẽ uchi rana atu yuidi: “Wari uxe once exteweru ikaidu ikiri wesuxu na diaiwu atiru keska ea waawu”, atu wadi. ¹⁰Josépa awẽ udiwetsawu atu yuita apa yuiyaitu apã José kebadu: “Awameti na mi dabawaa. Mewẽ ewanu mewẽ uchiwu nu bia baikiri wepexupakekawāxime”, apã José wadi.

¹¹Naskata apã duiyaitu udiwetsawawe ma duikaspatiwu idi. Apã awẽ wake daba tapikuipaidi.

José awẽ uchiwawe peiuxũ atu inadiwu

¹²Peda wetsa José awẽ uchiwu Siquem chaiba wudiwu. Atũ apã awẽ ovejawu iyudiwu wasi wedaxu atu pibai wukadi.

¹³Jacobpa awẽ ade wetsa Israel awẽ wake José yuidi: “Mewẽ uchiwawe oveja kexekadi Siquem chaibakixu. Atu uĩtawe”, wadi. Josépa kebadu: “Iya. Ë katanuwe”, idi.

¹⁴Israelpa yuidi: “Mewẽ uchi rana uĩta ovejawuri atu uĩtawe aweskakadimaiki ea yuiyuxikĩ”, apã wadi. Hebrón bachi aduax kaax Siquem adu dukudi. ¹⁵Josépa awẽ uchiwu atu wedai wedudi. Dukuwene wichixu ñukadi: “Tsuawu mi wedaime”, wadi.

¹⁶Josépa kebadu: “Ewẽ uchi rana atu ã wedai. Wanixu ewẽ uchiwawe oveja kexekadime ea mia yuitirumame”, wadi.

¹⁷Naa dukuwene kebadu: “‘Dotán adu nu wunukawe’, iwaĩkadi duduax ma wuawu”, dukuwene wadi. Naskata José atu wedawui kai Dotán adu atuki dukudi. ¹⁸José chaikiduax uwaitu wichikaxu retepaxikakĩ shinakata yuinadiwu.

¹⁹Awẽ uchiwu yuinanadiwu: “Uĩkapu dababis ui. ²⁰Nu retenukawe. Ma retexu kidi wetsa mera nu putanu: ‘Ma basharunu pia’, nu wanu. Na dabaita ikũmaiki”, wadiwu.

© 1996 David C Cook

Génesis 37.23 adewe.

²¹Naskaiwawe dikakī Rubénpa udiwetsawu tibabapaidi: “Nu reteyabanukawe. ²²Aweskawakī ma retepaime. Aweskawataba kidi mera putakawe”, atu wadi. Rubén awē extu uduax rawanaipaidi.

²³José udiwetsawuki ma atuki dukuadu awē saweti raŭya sawea wiādiwu. ²⁴Achikaxu kidi betu adu putadiwu.

²⁵Naskakata piixikakī tsauidiwu. Naskayaiwudu ismaelitawu Galaad adu ikawu weaiwawe atu wichidiwu. Atū camellowu adu awarawu wui wukadi ini shara Egipto adu peiuxū atu inai wukadi.

²⁶Naskata Judápa udiwetsawu atu yuidi: “Nuku extu retexu nu awa witruba nu reteauxū. Dake nu wumapaitiru. ²⁷Nu reteiba ismaelitawu peiuxū nu atu inanukawe. Nuku extuki”, Judá idi. Naatiiwi “Ikū”, idiwu.

²⁸Ma weawudu bai kidi meradua José tsekakata peiuxū atu inadiwu. Nauxū veinte pei sapa widiwu. Naskakata ismaelitawawe José Egipto bai adu iyudiwu.

²⁹Rubén dasukĩ uĩya bai kidi mera ana adu José idiba. Naskata siaiyana awē saweti waxtedi shinabetsakĩ. ³⁰Rubén dasuta udiwetsa atu yuidi: “José ana aduba. Nuku epa nu awa akikaime”, atu wadi.

³¹Cabrito retekata José awē saweti chaidipa ibinaswadiwu.

³²Naskata Josépa saweti Jacob wuxudiwu. Naskata yuidiwu: “Da saweti nu wichia nu shina mewē wakenaraiki”, wadiwu.

³³Jacobpa awē wakē saweti unanadi. Naskax shinabetsakuiyana: “Yuina puwē wetsā ewē wake ea piã”, Jacob idi. ³⁴Naskata Jacobpa awē saweti shara waxteta saweti chakashta sawedi. Na pedatiiwi awē wake shinai shinabetsata badubetsapaudi.

³⁵Awē wake awĩwuware dukuwedewaweri siaiyabanu shinabapaiwiiwawe atu dikataba siaipaudi. Na ē daitiã ē shinabetsaxiwiba Jacobpa awē wakewu atu wapaudi.

³⁶Ismaelitawu adu ikawu Egipto dukukata José Potifar peiuxĩ inadiwu. Nadu faraón diaiwukui idi. Naatu Potifar diaiwuwaa soldadowawe atũ diaiwu Potifar idi.

Judáwe Tamar

38 ¹Naatiã Judá udiwetsawuki paxkadi. Dukuwene awē ade Hirá awē pexe adu iki kai kadi. Naa dukuwede Adulam adua idi. ²Narixu Canaán ikatu awē wake wichidi. Awē ade Súa idi nawe wianadi. ³Judáweta Súa wake adiwu atũ wakē ade Er wadiwu. ⁴Awiana wake wetsa dadedi. Awē ade Onán idi. ⁵Judápa awiana wake wetsari adi. Awē ade Selá idi. Apa Judá Quezib iyuadu Selá kaĩdi.

⁶Judápa awē wake iyua Er awĩwu wichixudi awē ade Tamar.

⁷Judápa awē wake iyua Er chakayaitu uĩkĩ Diaiwu Diospa duidiba. Naskaitu Er dabadi. ⁸Naskata Judápa awē wake chipuke yuidi Onán yuidi: “Mewē uchĩ awē awĩ ibis nawe wianawe na nu ibis weduyabanu mi uduax mewē uchĩ awē kaiwu uduax ichapanawã kaipakexanuwu”, Judápa awē wake Onán wadi.

⁹Naduri apã yuiyaitu dikakĩ Onánpa tapidi Tamarweta wake aka awena iixiwaituba. Naskake iyubawawe awe ikĩ awē uku

aki badetaba xawakawi badeпаudi wake dadeyabanu naa uduax awē uchī kaiwuu uduax ichapanawā kaipakexanuwu inuwuba.

¹⁰Diospa Onán chakayaitu uīkī duidiba naariwi dabadi. ¹¹Naskata Judápa were raweta wibiswu Tamar yuidi: “Mewē epā pexe adu kayutawe. Na wedeyaba keskara iwe. Ewē wake Selá yusiyuaidu awe wiananupukuki”, Judápa Tamar wadi. Naskata Judápa shinadi: “Ewē wake Selá udiwetsa rawe ika keskai datiru”, raixu. Judápa yuiyaidu Tamar apā pexe adu kadi.

¹²Awetiira peda ma ikadu Judápa awī dadi. Naa Súapa awē wake idi. Awī daita shinabakita Judá pexe ichapa awē ade Timnat adu kadi naduxu oveja radi xateaiwudu. Hirá awe rawebis awe kadi. ¹³Judá Timnat kaaxikī awē oveja radi xateaitu Tamarpa dikadi. ¹⁴Naa dikakī awē saweti wisu pekadi. Naskata telapa awē wemana wepudi tsuā unayabanu. Naskatari pexe ichapa Enaim kaīti adu tsaudi Timnat wai tapiadu. Tamar naskadi ma tapixu Selá ma yusike naskaweke Judápa awē wakewe wianawabayabaitu.

¹⁵Judápa uīkī da awīwu ikabis raixu Judápa shinadi awē wemana wepuke. ¹⁶Judápa Tamar ñukai kai kadi. Wawawa wabis tapitaba ñukadi: “Ē bewe itirubame”, Judápa keбadi. Tamarpa yuidi: “Ewe ixu awa mia inatirume”, wadi.

¹⁷Naskaitu Judápa keбadi: “Ewē yuinawu adua cabrito wisti ē bia wubaikai”, wadi. Tamarpa yuidi: “Naskaweke mewē awara wetsa ea waxuwaītawe ē bia ikūira wanu”, wadi.

¹⁸“Awa mi duime ē bia waxuwaītanu”, Judápa wadi. Tamarpa yuidi: “Mewē sello dishiya ea inawe mewē pukitiri”, wadi. Naskawaitu Judápa inata nawe idi. Wake dadebadi. ¹⁹Chipu Tamar kata aū wepua pekata awē saweti wisu awiana sawedi.

²⁰Naa pedata awe rawebisya adulamita cabrito Judápa Tamar wubadi na wawerāita sello dishiya wixuta pukiti wixutanu. Oveja keskara inapaikakī uīya ana adu idiba. ²¹Adulamitapa atu ñukadi: “Wani awīwu ikabisme Enaim adu ika da wai keseme tsaubis”, atu wadi. Dukuwedewawe yuidiwu: “Dudu awīwu ikabisba”, wadiwu.

²² Awe rawebistu dasuxu Judá yuidi: “Awĩwu aduba ẽ wichiaba. Naskatari dukuwedewawe: ‘Dudu awĩwu ikabisba’, ea waawu”.

²³ Judápa kebadi: “Naskanuwe ewẽ awaraya naya inu dukuki yurawu kaxeyabanuwu. Naatiiwixu tapinuwu cabrito ẽ wuba mi wichiaba”, wadi.

²⁴ Rawenu wisti ma uxe ikadu dukuwedewawe Judá yui wekadi wediwu: “Mewẽ wawawa awẽ ade Tamar ma wake dadea dukuwedewuwe iki”, wadiwu. Ui ewapatu atu yuidi: “Tsekakawe. Kuwakawe”, Judápa atu wadi.

²⁵ Ma tsekayaiwudu awẽ wawawa ibis tsai wubadi: “Da sello dishiya pukitiri iwawe ea wake dadebaita. Na sello dishiya pukitiri tsuanamaiki unakawe”, atu wadi. ²⁶ Awẽ sello dishiya unata awẽ pukiti unai iskadi: “Tamar sharayaidu ẽ chaka ewẽ wake Seláwe ẽ wianawakeraita. Naskata ana ẽ awe idakaba”, Judá idi.

²⁷ Ma aki uxe ikadu Tamar wake rawe kaĩdi. ²⁸ Na kaĩ taeatu awẽ meke tsekadi wake wibistu yume ushima dexadi. “Da kaĩ taea”, wadi. ²⁹ Naskayaidu awẽ biwi ikibawaĩdaidu wetsa tsekekerãdi awẽ udiwetsa iyua kaĩ taea. Wake wibistu yuidi: “Aweskax tsekekeradame”, wadi. Naskake awẽ ade Fares, wadi. “Naatu wepexukĩ taea”, wadi. ³⁰ Na wetsa kaĩyadu naa yume ushima dexe kaĩdi. Naa adedi Zérah,^u wadi.

Joséwe Potifarpa awĩ

39 ¹ Ismaelitawawe José iyuwawudu Egipto adu ikatu dukuwede awẽ ade Potifarpa José peiuxũ widi. Egipto adu diaiwukui faraón idi. Naatu Potifar diaiwuwaa soldadowawe atũ diaiwu.

² Diospa José kexesharapaudi. Awẽ diaiwu Egipto adua idi awẽ pexe adu ike Diospa axusharapaudi awẽ diaiwu yudusharaxunu. ³ Diospa José axuwaitu awẽ diaiwawe José

^u 38.30 Zérah wakakĩ ushi, wapaudiwu.

unadi Diospa axusharapaudi sharata inu. ⁴Naskake José awē diaiwu idibabapaudi. Naskata Potifar aki chipu diapaudi awē awarawumai kexexuwaitu. ⁵Potifarpa José awarawu kexebaidu Joséuxū Diospa Potifar Egipto bai adu ika sharawapaudi awē pexe adu awē wai aduri. ⁶Potifarpa awē awarawu Josépa kexexupaudi. Naskake ana shinachakapaudiba. Pikī wisti shinapaudi. José wesu sharaya ipaudi kayakawikui. ⁷Naskata peda wetsa awē diaiwū awīni uīyana yuidi iskawadi: “Ewe iwe”, wadi.

⁸José awe ikaspakī kebadī: “Ewē diaiwu iki chipu dia. Awē awarawu ē kexexuke ana awa shinachakaiba. ⁹Matu pexe aduxu ea tsuā winuaba. Ewē diaiwawe ea awa wishkuaba. Mi awē awī. Aweskai ē chakaturume Epa Dioskiriwi”, Josépa wadi. ¹⁰Na pedatiiwi: “Ewe iwe”, wawiyaitu Josépa tadapaudiba.

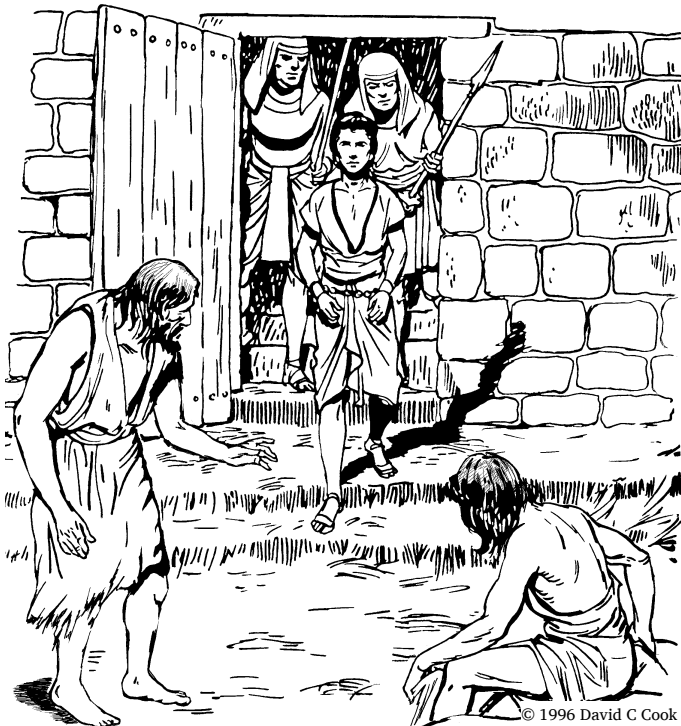
Génesis 39.8 adewe.

¹¹Naskata wetsatiā Josépa awē diaiwawe pexe adu yudui kai kadi. Adu tsuabadu nadu Potifarpa awī wisti idi. ¹²Naatu José awē sawetini achita: “Ewe iwe”, wadi. Awē saweti achinadu aki edewaīdi José pexe aduax ichudi.

¹³José awē saweti tsubax Potifarpa awē awī ¹⁴tsai ewapatu kedainakawa atu kedadi wene awē uibatiwu: “Ewē wene hebreo eweita dukuki kaxepai. Ewē pexe adu ikikaita ewe ipaiyaitu tsai ewapatu ē kedainakawada. ¹⁵Ē wasī kedayaitu dikakī awē saweti putawaīda ichukī”, Potifarpa awē awīni atu wadi.

¹⁶Naskata Josépa awē saweti wadi wede dasuxu uīyunu.

¹⁷Naskata wede dukuwaitu yuidi: “Hebreo mia duku ewexuita kede mera ikikaita ea achita ewe ipaiya. Eū duitaba iki kaxepaiya. ¹⁸Ē wasī kedayaitu dikai ichukī awē saweti iki putawaīda”, wede wadi.

Génesis 39.20 adewe.

¹⁹Awĩni naduri yuiyaitu dikai Josépa awẽ diaiwu sidakuidi.

²⁰Naskaxu atu yuidi José achinuwu. Naskata faraón awẽ cárcel mera yurawu ikawu mera José nichidi.

²¹Diaiwu Diospa awẽ shina shara José uĩbaidu cárcel mera ikawawe atũ diaiwawe sharawapaudi. ²²Naskakata cárcel mera atũ diaiwawe José diaiwuwadi cárcel meraduawu atu kexeta atu yuinu awara anuwu. ²³Cárcel mera atũ diaiwawe ana shinachakadiba Josépamai naatiiwi kexeke. Dios Joséwe ipaudi. Naskake na akai sharakui ixupaudi.

Panadero copero atũ daba Josépa atu yuidi

40 ¹Naskata Coperoweta panaderopa atũ diaiwu Egipto adua sidabadiwu. ²Diaiwu faraón atuki sidadi naa raweki. Vino yudubiswu atũ diaiwu copero idi. Pan yudubiswu

atũ diaiwu panadero idi. ³Naskake dukuwene diaiwu faraón kexebistu awẽ peixe adu atu nichidi na cárcel mera ikawu adu. Nadu José ika idi. ⁴Na cárcel meradua atũ diaiwawe José kexebadi na faraónna yuduxubis rawe. Nadu ipaudiwu.

⁵Coperoweta panaderopa na yabe wisti dabadiwu wetsa dabayaidu wetsari dabadi. Atũ daba tapikuipaidiwu. ⁶Wenamari Joséuxĩ shinachakayaiwawe atu wichidi. ⁷Naskata atu ñukadi: “Aweskai matu wesu wetsa keskaramẽ”, atu wadi.

⁸Naskata: “Na nu dabawaa duku tsuã yuitiruba”, wadiwu. Josépa atu yuidi: “Dios wistichi batu yuitiru. Ea yuikawe”, atu wadi.

⁹Naskata na diaiwu coperopa José yuidi: “Ewẽ dabapa ã uĩya na ã wesuakiri iwi wibiya awẽ ade uva ã uĩya ¹⁰texpayas tres ika. Naskata charuta naskatari wibiyawu uva ika. ¹¹Faraónpa awẽ kechu ã tsuba ika. Awẽ kechuki ã uvawu tsidia faraónpa ayanu”, wadi.

¹²Josépa yuidi: “Naa texpayas tres naa tres peda. ¹³Ma tres peda ikadu faraónpa bia yudubaxiwi na mi yudupauidi adu. Awiana mi coperowawe mi atũ diaiwu iwaidaka. ¹⁴Na ã bia yuiya ma sharadu diaiwu faraón ea yuixuxiwe ea ubisbanu ea tsekanu. ¹⁵Hebreo bai adua ea udediwu. ã cárcel mera itiruba etsi awa chakawaax”, Josépa atu wadi.

¹⁶Panadero diaiwawe Josépa yuisharayaitu dikaxu naaturi awẽ daba yuidi: “Ewẽ dabapa ã uĩya ewẽ bapu mamakaya tres shiwati pan wuspia ika. ¹⁷Shiwati reketada pan wetsa keskarawu shara ika diaiwu faraónna. Naskata shiwati reke adua ewẽ bapu adua peiyawawe pan piawu. Piyaiwawe ã uĩya”, panaderopa wadi.

¹⁸Josépa kebad: “Naa tres shiwati naa tres peda. ¹⁹Ma tres peda ikadu faraón iwiki bia atu tedexbaxiwi. Bia xetewawe piixikadi”, Josépa wadi.

²⁰Ma tres peda ikadu na kaĩdi awẽ wari ikaidu faraónpa awẽ yudubiswu kedabadi fiesta waaxikĩ. Yura ichapawawe uĩyaiwudu panadero atũ diaiwuya copero atũ diaiwu cárcel meradua faraónpa atu tsekadi. ²¹Copero awiana yudubadi na yudupauidi

adu awiana yudunu faraónpa awẽ copa inanu. ²²Naskaweke panadero atũ diaiwu faraónpa atu retebadi. Na Josépa yuita keskawadiwu. ²³Naskax copero atũ diaiwu José shinabakidi.

Faraónpa dabadi

41 ¹Diaiwu panadero ma dayabeadu aki wari rawe ma ikadu faraónpa dabadi. Awẽ dabapa uĩa Nilo ede ketukunu dia uĩdi. ²Naduxu uĩa siete vaca sharakui xuakuiyawu ede meraduax wua keseme tsekeiniwuwakata wasi piyaiwawe ã uĩa. ³Naskata atu kachiuri siete vaca irabadawu chakawu tsekeaiwawe na vaca sharawuwe Atuwe diawu Nilo ketukunu uĩdi. ⁴Vaca irabadawawe na vaca xuawu atu piyaiwawe ã uĩa. Naskata faraón buiya. ⁵Naskata awiana uxakaĩxu dabadi awẽ dabapa uĩa trigo dia wisti siete wibi ichapaya sharakui uidi. ⁶Kachiuri siete trigo newe xadawa tsasia tsekekata. ⁷Naa tsasiawawe siete trigo wibi ichapaya wuspikuiya piawu. Naskaidu faraón buinakawa uĩa daaba idi.

⁸Peda wetsa wenamarikui buita shinachakadi dabawaxakĩ. Naskata na unakĩ tapiawu Egipto bai adu ikawu atu kedabadi. Naatiiwi na Egipto aduawu aki wediwu. Ma weawudu awẽ daba atu yuidi. Awẽ daba atu yuiyaitu na unabiswawe yuitiruwuba idi.

⁹Naskake copero diaiwawe faraón yuidi: “Diaiwu ã chakakuibis. ¹⁰Diaiwũ mi panadero atũ diaiwu yawi dukuki sidakĩ mewẽ uibati rawe mi duku cárcel mera ikibayabea soldado atũ diaiwawe duku kexenu. ¹¹Na yabe wisti panaderoweta nu dabayabea. Panaderopa dabayaidu ã dabayabea. ¹²Na cárcel meradua

© 1996 David C Cook

Génesis 41.9 adewe.

Génesis 41.14 adewe.

pexku hebreopa soldadowawe atũ diaiwũ awẽ yuduxubistu nuku daba nu yuiyaitu naatu nuku daba duku yuita. ¹³Naatu duku yuita keskakuiyabea. Ewẽ yudu ẽ adu dasuwaidu wetsa reteyabeawu”, coperopa wadi.

¹⁴Naskake kushikui faraónpa José cárcel meradua kedabadi. Naskata testekata saweti shara saweadu faraón adu iyudiwu.

¹⁵Faraónpa dabawaa José ma uadu diaiwu faraónpa yuidi: “Na ẽ dabawaa tsuã ea yuiyaba. Ẽ dika wetsawawe dabake mi atu yuikĩ tapia”, faraónpa wadi.

¹⁶Naskaitu Josépa yuidi: “Ẽ bia yuitiruba. Naskaweke Diospa bia tapibaturu”, Josépa faraón wadi.

¹⁷Faraónpa José yuikĩ iskawadi: “Ewẽ dabapa ẽ uĩya ede awẽ ade Nilo keseme ẽ dia ika. ¹⁸Siete vaca xuawu ede meradua tsekekata keseme mapeiniwuwakata wasi piawu. ¹⁹Naskata atu kachiuri siete

vaca irabadakuiwu tsekeawu. Askarakai Egipto adua ã uĩbisba.

²⁰Nawuwawe na siete vacawu tsekei taeawu xuawu sharawu piawu. ²¹Xuawu piwiakadax naskara iwawaĩdawu. Naskata ã buipakekawada. ²²Naskata awiana ã dabawaa. ã uĩya trigo dia wistiwiaw awẽ puña trigo dia wisti siete wibi ichapaya sharakui ikawu. ²³Na kachiuri siete trigo newe xadawa tsasia tsekekata. ²⁴Na warĩ tsasiwaawawe na wibi pukũwawaĩda piawu. Naskawiax na unabiswu ã atu ñukawiyaitu tsuã ea yuiyaba”, faraónpa José wadi.

²⁵Naskata naa dikakĩ Josépa faraón yuidi: “Diaiwũ ikũkui naa mewẽ daba rawe na wisti. Diospa bia tapiba naskawaidaka. ²⁶Na siete vaca xuawu trigowu awẽ wibi pukũwawaĩda shara naawu siete wari. Na daba wisti. ²⁷Na vaca irabadawu atu kachiuri tsekeawu naskatari trigo tsasiawu nawuri siete wari. Na siete wari wudinupukukadi.

²⁸Ewẽ diaiwu faraón na ã bia yuiya naskakui Epa Diospa anupukui. ²⁹Siete wari piti ichapa inupukui Egipto adu. ³⁰Naskatari siete wari ana trigo wuainupukuiba. Naskayaidu yurawu wudinupukukadi ana trigo ichapaba ikaidu. Egipto adua trigo ichapa ipaudi ana tsuã shinaxiwiba wuni daaxikadi. ³¹Naskayaidu ana ma piti ichapaya inupukuiba. Ana ipaudi keskara inupukuiba. ³²Ewẽ diaiwu faraón na mi dabakĩ rawe rawewaa naa Epa Diospa awẽ shina kushi aaxiwi.

³³Ewẽ diaiwu faraón dukuwede wetsa wedawe na awara shara akĩ tapita shinakĩ tapikuiya da bai Egipto adua. ³⁴Naskatari na pexe ichapa wisti rasi Egipto bai adua diaiwu wetsa wichinuwu. Yurawawe cinco chabiupu ma waawudu wisti pexe adu wanuwu siete wari pitiwu ichapa udiadu. ³⁵Ewẽ diaiwu faraónpa atu yuiyadu diaiwuwawe na pexe wisti adu trigo wanuwu naskakaxu pexe ichapadu ikawawe wudikakĩ pinupukunuwu. ³⁶Siete wari yurawu bai Egipto adu ikawawe wudikakĩ na pexe mera piti wanabea pinupukunuwu naskax yurawu wudi dayabanuwu”, Josépa faraón wadi.

Diaiwu faraónpa José diaiwuwadi

³⁷Diaiwu faraónpa awẽ yudubiswuweta Josépa awẽ shina ikũira wadiwu. ³⁸Naskata diaiwu faraónpa awẽ uibatiwu atu

yuidi: “Da dukuwede keskara wania ana nu wichitiruba Diospa awē espírituya”, faraónpa atu wadi.

³⁹Naskata faraónpa José yuidi: “Bia keskara tsuaba shinakĩ tapita unakĩ tapia. Nawu Diospa bia tapibada. ⁴⁰Ewē pexe aduri mi atu yudui yurawawe bia ikũira wanuwu. Naskaweke ē mewē diaiwu datukui”, faraónpa José wadi. ⁴¹Naskake faraónpa ana José yuidi: “Da bai Egipto aduxu ē bia diaiwuwai”, faraónpa wadi. ⁴²Naskata faraónpa awē biwi adua anillo tsekata José netabadi. Na sellopa faraón awē adeya na tapibadi faraón diaiwukui. Naskata saweti shara awē ade tela lino sawebata oro teuti awē texu adu sawebadi. ⁴³Diaiwu faraónpa José caballo carro adu idabadi akachiuri kanu. Naskatari yurawu tsai ewapatu atu yuidi: “Ukiri xekekawe diaiwu nadu kanu”. Naskax José bai Egipto adua atũ diaiwu idi. ⁴⁴Naskata faraónpa yuidi: “Da bai Egipto adua ē diaiwukuiweke yurawawe bia ñukataba tsuã awa atiruba”, wadi.

⁴⁵Faraónpa egipcio bai adua José adekĩ: “Safenat-panéah”, wadi. Naskata awĩwu awē ade Asenat nawe José wianadi Potiferapa awē wakewe. Naa awĩwawe apa sacerdote idi pexe ichapa On adua. Naskax José bai Egipto adua atũ diaiwu idi. ⁴⁶José treinta wari akax faraón ikaduax kadi yuduxukĩ taewadi bai Egipto aduxu. Josépa yuidi: “Ma ē kai”, wadi pexe ichapawu atu uĩxikĩ aweskax ikawumaiki naari uĩwuwasawadi. ⁴⁷Na siete waritii trigo ichapa kaĩwadiwu bai Egipto aduxu. ⁴⁸Siete wari ma ikadu na pexe ichapawu aria trigo atu wiãta chaibakidua atu wiãta Josépa wapaudi. ⁴⁹Josépa trigo yurawu atu wibadi na bishputii keskara idi. Ichapanawāwu idi. Ichapa uĩkĩ ana kedetiru idiba. Naskara uĩkĩ Josépa ana kedediba.

⁵⁰Yurawu wudiyuawubadu Josépa wake rawe adi awĩ Asenatweta. ⁵¹“Diospa ea axuwaidu na ē ubiskuidi ea shinabakibada ewē kaiwuuri”. Naskake awē wake kaĩ taea adekĩ Manasés, wadi. ⁵²Na wake wetsa kaĩya adekĩ Efraín, wadi: “Diospa ea wakeyawaba da bai aduax ē ubiskuidike”, José idi.

⁵³Siete wari ata atũ piti ichapa bai Egipto adua atu keyuxudi. ⁵⁴Na Josépa atu yuidi keskai siete wari ma ikadu na baitiwi

wudi taediwu. Egipto adua yurawu tsuã wudidiba nadumai pitike. ⁵⁵Egipto bai adu ikawu wudi taekakĩ faraón trigo ñukakĩ taewadiwu. Naskayaiwawe faraónpa atu yuidi: “José adua witakawe. Naatu yuiyai keskatakawe”, wadi.

⁵⁶Bai Egipto adua wudikuiyaiwudu Josépa pexe mera trigo wabiswu wepedi peiuxũ yurawu atu inaxikĩ. Na pedatiiwi yurawu wudipaudiwu. ⁵⁷Na baitiixu ikawawe yurawu bai Egipto adu wekaxu José peiuxũ trigo wiyai wekadi wediwu atũ bai ari ana pitiyabake.

Josépa awẽ uchiwu Egipto wudiwu

42 ¹Jacobpa Egipto adu trigo dikakĩ awẽ wakewu yuidi: “Aweskai awara wetsa ma apaibame. ²Egipto adu trigo ã dika Trigo witakawe Egipto adua wuni nu dayabanu”, atu wadi. ³Josépa awẽ udiwetsawu diez idi. Nawawe Egipto adua peiuxũ trigo wii wudiwu. ⁴Jacobpa Benjamín nichikaspadi: “Josépa udiwetsa aweskaraikaturu”, raixu. ⁵Jacobpa awẽ ade wetsa Israel. Canaán ikawawe trigo wii wukadi wudiwu. Israelpa awẽ wakewaweri piti wii wudiwu. Canaán aduax wudiaiwudu.

⁶José bai Egipto adua diaiwu idi. Bai wetsaria weawu peiuxũ atu trigo inapaudi. Naskaiwudu udiwetsawu Canaán aduax Egipto adu dukukata Josépa awẽ werutaiwi baikiri wepepakewuwãdiwu. ⁷Josépa awẽ udiwetsawu atu unawiki atu uĩbisba keskara atu wadi. Sidayana atu ñukadi: “Ma waki ax uime”, Josépa atu waitu udiwetsawawe kebadiwu: “Nu Canaán aduax ui trigo peiuxũ wiixikĩ”, wadiwu.

© 1996 David C Cook

Génesis 42.6 adewe.

⁸ Josépa awẽ udiwetsawu ma atu unaweke udiwetsawawe unadiwuba. ⁹ Naskaiwudu Josépa na dabadi shinadi udiwetsawu udua. Josépa atu yuidi: “Ma duku uĩyua wakiri tsuã kexeyabamaikixu”, Josépa atu wadi.

¹⁰ Naskata kebadiwu: “Ewẽ diaiwu askaraba. Nuwu mewẽ uibatiwu nu trigo peiuxũ wiyua. ¹¹ Nuku epa wistichi duku aka. Nu yura parabisba. Nu yura unatiwabisba”, José wadiwu.

¹² “Ë batu ikũira waiba. Wakiri tsuã kexeyabamaikixu ma uĩyua”, Josépa atu wariawadi.

¹³ Naskata udiwetsawawe kebadiwu: “Nu mewẽ uibatiwu nu doce nuku epa wistichi duku aka. Nu Canaán adu ika. Nuku chipuke nuku epawe netea. Wetsa ana duweba”, wadiwu.

¹⁴ Naskaweke Josépa ana atu yuidi: “Na ã batu yuiyai ma unatiwabis. ¹⁵ Ë batu uĩnu ma unatiwabismaiki. Faraónuxũ ã batu yuikui. Ma duduax kaiba matu extu uabadu. ¹⁶ Watura wisti nichikawe matu extu iwitanu atiriwi cárcel mera neteyaiwudu. Nu tapinu na ma yuiya ikũmaiki. Ma chaniyabake ma duku unatiwabis. Ë faraónuxũ batu yuikui”, Josépa atu wadi.

¹⁷ Josépa udiwetsawu cárcel mera atu adi. Tres peda cárcel mera idiwu. ¹⁸ Ma tres peda ikadu Josépa atu yuidi: “Ë Dioski besei. Na ã batu yuiyai keskaitu ma ipadaka. ¹⁹ Ikũmaiki ma tsua parabisba watura wetsa ma dudu netei cárcel mera. Atiri wutakawe. Matu kaiwu trigo wuxutakawe”, Josépa atu wadi.

²⁰ Naskaweke matu extu ea iwixutakawe na ma yuiyai ikũmaiki. Naskax ma datiruba atu wadi.

²¹ Awirasi yuinadiwu: “Ikũkui nu ubiskui nuku extu nu chakawadi uduax nu is kai. Ea iskawayabakawe ubiskuita siaiwiyaitu nu ubisbadiba”, ixi shinadiwu.

²² Naskata Rubén tsaidi: “Ma ã batu yuiwiyaitu: ‘Nuku extu chakawayabakawe’, ã batu wawiyaitu ma dikadiba. Ikũkui nu ubiskui nuku extu nu chakawadixakĩ”, Rubénpa atu wadi.

²³ Josépa atũ tsai dikawiyaitu awẽ udiwetsawawe tapidiwuba. Naa atũ tsai akai wetsã yuixuwudi. ²⁴ Naskata atubakiduax

kata José siaidi. Naskata atu adu dasuta atu yuidi: “Simeón bedexkawe cárcel mera akawe uīyaiwudu”.

²⁵Naskata Josépa atu yuidi trigo chabiupuki atu wuspiwaxunuwu. Trigo peiuxū wiāwu atū pei atu nasudiwu. Atū chabiupuki atu dadexupakediwu. Naskatari piwañtanuwu atu piti inadi. ²⁶Naskata trigo atū asno mamakaya wakata naduax wudiwu.

²⁷Na uxaiwu aduxu da yabeta wistichi awē chabiupu wepeta awē asno pibapaikī awē pei wichidi. ²⁸Naskata awē udiwetsawu atu yuidi: “Ewē pei ma ea ana waxuawu”, atu wadi. Naa uīkadi ratediwu awirasi yuinadiwu: “Duku Diospa duku aweskawaime”, idiwu.

²⁹Canaán adu dukukata atū apa na ikitawu apa Jacob yuidiwu: ³⁰“Diaiwu Egipto adu ikatu sidakuiyana duku iskawaita: ‘Ma duku unatiwai ua’, duku waita. ³¹Naskake nu kebaita: ‘Nu chaniba. Nu yura wadi unatiwabisba. ³²Nuku epa wistichi duku aka nu doce. Ana wetsa duweba. Nuku chipuke Canaán adu neteita nuku epawe’, nu waita.

³³Naskata naa diaiwawe duku iskawaita: ‘Ikūmaiki ma chanibamaiki ē uīnu’, duku waita. ‘Matu udiwetsa wisti cárcel mera netei. Naskayaidu trigo matu kaiwu atu wuxutakawe. ³⁴Matu udiwetsa chipuke ea iwixutakawe. Naskaxu chaniba ē batu wanu duku unatiwabisba ē batu ē wanu. Naskaxu matu udiwetsa cárcel meradua ē batu tsekaxutiru. Naskatari da bai adua ma sharata itiru’, duku waita”, apa wadiwu.

³⁵Josépa udiwetsawawe trigo napapaikakī atū pei wichikadax apawe ratediwu. ³⁶Naskata Jacobpa atu yuidi: “Maawawe ea ma wakeubawai. José ana duweba Simeónriwi. Benjamínri ea ma iyunapai. Ea ma ubiskuibabis”, atu wadi.

© 1996 David C Cook

Génesis 42.35 adewe.

³⁷Naskata Rubénpa apa yuidi: “Benjamín eaya nichuwe. Ë kexesharaikai. Ë eweikai. Ë bia ewexuyabaitu ewē wake rawe mi retetiru”, apa wadi.

³⁸Naskata Jacobpa kebadi: “Ewē wake batuwe kaiba. Awē udiwetsa José ma dadi. Benjamín wisti ewe ika. Ma kaidu aweskarake. Ë shinabetsai datiru”, Jacob idi.

Benjamín bai Egipto adu iyudiwu

43 ¹Bai Canaán aduax yurawu wudiaiwu. ²Egipto bai aduxu trigo weitawu ma keyuadu Jacobpa awē wakewu atu yuidi: “Awiana Egipto adu wukaxu trigo witakawe peiuxū”, Jacobpa atu wadi.

³Naskaweke Judápa kebadi: “Epã diaiwu Egipto aduatu duku yuikuita: ‘Matu chipuke ma eweyabake maariwi utiruba’, duku waita. ⁴Mi dukuya nuku extu nichiyaitu peiuxū nu trigo wikatiru. ⁵Askataba dukuya mi nichiyabaitu nu katiruba. Diaiwu Egipto adu ikatu duku yuikuita: ‘Matu extu eweyabax ma uītiruba’, duku waita”, apa Jacob wadi.

⁶Naskake Israelpa yuidi: “Aweskai ma aduri ikitame. Aweskakī: ‘Nu extu wetsaya’, ma ikitame”, Israelpa atu wadi.

⁷Awē wake ranane kebadiwu: “Duku udua nuku kaiwu uduari ichapa duku ñukariwaita. ‘Matu epa dayuabame. Ma extu wetsayame’, duku waitu nu tapitaba duku yuiyaitu: ‘Matu extu ewetakawe’, duku waita”, wadiwu.

⁸Judápa awē apa Israel yuidi: “Nu dayupaiba dukuya Benjamín nichuwe. Ë kexeikai. Naskax nu datiruba mi ikaidu nuwu nuku kaiwuuri. ⁹Ë bia yuikui. Ë kexesharaikai. Ë ana dudu eweyabaitu Benjamín aweskarake na uduax ã ubiskuipakedaka. ¹⁰Nu sabarakayabaitaxakī ma nu kai rawea ikerada”, Judápa apa Jacob wadi.

¹¹Naduri dikakī Israelpa yuidi: “Awara wetsakai nu atiruba. Nuku bai adua awara shara wuspiwakawe matu chabiupuki diaiwu Egipto adua wuxutaxikakī inakuitaxikakī. Bálsamo wukata mirra wuda wukata ini wetsa keskarawu wukata wibi kerexriwi nawu wuxutakawe. ¹²Pei

© 1996 David C Cook

Génesis 43.14 adewe.

rawe wuxutakawe na inata na batu inayabea. Tapixuba dadeyabea itiruki. ¹³Matu extu iyutakawe na dukuwene uĩnu. ¹⁴Epa Dios bitsisipa axuwaidu na dukuwene batu ubisbanu matu extu cárcel meradua tsekanu. Benjamínriwi. Naskax ẽ wakebais iki”, Jacob idi.

¹⁵Pei rawe wikata awarawu inaxikĩ Benjamín iyukata Egipto dukukata José adu iyudiwu Benjamín. ¹⁶Naskadu Benjamín ariwi atuwe kaitu Josépa uĩdi. Awẽ pexe adua awarawu kexebis yududi iskawadi: “Da dukuwedewu ewẽ pexe adu iyutakawe. Vaca retewe ẽ atu pibanu mananawari eweta pinuwu”, wadi.

¹⁷Josépa yuiya keskawadi. Dukuwedewu Josépa pexe adu atu iyudiwu. ¹⁸Josépa pexe adu atu iyuwaitu uĩkadi ratekuidiwu. Iskadiwu: “Na peiuxũ duku nasuitawu naawu uduax nu atũ uibati iki duku achikadi nuku yuinawuya”, idiwu.

¹⁹Pexe kaĩti adu dukudiwu. Naskata Josépa awẽ pexe adua awarawu kexebis chaiba wukaxu awe tsaidiwu. ²⁰Naskata yuidiwu: “Diaiwũ wetsatiã peiuxũ trigo nu wiwaĩta. ²¹Na nu uxai aduxu nuku chabiupu wepekĩ nuku pei nu wichita. Naa pei nu bia nasuiyua. ²²Awiana nu pei nu wea trigo wiixikĩ. Nu tapiaba tsuãra nuku chabiupu mera nuku pei dadexuita”, Josépa awẽ udiwetsawawe wadiwu.

²³Na pexe adua awarawu kexebistu atu yuidi: “Rateyabakawe. Matu epa awē Diospa matu Diosri matu pei awiana matu chabiupu mera dadexuita. Na ma peiuxū inaita naa ma ē wiita”, atu wadi. Yuikī adaitita atuki Simeón ewedi.

²⁴Naskata Josépa awē pexe mera atu iyudi. Naskata atu ede wixudi atū tae chukanuwu. Atū asnowuri pibaxudi. ²⁵Naskaxu José badadiwu pexe meraxu mananawari naweta piixikakī. Naskata José awarawu kaxpa inaxikakī itipiniwadiwu.

²⁶Naskake José pexe adu dukuwaitu na weawu José inadiwu. Inakuikata baikiri wepexupakewuwādiwu. ²⁷Josépa atu ñukadi: “Ma sharama. Ma ea yuita matu epa adiwushta dayuabame”, atu wadi.

²⁸Baikiri wepepakewuwakata kebadiwu: “Mewē uibati nuku epa shara iyua”, awē udiwetsawawe José wadiwu.

²⁹Awē extu Benjamín apaweta awa na rawe aka idi Josépa uikī naskake atu ñukadi: “Daame matu extu ma ea yuita. Bia Epa Dios sharawapainu”, Josépa wadi.

³⁰Josépa awē extu uī idibayana ana siaikī tedetiru idiba. Naskata awē kede mera kata siaidi. ³¹Ma siaita wechukubedi. Naskata kaīta: “Atu piti inakawe”, Josépa awē uibatiwu wadi.

³²José mesa wetša aduxu pinu inadiwu. Egipciorawe mesa wetša aduxuri pinuwu inadiwu. José awē udiwetsawu mesa wetša aduxuri pinuwu inadiwu. Egipciorawe hebreowuweta pitiruwuba idi: “Nu atuweta piax nu chakatiru”, ikaxu egipciorawe shinadiwu. ³³Josépa atu yuiya na iyua tsaubakī taewadiwu akachiuri wetša tsaubadi wetšari tsaubadiwu. Naatu askawawudiwu. Chipukui chipuke tsaubadiwu. Wetša keskarakata uīnanadiwu. ³⁴Josépa awē uchiwu atu pibadi awē mesaduxu. Awē chipuke Benjamín ewapakui inata udiwetsawu askawadiba. Atuweta ayai José idibakuidi.

Josépa kechu sharakui

44 ¹Naskata Josépa awē pexe adua awarawu kexebis yuidi: “Na dukuwedewawe atū chabiupu mera trigo wuspiwaxuwe. Naskatari atū pei chabiupu mera wisti rasi

dadexupakewe. ²Naskatari ewē kechu sharakui” atū chipuke Benjamín awē chabiupu mera dadexuwe awē peiri nauxū piti wia”.

Awē pexe adua awarawu kexebistu na Josépa yuiya keskawadi. ³Peda wetsa wenamarikui Josépa awē udiwetsawu atū asnowuya wutanuwu yuidi atū bai adu. ⁴Pexe ichapaduax chaiba kaĩyaiwudu Josépa awē pexe adua awarawu kexebis yuidi: “Na dukuwedewu wuwaiwu atu beewaíta duduri atu yuitawe: ‘Nu batu sharawawiake ma duku chakawaa. ⁵Aweskai ma kechu sharakui ma uneame. Ewē diaiwū naa kechū ayata unabis. Naa ma iskaita chakakui’, atu watawe”, awē pexe adua awarawu kexebis wadi.

⁶Naskata atuki dukuta atu yuidi. Na Josépa yuiyadurikui yuidi. ⁷Nawawe kebadiwu: “Diaiwū aweskakī duduri mia duku yuime”, wadiwu. “Nu askabisba. ⁸Canaán aduax nu dasuita. Duku chabiupu meradua nuku pei nu wichita. Nu bia dasuiyui. Aweskawaxikītsi nu mewē diaiwu pei oro nu unenatiruba. ⁹Watura wetsa awē chabiupu meradua mi kechu wichixu naa mi retetiru. Nuwu mewē diaiwū awē uibati ipadaka”, Josépa awē udiwetsawawe wadiwu.

¹⁰Naskata Josépa awē pexe adua awarawu kexebistu atu yuidi: “Na ma yuiyai keskara inu. Naskake na kechu ewē diaiwu wēa naa ewē uibati iki. Atiriwi aweskawuba nawu wukadi”, Josépa awē pexe adu kexebistu atu wadi.

¹¹Nawuwawe atū chabiupuwu wutubakata wepediwu. ¹²Pexe adua awarawu kexebis atū chabiupu atu wepenapakedi. Atū iyua wepenakī taewadi chipukui atū chipuke wepenadi. Benjamín awē chabiupu meradua Josépa kechu wichidi. ¹³Naskata awē udiwetsawu rateyana atū saweti waxtediwu. Nu ubiskui raikaxu shinadiwu. Atū asno mamakaya chabiupu wakata pexe ichapa adu dasudiwu.

¹⁴Judá awē udiwetsawuwe Josépa awē pexe adu dukuwaiwudu José nadu idi. Baikiri wepexudiwu atū wemanane. ¹⁵Josépa atu

^v 44.2 Pei ichapauxū kechu shara nu witiru. Nawa adea copa de plata.

yuidi: “Ma awa aweskawaame. Ma tapiabame na dukuwede ea keskara unakĩ tapia”, atu wadi.

¹⁶Judápa kebadi: “Diaiwũ awa nu bia kebatirume. Aweskawaxu nu bia tapibatiruba nu awara chakawabisba. Diospa nuku chaka duduxu duku wichia. Datiã mewẽ uibatiwu nu iki na mewẽ kechu bia uneawe”, Judápa José wadi.

¹⁷Naskaiwawe Josépa atu yuidi: “Aweskaxkai ã askatiruba. Ewẽ kechu shara ea unewaĩda da wisti ewẽ uibati iki. Ewẽ uibati ã batu wadakaba. Atiriwi matu apã pexe adu wutiruwu. Tsuã batu wekaxtiwaaba”, atu Josépa wadi.

“Diaiwũ ewẽ extu apa ari dasubawe”, Judápa José ñukadi

¹⁸Naskata Judá José adu kaxu yuidi: “Ewẽ diaiwũ mi diaiwukui mi faraón keskarakui. Naskaxu ea dikawe ã bewe tsaipai tsuã dikayabaidu. Iki sidayabawe. ¹⁹‘Ma epayame’, mia duku waitu nu bia yuita. Naskatari: ‘Ma extu wetsayame’, mia duku waita.

²⁰Diaiwũ nu bia kebaita: ‘Nuku epa adiwu. Nuku extu chipuke pexku. Nuku epa adiwuxu nuku chipuke adi’. Naskatari nu bia yuita: ‘Nuku epã nuku extu duikuibis’, nu bia waita. ‘Awa wistichi aka awẽ wake rawe. Naskake nuku epã duikui ma wetsa ma dadiadu’. ²¹Naskatari nuku extu mi tapipaixikĩ: ‘Iwitakawe’, mia duku waita. ²²Nu bia yuiyabea: ‘Apã a wake nichitiruba. Awẽ wake nichiax datiru’, nu bia wayabea. ²³Naskake: ‘Matu extu ma eweyabaitu ana ma ea uĩtiruba’, mia duku waita.

²⁴Na mia duku yuitaduri nuku epa nu yuita. ²⁵Ma sabarakadu nuku epa duku yuita: ‘Awiana peiuxũ trigo witakawe duku wayabea’. ²⁶Nuku epa nu kebayabea: ‘Nuku extu chipuke dukuwe kayabaitu nu kaiba. Nu kawiyax diaiwu ikadu nu uĩtiruba’.

²⁷Nuku epa duku yuiyabea: ‘Ma ma tapia ewẽ awĩweta wake rawe nu adi’, nuku epã duku wayabea. ²⁸‘Ewẽ wake rawe adi. Wisti ebakiduax ma kaa. Ana uĩbisba. Iskaraba ã uĩkĩ xatedi. Yuina dii mera ikatu ma pidi. ²⁹Dariwi ea ma iyuadu aweskarake na uduax ã shinabetsai ã datiru’.

³⁰Nuku extu duwe dasuyabaitu nuku epa shinabetsai ubiskuitiru naamai duikuikī. ³¹Duku uduax awē wake nu iyuyabaitu nuku epa adiwushta awē shinabetsai datiru awē wake Benjamín uīyabai. ³²Duduri ewē epa ē yuita: ‘Da wake ē kexesharakuikai’, ē waita. ‘Na ē yuiyai ē askaikai’. Naskatari: ‘Ewe dasuyabaitu na awara aweskarawu naa ewena iki’. ³³Naskake ē bia yui ewē extu ataba ē mewē uibati inu. Udiwetsawuwe katanu nichuwe. ³⁴Benjamínbais ewē epaki ē dasutiruba da wake ewe kayabaitu. Naskatari ewē epa ubiskuiyaitu ē uīpaiba”, Judápa José wadi.

Josépa udiwetsawu unabadi

45 ¹Josépa ana tedetiruba beekī awē uibatiwu atu yuidi: “Naduax tsekeyunuwu”. Awē udiwetsawu tapibaidu awē yudubiswu adu tsua idiba.

²Naskata José siaikaitu Egipto ikawawe dikadiwu. Diaiwu faraónpari dikadi. ³Josépa awē udiwetsawu atu yuidi: “È José. Ewē

© 1996 David C Cook

Génesis 45.3 adewe.

epa dayuabame”, atu waitu ratekuiyana kebadiwuba. ⁴Naskata Josépa atu ubisbayana: “Dirishara wekawe”, atu wata. Ma aki weawudu atu yuidi: “Ë José matu udiwetsa peiuxũ Egipto ikawu ma ea atu inadi. ⁵Naskake bawirasi ‘Mi idi’, ma watanaki peiuxũ ea ma atu inadi. Dios ea rewu nichidi yura ichapa uduax ã rawanainu. ⁶Ma wari rawe dudua yurawu wudiawu. Cinco wari iyuaba ma trigo wadawiau tsua awa wixiwiba. ⁷Ma uyuabadu Epa Dios ea rewu nichidi batu uduax ã rawanainu. Ma wudiyabanu matu kaiwuunuax ichapanawã kaĩpakedakawu dayabanuwu. ⁸Ea ma nichidiba. Epa Dios ea dudu nichidi. Naatu ea axuwaidu ã faraónpa awẽ tapibabis. Naatu ea yuiyadu Egipto bai adu ã atũ yudua. ⁹Wukata duduri ewẽ epa yuitakawe: ‘Mewẽ wake José iskaratiã Epa Dios Egipto adu diaiwuwaa ewẽ epa ea waxutakawe kushi ea uĩyunu sabarakayabanu. ¹⁰Naskax na bai Gosen adu ma itiru mewẽ wakewuri mewẽ wawawuri mewẽ yuinawuri mewẽ awarawuya ma utiru. Naskaxu ã ika chaiba ma itiru. ¹¹Ë duduxu batu piti inaxiwi bia inata mewẽ kaiwuuri na mewẽ ikawuriwi awa ma yupayabanu. Cinco wari yurawu wudixikadi’”, Josépa awẽ udiwetsawu atu wadi. ¹²Josépa awiana atu yuidi: “Ewẽ extu Benjamínweta maawawe uĩyaidu ã yui. ¹³Ë udua ewẽ epa yuitakawe Egipto adua ã diaiwu. Naskatari na ma uĩyawu yuitakawe. Ewẽ epa kushi unu”, Josépa atu wadi.

¹⁴Josépa Benjamín pishkuxu siaikidi. Benjamínri siaidi.

¹⁵Naskata José awẽ uchiwu atũ tabuki tsu adi. Atu pishkuxu siaikidi. Udiwetsawawe ana besekataba tsai adiwu.

¹⁶Josépa awẽ uchiwu Egipto adu dukuawu dikai faraón awẽ yudubiswuwe idibadiwu. ¹⁷Faraónpa José yuidi: “Atũ yuina mamakaya awarawu wakata bai Canaán adu wutanuwu. Dadekata awẽ udiwetsawu Canaán adu dasunuwu. ¹⁸Naskatari matu epa ea ewexukawe awẽ kaiwuuriwi. Da bai Egipto adua bai sharakui ã atu inanu. Naskatari na bai Egipto yudu udia piixinuwu. ¹⁹Egipto adua caballo carroya wukata atũ wakewu iwikata atũ awĩ iwitanuwu. Naskatari matu epa ewenuwu atu yuiwe. ²⁰Atũ awarawu wawerãdaiwu shinachakayabanuwu da bai Egipto adua awara shara atuna iixiwi”, Faraónpa José wadi.

²¹Naa faraónpa atu yuiya keskawadiwu Israel wakewawe. Josépa atu caballo carroyawu inata atu piti inadi wukakĩ piwañtanuwu. ²²Saweti weda atu inadi sawenuwu wisti rasi. Naskatari Benjamín trescientos pei sapa cinco saweti inadi. ²³Diez asno awẽ padu mamakaya trigo piti wetsawuriwi pan ukĩ piwunuwu atu inadi. Diez asno wede mamakaya Egipto adua piti sharawu apa wubadi.

²⁴Josépa nichiyana atu yuidi: “Wukadi ma chakanawatanawukiki”. ²⁵Egipto aduax Canaán adu wudiwu. Atũ apã awẽ ade Jacob ikadu dukudiwu. ²⁶Ma dukukata yuidiwu: “José daaba. Egipto bai adua atũ diaiwu”, Jacob waiwawe awe itaba atu ikũira wadiba. ²⁷Josépa atu yuita apa yuidiwu. Naskata Josépa caballo carroya keskara wubaita uĩ Jacob idibakuidi.

²⁸Naskata Jacob iskadi: “Ea yuiyawu ewẽ wake José dayuaba. Dayuxuba ewẽ wake ẽ uĩkai”, Jacob idi.

Jacob Egipto bai adu kadi

46 ¹Jacob ade raweya ipaudi. Awẽ ade wetsa Israel. Israel awẽ awarawuya Beerseba adu ma dukuxu apa Isaacna awẽ Dios ruwe petsaidaxu awara shara inadi. ²Naa yabeta Dioswe Israel tsaidi awẽ dabapa: “Jacob. Jacob”, Epa Dios waitu Jacobpa kebadi: “Ë dudu”, wadi.

³Naskaxu Epa Diospa yuidi: “Ë mewẽ epã awẽ Dios. Egipto adu kapai beseyabawe. Narixu na mewẽ kaiwu uduax ichapanawã kaĩpakexanuwu ẽ atu wanupukui. ⁴Egipto mi kaitu ẽ bewe kaaxiwi. Naduxu mewẽ kaiwuunuax ichapanawã kaĩpakedakawu ẽ atu dasubanupukui. Naskatari ma mi daidu Josépa bia uĩnupukui”, Diospa Jacob wadi.

⁵Naskata Beerseba aduax Israel kadi. Awẽ wakewawe caballo carroya adu dadediwu. Atũ wakewuri dadekata atũ awĩwuri dadediwu. Na caballo carroya faraónpa atu wubaitatu wudiwu. ⁶Jacob awẽ kaiwuuya Egipto adu wudiwu. Naskatari awẽ vacawuya wukata awẽ ovejawuyari atũ awarawuya Canaán

aduaux wudiwu. ⁷Awẽ wakewu awẽ wedawu awẽ wawawu nawu Jacobwe wudiwu.

⁸Daawu Israelpa awẽ wakewu awẽ kaiwuunuax ichapanawã kaĩpakedakawu Egipto adu wudiwu. Naskatari atũ adewu. Jacobpa awẽ wake iyua Rubén. ⁹Rubénpa awẽ wakewu Hanoc Falú Hesrón Carmí.

¹⁰Simeónpa awẽ wakewu Jemuel Jamín Óhad Jaquín Sóhar Saúl cananea awa.

¹¹Levípa awẽ wakewu Guersón Quehat Merarí.

¹²Judápa awẽ wakewu Er Onán Selá Fares Zérah. Erwe Onán bai Canaán aduaux dadiwu. Fares awẽ wakewu Hesrón Hamul.

¹³Isacarpa awẽ wakewu Tolá Puvá Job Simrón.

¹⁴Zabulón awẽ wakewu Séred Elón Jahleel.

¹⁵Nawu Líaweta Jacobpa atũ wakewu. Padán-aram aduaux kaĩdiwu. Atũ wake xutukuwake naduaux kaĩdi. Awẽ ade Dina idi. Naatiiwi atũ wakewu dukuwedewu xutukuwake treinta y tres idi.

¹⁶Gad awẽ wakewu Sefón Haguí Esbón Suní Erí Arodí Arelí.

¹⁷Aserpa awẽ wakewu Imná Isvá Isví Beriá. Beriá atũ chiku awẽ ade Sérah. Beriápa awẽ wakewu Héber Malquiel.

¹⁸Nawu Jacobweta Zilpá atũ wake adiwu. Apa Labánpa awẽ wake Lía awẽ uibati awẽ ade Zilpá inadi. Jacobweta Zilpá awẽ wakewu naatiiwi dieciséis idi.

¹⁹Naska Jacobpa awẽ awĩ Raquel awẽ wake rawe idi. Iyuatu awẽ ade José. Chipuketu awẽ ade Benjamín.

²⁰Josépa awẽ awĩ Asenat awẽ wakewu kaĩdi. Atũ ade Manasés Efraín. Naa rawe Egipto aduaux kaĩdiwu. Josépa awĩ Asenat awẽ apa Potifera. Naatu awẽ yurawu pexe ichapa On adua atũ sacerdote ipaudi.

²¹Benjamín awẽ wakewu Bela Béquer Asbel Guerá Naamán Ehi Ros Mupim Hupim Ard idi.

²²Nawu Jacobweta Raquelpa awẽ wakewu catorce idi.

²³Danpa awẽ wake Husim.

²⁴Neftalípa awẽ wakewu Jahseel Guní Jezer Silem idi.

²⁵Jacobweta Bilhá awẽ wakewu adi. Na Bilhá Labánpa awẽ uibati ipaudi. Labánpa awẽ wake Raquel inadi. Jacobweta Bilhá atũ wake siete idi.

²⁶ Jacobpa kaiwuutiis sesenta y seis idi nawu Egipto adu dukudiwu. Awē wakewawe atū awīwu tsuā tanawadiba. ²⁷ Josépa awē wake rawe Egipto aduax kaīdiwu. Jacobpa awē kaiwuu setenta Egipto adu dukudiwu.

²⁸ Jacobpa Judá rewu nichidi Gosen adu José apa Israelki dukuyunu. Gosen adu ma dukuawudu ²⁹ Josépa atu yuidi caballo carroya itipiniwaxunuwu apaki dukui kanu. Apaki dukuxu tebespaxu siaikī wena dishpadiba. ³⁰ Naskata Jacobpa awē wake José yuidi: “Ma ē bia wichia. Mi dayuaba. Ma ē bia uīyax ē dai”, Israelpa awē wake José wadi.

³¹ Josépa awē udiwetsawu atu yuita apā awē kaiwuuri atu yuidi: “Ewē diaiwu faraón adu kaxu tsai ē yuitanu: ‘Ewē udiwetsawu ma dukuawu ewē epā awē kaiwuuri. Ma Canaán aduax weawu. Duwe iki weawu. ³² Atū yuina idawuya ovejawu vacawu atū awarawuri nawuya weawu. Atū yudu yuina kexekata yuina kaīwata vacawu kaīwabiswu’, ē watanu. ³³ Naskata faraónpa batu kedaxu ñukayaitu: ‘Awa ma yudubisme’, batu waitu ³⁴ duduri wisti ma yuitiru: ‘Nuku xidiwawe apaudi keskawakī nu oveja kaīwabis’, ma watiru. Naskax bai Gosen adu ma itiru. Egipto adu ikawawe oveja kaīwabiswu atuwe ipaitiruwuba”, Josépa atu wadi.

© 1996 David C Cook

Génesis 46.29 adewe.

47 ¹ Josépa faraón yui kai kadi. Canaán aduax awē apawe udiwetsawu Gosen adu dukuawuadu duduri yuidi: “Ewē epawe ewē udiwetsawawe atū vacawu wekata atū ovejawuya atū awarawu ma weawu”, Josépa faraón wadi. ² Josépa faraón adu awē udiwetsa cinco atu iyudi atu tapinu. ³ Ma weawudu faraónpa atu ñukadi: “Awa ma yudubisme”, atu waitu kebadiwu:

“Nuku diaiwũ nuuwawe oveja nu kexebis nuku xidiwawe apaudiwu keskawakĩ. ⁴Da bai adu nu ikiyua Canaán adu ana pitiyabake. Naskatari ana ari wasiba ovejawawe pipana. Nuku diaiwũ bai Gosen adu duku ibawe”, wadiwu.

⁵Naskata faraónpa José yuidi: “Mewē epa ikaidu mewē udiwetsawu bewe iki weawu.

⁶Da bai Egipto adu atu ibawe na bai awē ade Gosen. Bai shara atiri askaraba. Nadu sharakui. Naskatari dukuwede nadua vaca kexekĩ tapia wetsā ea kexemaxuwe”, faraónpa José wadi.

⁷Josépa apa Jacob faraón adu iyudi. Naskata Jacobpa diaiwũ ma ē dukua duiyana faraón wadi. ⁸Faraónpa Jacob ñukadi: “Awetii mewē warime”, wadi.

⁹Faraónpa awē wari ñukaitu Jacobpa kebad: “Ewē wari ciento treinta. Na baitiixu ē kawa kawakakaĩtiadi. Ewē xidiwawe atũ wari ichapa ipaudiwu. Naskaweke na wari ichapabawiax ē ubiskuipaudi”, Jacob idi.

¹⁰Naskata Jacob faraónpa awē pexe aduax tsekekaita kadi.

¹¹Egipto bai adu Josépa bai sharakui atu inadi nadu inuwu. Diaiwu faraónpa yuita keskadi. Naskakadax bai Ramsés nadu idiwu. ¹²Naskatari Josépa awē kaiwuutii piti ñukaiwawe atu inata na wake ichapayatii piti ichapa inapaudi. Na wake ichapabaya ichapaba inapaudi.

**Josépa naatiiwi atu piti inadi ma
wudikuiyaiwudu pexe adu wabixakĩ**

¹³Egipto bai adu piti keyuta Canaán adu ana piti idiba. Naskayaidu na pedatiiwi yurawawe awa pipauidwuba. Yurawu wuni dapaudiwu. ¹⁴Egipto adu ikawawe trigo peiuxũ wipauidwu.

© 1996 David C Cook

Génesis 47.7 adewe.

Canaán ikawaweri peiuxũ wipaudiwu. Na peiwu diaiwu faraónpa pexe adu Josépa wadi. ¹⁵Egipto ikawuwe bai Canaán ikawawe ana peiyakadaxba José yui wukadi wudiwu: “Ana nu peiyaba. Duku piti inawe. Wuni daa sharaba”, wadiwu.

¹⁶Naskata Josépa atu kebadī: “Ana ma peiyabaki ea matu yuinawu ea wexutakawe nawuxũ ē batu trigo inanu”, atu wadi.

¹⁷Egipto bai adu ikawawe caballowu ovejawu vacawu asnowu nawu José wuxukata Josépa wari wisti atu trigo inapaudi.

¹⁸Ma wari wisti ikadu wari wetsa José yui wukadi wudiwu: “Nu bia paraiba ana nu peiyaba. Naskatari ana nu awayaba. Nu bia inapana. Nuku bai wisti ita nuku kaya wisti. ¹⁹Duku peiuxũ wiwe nuku bairiwi nauxũ trigo duku inaxikĩ. Faraónpa awē uibati nu inu. Naskatari awē bai adu nu yuduxunu na mia duku exe inayai. Aweskake duku mia wuni dabatirume nuku kaiwuuya”, wadiwu.

²⁰Naskaxu Josépa faraón bai peiuxũ wixudi Egipto adu ikawuna. Wudikuikakĩ José atũ bai inadiwu. Naskata naa baiwu faraónna idi. ²¹Na yurawu Egipto adu ikawu faraónpa awē uibatiwu idiwu. ²²Sacerdotewawe atũ bai Josépa peiuxũ wĩadiba faraónpamai atu piti ichapa inayaitu. Naskake sacerdotewawe atũ bai peiuxũ inadiwuba.

²³Naskata Josépa yurawu atu yuidi: “Datiã ma ikadu naa bai faraónna. Ë bai peiuxũ wixua. Da trigo exe matu wai adu wadakawe. ²⁴Naskaweke faraón naamai iwuke ma trigo cinco chabiupu wikata wisti diaiwu faraón ma inanupukui. Naskatari cuatro chabiupu batuna iixiwi. Atiriwi wai adu ma wadaxiwi. Nari matu piti ita matu wakena iixiwi”, Josépa atu wadi.

²⁵Nawawe kebadīwu: “Mi dukuki shara. Nu wuni dayabanu mi duku uduax rawanaika. Naskake nuwu faraón awē uibatiwu nu iki”, José wadiwu.

²⁶Faraónpa awē tsai bitsisipa Egipto bai adua naskanuwu Josépa atu yuidi Iskaratiãri naskara: Chabiupu wakaxu wisti faraón inakawe. Sacerdotewawe faraón peiuxũ inadiwuba. Naskake sacerdotewawe atũ bai faraónna idiba.

Jacobpa ana atu tsai yuixakība atu tsai yuikī wisti wadi

²⁷Israelitawu bai kawashara Gosen adu idiwu bai Egipto adu. Naduax baiyakata ichadiwu. ²⁸Egipto adu Jacob diecisieste wari idi. Ma aki ciento cuarenta y siete wari ma aki ika idi.

²⁹Israelpa awē yura beekī ma dayaxakī naskaxu awē wake José kedabaxu yuidi: “Mi ea duikuimaiki mewē biwi ewē kishi nunamari wawe ea yuikuiwe na ē bia yuiyai ea axuyaxawe. Da bai Egipto adu ea baiwayabawe. ³⁰Ma ē daadu Egipto aduxu ewē xidiwadu adu ea iyuyaxawe atuya ea baiwayaxakī”, Israelpa José wadi. “Na mia yuiyai keska ē bia waaxiwi”, Josépa wadi.

³¹“Ea yuikuiwe”, apā wariawaitu Josépa yuikuidi. Naskax Israel rakapakekawāta awē uxatiru aduax baikiri wepepakekawādi. Naduxu Dios idibaxudi.

Josépa awē wake rawe Jacobpa atu tsai shara yuidi

48 ¹Apa isinikaitu ma awetiira peda ikadu José yuidiwu. Naskata Josépa uī kai kadi. Awē wake rawe iyudi Manasésya Efraín. ²Awē wake José yuiyawudu ma uwaidu Jacob rakawiax widinakawata tsaudi.

³Jacobpa José yuidi: “Bai Canaán pexe ichapa Betel awē ade wetša Luz nadu iki Epa Dios bitsisipakui dukudi. Naduxu ea tsai shara ea yuidi. ⁴Iskara tsaima ea yuidi: ‘Mi wake ichapaya ita mewē kaiwu uduax ichapanawā kaīpakedakawuya mi inupukui. Naskatari nawu uduax xuku ichapa wetša keskarawu. Da bai batunawu ipadaka’. ⁵Ē biki dukuabadu daa bai adu mewē wake rawe Efraínwe Manasés Egipto aduax kaīdiwu. Naa rawe na ē Rubén Simeón atu ē aka keskara. ⁶Na mi chipu wake akawu naawu mewena iixikadi. Nawuwaweri awarawu wixikadi atū uchiwuuxū. ⁷Padán-aram aduax ē dasuwaidu mewē ewa dadi bai Canaán adu pexe ichapa awē ade Efrata chaibakiduax. Naskatari Canaán bai adu ē baiwadi Efrata awē wai tapiadu awē ade wetša Belén”, Jacobpa wadi.

⁸Josépa awē wake rawe uīkī Israelpa José ñukadi: “Da wake rawe tsuame”, wadi.

⁹“Da wake rawe Egipto aduxu ã atu aka”, Josépa apa wadi. Jacobpa awẽ xuta rawe atu duiyana: “Dirishara wekawe ã batu tsai shara inanu”, atu wadi.

¹⁰Israel adiwushta idi ana uĩtiru idiba. José awẽ wake rawe eweadu apa Jacobpa pishkuwai atu tsu adi. ¹¹Naskata apã José yuidi: “‘Ana ã uĩdakaba’, ã bia waidu Epa Dios ea uĩbada mewẽ wake raweya”, Jacobpa wadi.

¹²Naskata José apã ratuku adua awẽ wake rawe iwita baikiri wepepakekawã Dios idibaxudi. ¹³Naskata awẽ wake rawe metsudi Efraín awẽ bibiyauri Manasés awẽ bibibauri. Naskata apa aduax kadi. Apa Israelpa awẽ bibiyauri Manasés wadi awẽ bibibauri Efraín wadi. ¹⁴Israelpa awẽ puña rawe kuyaxu awẽ xuta rawe mamadi. Awẽ biwi bibiyauri awẽ xuta chipuke Efraín awẽ bapu mamadi awẽ biwi bibibauxuri awẽ xuta iyua awẽ bapu Manasés mamadi. Naskaweke Manasés iyua. ¹⁵Naskata José tsai iskaratu yuidi:

“Ewẽ xuta Abrahamnu ewẽ epa Isaacnu ikũira wapaudiwu Epa Dios.

Naatu ã kaĩyadu ea kexekĩ taewadi.

¹⁶Na ángelpa ewẽ chaka sharawaxua da pexku rawe atu sharawaxinu.

Ewẽ ade shinapakexanuwu atuuxũ
ewẽ epa Abrahamuxũ Isaacuxũri.

Nawu uduax ichapakexanuwu na baitiixu ipaxanuwu”, wadi.

¹⁷Jacobpa Efraín mamayaitu uĩkĩ Josépa duidiba. Naskaxu apã biwi wiyata Efraín bapu adua wita Manasés mamabapaidi.

¹⁸Naskata yuidi: “Epashtã aaba. Da iyua mamawe”, Josépa apa wadi.

¹⁹Apã kebad: “Ma ã tapia. Ma ã tapia. Dariwi atũ diaiwukui idaka. Naskaweke awẽ chipuketu iyua winuxiwi. Awẽ kaiwuunuax ichapanawã kaĩpakedakawu ichapa inupukukadi”, Jacobpa José wadi.

²⁰Naa pedata tsai shara atu yuikĩ iskawadi: “Israel ikawawe matu adeuxũ atu iskawapadakawu. ‘Efraínwe Manasés Epa Dios

atu sharawadi keskawakĩ batu wapainu', wapadakawu". ²¹Ma
 atu yuita Israelpa José iskawadi: "Ë sababa dai. Naskaweke
 Dios batuwe inupukui. Naatu matu xidiwu atũ bai adu batu
 dasubanupukui. ²²Ë bia awara inai mewẽ uchiwu ã atu inabisba.
 Bai Siquem aduxu ã amorreowu ã retexu wiãdi naa ã bia inai
 mimai atu winuke", Jacobpa awẽ wake José wadi.

Jacobpa awẽ wakewu atu tsai shara yuidi

49 ¹Jacobpa awẽ wakewu kedata atu yuidi: "Iki wekawe ã
 batu yuinu na ma inupukuwai.

² Iki wekawe ewẽ wakewawe.
 Matu epa Israel dikakawe.

³ Rubén mi ewẽ wake iyua.
 Ë bitsisipadu mi kaĩ taedi.
 Naatiiwixu miũ duiyawu. Mi bitsisipa.

⁴ Ea mia sidanabadi ewẽ awĩ wetsawe mi idi.
 Naskake ana mi bitsisipaba. Mewẽ extuwu ana mi
 winuaba.
 Na mi edewai keskara ana bia tsuã kayakawiwatiruba.

⁵ Simeónwe awẽ udiwetsa Leví
 atũ espadapa atu retapaiyaiwu.

⁶ Ë atuwe ichanapaitiruba
 naa rawetamai sidakakĩ yurawu retekata
 baitsikui vacawu uxtediwu.

⁷ Ma sidabis. Ma chakakuiwu. Ma tsua ubisbabisba.
 Naskake ã batu paxkanawai Israelpa awẽ bai aduxu.

⁸ Judá bia idimaxuxikadi mewẽ udiwetsawawe.
 Bia duikaspabiswu mi atu winupakedaka.
 Naskatari mewẽ udiwetsawawe mewẽ werutaiwi bia
 baikiri wepexupakewuwaxikadi.

- ⁹ Ewē wake Judá
leónpa awē wake keskara.
Ma dabi pita rakake
tsuā wekaxtiwatiruba keskara.
- ¹⁰ Judá diaiwuadu tsuākai awē bitsisipa wiādakaba
diaiwu datukui yurawawe ikūira wanupukukadi
uyuabadu.
- ¹¹ Uva wadaki awē burro nadu dexata
uvapa awē ene awē saweti patsatiru.
- ¹² Awē weru rawe wisukui na vino keskara.
Awē xeta uxukui daiweru keskara.
- ¹³ Zabulón enewa ketukunu inupukui.
Nadu xaxuwawu inupukukadi.
Nadua Sidón adu dukutiru inupukui.
- ¹⁴ Isacar na mi burro bitsisipakui keskara
awē chabiupu raweki nexpakaya waax aki raka.
- ¹⁵ Bai shara uīta tedetirupinishara mi uīdi.
Naduxu uibatiwawe atū yudu mi yudunupukui
mi katīta awarawu wuuxikī.
- ¹⁶ Danpa awē kaiwuu atū diaiwu iwaidaka.
Jacob Israelpa atū wakewawe atu ixuwai keskai.
- ¹⁷ Dan rudu keskara
wai keseme badixu
yura caballopa kaidu awē taxuki chachiadu
ana aū katiruba.
Naskara mi inupukui.
- ¹⁸ Diaiwu Dios ē bia badai ē udua mi rawanainu.
- ¹⁹ Gad yura ichapawawe retepakedakawu.
Naskawaiwawe espadayaxu atu retepakedaka.

²⁰ Aser piti ichapaya inupukui.

Diaiwuwawe piti sharakui pipaitiruwu atu inanupukui.

²¹ Neftalí na chaxu keskara na kapaiyaidu katiru.

Wake sharaya.

²² José uva iwi ede ketukunu dia keskara.

Awē uva wibi ichapaya shara itiru keskara.

Awē puñawawe pexe weputiru keskara.

²³ Piayawawe José duikaspakata

piakata wekaxtiwakadi.

²⁴ José bia tsuā aweskawatiruba. Yura chakawawe bia

aweskawatiruba.

Aichu Epa Dios bitsisipakui na mi oveja kexebis keskara

mia duku kexea. Jacobpa awē Dios.

²⁵ Aichu mewē epa awē Dios naatu bia axunupukui.

Dios bitsisipa naatu awara atirutu sharakui bia

inanupukui.

Dios ikaduxu sharawata

bai aduxuri bia sharawata

mewē wakewu atū awā wake kāibanupukui atu awē xuba

abanupukui.

²⁶ Mewē epā bia awara sharawu ina winubata. Ewē epawawe

ea askawadiwuba.

Naa awara sharawu Josépa awē bapu adu ipadaka.

Mewē udiwetsawu adua Epa Dios bia kañawadi.

²⁷ Ewē wake Benjamín lobo keskara

na awara retexu wenamari pita

ñatapake na texea atu akĩtiru”, awē wakewu Jacobpa atu

wadi.

²⁸ Nawu Jacobpa wakewu docewu. Nawu apa Israelpa tsai
shara inapakekĩ atu yuidi.

Jacob dadi

²⁹Peda wetsa Jacobpa awē wakewu yuidi: “Ē awetiāra dai. Ewē xidiwu baiyawu nadu ea baiwayaxakawe hititawawe na dukuwede awē ade Efrón bai kidi mera. ³⁰Naa bai kidi Canaán adu awē ade Macpelá na pexe ichapa chaiba awē ade Mamré. Ewē chata Abrahampa dukuwede awē ade Efrón peiuxū wiādi. Efrón hitita adua idi. Nadu awē yurawu baipakenuwu. Naduri ea baiwaaxikawe. ³¹Na ewē chata Abrahamnu Saranu ewē epa Isaacnu ewē ewa Rebecari nadu baiyawu. Ewē awī wetsa Lía naduri baiya. ³²Ewē chata Abrahampa hitita atū bai kidi atu peiuxū wiādi. Naduri ea baiwayaxakawe”. ³³Jacobpa awē wakewu ma atu yuita awē rakati adu rakapakekawāta dadi. Awē xidiwu adu kadi.

50 ¹Ma apa Jacob daadu pishkuxu Josépa siaiyana apa tsu adi. ²Naskata awē yudubiswu atu chachibiswu atu yuidi apa ma daadu putei wenuwu awē xakī tsekai wunuwu pisiyabanu. Josépa atu yuiya keskawadiwu. ³Putexikakī betu wanu cuarenta peda badayudiwu. Naatii peda ikaidu itipinidiwu. Setenta peda Egipto adu ikawawe Jacob shinadiwu ma daitake. ⁴Apa shinabakita faraónwe yudubiswu Josépa atu yuidi: “Ē batu idibababismaiki ea faraón yuixutakawe: ⁵‘Ea yuikuiwe’, ewē epa ea wayabea Canaán bai kidi adu ē baiwanupukunu. Awikui bai kidi itipiniwadi nadu ē baiwanupukunu. Baiwata ē awiana ē uikai”, Josépa faraón wadi. ⁶Naskata faraónpa yuidi: “Mewē epa baiwatawe. Na bia yuibis keskawatawe”.

⁷Josépa apa baiwai kaidu faraónpa awē pexe adu diaiwi wetsawu Egipto aduax Joséwe wudiwu. ⁸Jacobpa awē kaiwu Josépa awē kaiwu bai Gosen adu ichanadiwu atū pexe adu atū wakewu nichiswaīdiwu atū yuinawu kexenuwu. ⁹Naskata caballo carroyatu yura ichapa Joséwe wudiwu. ¹⁰Naskata katudiwu nadu awē ade Goren-ha-atad adu dukukata ede Jordán chaiba siete peda José shinabetsadi. Naatiiwi yurawu shinabetsakuidiwi.

¹¹Canaán adu ikawawe siaikaiwawe uīkakī yuidiwi: “Egipciowu shinabetsakadi siaikadi”. Naskake nadu adediwi

Abel-misraim wadiwu. Naskaxu na bai adekakĩ Egipcio bai siaibis, wadiwu. Ede Jordán chaiba.

¹² Apa Jacobpa atu yuibis keskawadiwu awẽ wakewawe.

¹³ Abrahampa bai kidi Canaán adu hitita ika awẽ ade Efrónna Abrahampa peiuxũ bai kidi wiãdiadu na kidi awẽ ade Macpelá nadu Jacob baiwadiwu. Nadu Mamré chaiba idi. ¹⁴ Ma apa baiwakata José udiwetsawuwe na awe wuitawu Egipto adu dasudiwu.

Josépa awẽ udiwetsawawe shinadiwu

¹⁵ Apa ma daitadu Josépa udiwetsawawe shinadiwu:

“Joséparaka duku duikaspaike na nu chakawadiuxũ”, idiwu.

¹⁶ Naskata José tsai wubadiwu: “Dayuxuba nuku epa duku yuibis ¹⁷ nu bia yuinu: ‘Mewẽ udiwetsawawe bia chakawadiwu. Atũ chakawuki raewe’. Ikũ nu bia chakawadi. Naskake dukuki raewe. Nuku epa awẽ Dios nu awẽ uibati”. Naa tsai dikai José siaidi. ¹⁸ Naskata Josépa awẽ udiwetsawu dukukata baikiri wepepakewuwakata yuidiwu: “Ma nu ua. Nu mewẽ uibatiwu”, wadiwu.

¹⁹ Naa dikakĩ atu kebadu: “Beseyabakawe. Ë Diosba”, Josépa atu wadi. ²⁰ “Matu shinama ma ea chakawapaidi. Naskaweke Epa Diospa naa chakawu sharawadi yurawu uduax ã rawanainu. ²¹ Naskata beseyabakawe. Ë batu piti inata matu wakewuri inai”, atu wadi. Naskaxu Josépa awẽ udiwetsawu atu shinabasharadi.

José dadi

²² José awẽ kaiwu apã awẽ kaiwu Egipto adu ipaudiwu. José ciento diez wari ma aka idi. ²³ Josépa awẽ wake Efraín. Efraínpa awẽ xutawu Josépa dayuxuba uĩdi. Manasés Josépa awẽ wake wetisa naatu awẽ xutawuri awẽ wawa awẽ wake Maquirna Josépa uĩdi. Awẽ ratuku adu atu tsaũdi.

²⁴ Peda wetisa Josépa awẽ udiwetsawu atu yuidi: “Ë awetiãra ã dai. Naskatari da bai aduxu Epa Diospa batu nichinupukui rewu Abraham Isaac Jacob atu yuiyudi adu”, Josépa atu

wadi. ²⁵Naskata awẽ wakewawe José yuikuinuwu atu yuidi: “Ea yuikuikawe”, atu wadi. “Ë batu yuikui. Epa Dios batu axunupukui. Naskake ã dake ewẽ xaka ma wutiru”, Josépa atu wadi.

²⁶José Egipto aduax dai ciento diez ma wari akax dadi. Naskata awẽ xakĩ tsekadiwu na daadu watiruwu adu dadediwu.